اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

چهارشنبه
• ۷ تیر ۱۴۰۲
• ۹ ذی‌الحجه ۱۴۴۴
• ۲۸ ژوئن ۲۰۲۳

• سال سی‌وپنجم شماره پیاپی ۳۶۶۵ • دوره جدید سال نهم شماره ۲۳۴۷ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۵۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

ملاک اصلی داوری فعالیت دستگاه‌ها نتیجه و محصول نهایی است

رهبر معظم انقلاب اسلامی روز گذشته در دیدار رئیس، مسئولان و جمعی از کارکنان قوه قضاییه، با تاکید بر اهمیت کم‌نظیر این قوه، اجرای کامل سند تحول دستگاه قضا، مبارزه با فساد در درون و بیرون این دستگاه، احیای حقوق عامه، تامین آزادی‌های مشروع و پیشگیری از وقوع جرم را از جمله وظایف مهم قوه قضاییه خواندند و افزودند: ملاک اصلی داوری درباره فعالیت همه دستگاه‌ها، نتیجه و محصول نهایی است که به‌دست مردم می‌رسد.

۲

«هوای پاک» قانونی که روی کاغذ ماند

هوا دلسوز ندارد

۴-۵-۶-۱۰-۱۲-۱۳-۱۵

عکس: صمت

یادداشت‌های امروز

توسعه حمل‌ونقل عمومی در اولویت نیست
۴

هوای پاک در بن‌بست!
۱۰

مشکل همیشگی راهکارهای تکراری
۱۲

دانشی برای پیش‌بینی گردوغبار
۱۳

گزارش‌های روز

بهارستان به تعطیلی شنبه‌ها روی خوش نشان می‌دهد؟
۱۶

اقدامی ناکارآمد، اما پولساز

از نیمه دوم سال گذشته به دنبال اعمال محدودیت‌های اینترنتی، برخی برنامه‌ها مانند واتساپ، اینستاگرام و... فیلترشدند. در روزگاری که تکنولوژی حرف نخست را می‌زند، قطعی اینترنت و فیلترینگ نخستین تصمیمی است که دولت با بروز هر مشکل به آن می‌رسد. با گذشت حدود یک سال همچنان در بر همان پاشنه می‌چرخد و فیلترینگ فضای مجازی به قوت قبل پابرجاست.

روی دیگر این سکه بعد از گذشت حدود یک سال از اجرای سیاست فیلترینگ پلتفرم‌های خارجی، ماجرای تجارت بزرگی است که در پس این محدودیت شکل گرفته است؛ «تجارت فیلترشکن».
۸

جناب آقای شه بخت
مدیر عامل محترم شرکت آلومینای جاجرم
انتصاب جنابعالی را صمیمانه تبریک عرض نموده، برایتان از درگاه ایزد منان، تداوم توفیق، سربلندی و عزت روزافزون مسالت داریم.
ناصر بزرگمهر و همکاران موسسه فرهنگی و مطبوعاتی صمت

جناب آقای جعفر پوریان
مدیریت محترم روابط عمومی و امور بین‌الملل ایمیدرو
انتصاب جنابعالی را صمیمانه تبریک عرض نموده و از خداوند بزرگ برای شما موفقیت و سربلندی مسالت داریم.
ناصر بزرگمهر و همکاران موسسه فرهنگی و مطبوعاتی صمت

آگهی ابلاغ الحاقیه شماره ۲
اسناد مناقصه عمومی شماره ۱۴۰۲/۰۷/ع شرکت معدنی و صنعتی گل گهر
بدین‌وسیله به آگاهی کلیه متقاضیان واجد شرایط جهت شرکت در مناقصه با موضوع «عملیات احداث فاز اول سوله تعمیرات دامپتراک» واقع در مجتمع معدنی و صنعتی گل گهر می‌رساند. الحاقیه شماره ۲ اسناد مناقصه از طریق وبسایت این شرکت به نشانی WWW.GEG.IR بخش مناقصه و مزایده ابلاغ می گردد. لازم به ذکر است اسناد مناقصه از طریق نشانی الکترونیکی مذکور قابل دریافت می‌باشد. لذا متقاضیان می‌توانند مطابق با دستورالعمل اعلامی در اسناد مناقصه، حداکثر تا ساعت ۱۴:۰۰ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۱۱ نسبت به تحویل پاکات خود در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع گل گهر و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران اقدام نمایند. شایان ذکر است فرمت ضمانت‌نامه‌های شرکت در مناقصه بایستی عیناً مطابق با فرمت ارائه شده در اسناد مناقصه تهیه گردد. شرکت معدنی و صنعتی گل گهر در قبول یا رد هر یک از پیشنهادات بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.
کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

سازمان آگهی ها ۸۸ ۷۲۲ ۷۳۳

جشنواره بزرگ قرعه‌کشی
در مدار مهربانی از مردم برای مردم
حساب‌های قرض‌الحسنه پس‌انداز
بانک سپه
۳۳۳۳++
جایزهٔ یک میلیارد ریالی
۱۱۱۱۱ حق‌تقدم وام قرض‌الحسنه ۵۰۰ میلیون ریالی
و میلیاردها ریال جوایز نقدی دیگر...
www.banksepah.ir

رهبر انقلاب در دیدار رئیس، مسئولان و جمعی از کارکنان قوه قضاییه:

ملاک اصلی داوری فعالیت دستگاه‌ها، نتیجه و محصول نهایی است

حضرت آیت‌الله‌خامنه‌ای، رهبر معظم انقلاب اسلامی روز گذشته در دیدار رئیس، مسئولان و جمعی از کارکنان قوه قضاییه، با تاکید بر اهمیت کم‌نظیر این قوه، اجرای کامل سند تحول دستگاه قضا، مبارزه با فساد در درون و بیرون این دستگاه، احیای حقوق عامه، تامین آزادی‌های مشروع و پیشگیری از وقوع جرم را از جمله وظایف مهم قوه قضاییه خواندند و افزودند: ملاک اصلی داوری درباره فعالیت همه دستگاه‌ها، نتیجه و محصول نهایی است که به‌دست مردم می‌رسد.

حضرت آیت‌الله‌خامنه‌ای در این دیدار که در آستانه سالگرد حادثه هفتم تیر ۱۳۶۰ و شهادت آیت‌الله بهشتی و ۷۲ نفر از اصحاب امام در بمب‌گذاری منافقین انجام گرفت، دکتر بهشتی را دارای رتبه عالی علمی حوزوی، بسیار پرکار، مصداق بارز نظم، مبتکر و پرحوصله برای شنیدن حرف‌ها حتی حرف‌های مخالفان و به‌دور از ریا و تظاهر برشمردند و گفتند: خصوصیات اخلاقی و کاری بهشتی امروز هم، برای همه درس‌آموز است.

به‌گزارش پایگاه خبری دفتر رهبر معظم انقلاب، ایشان آشنایی دقیق با زوایای قوه قضاییه را از محسنات آقای محسنی‌اژه‌ای دانستند و این قوه را از مهم‌ترین ارکان و ستون‌های اصلی نظام خواندند که اقدامات مثبت آن تاثیرات شگرفی بر زندگی مردم و پیشبرد اهداف نظام دارد و اقدامات احتمالی منفی‌اش، اختلال و ضربات مهم به‌همراه می‌آورد.

رهبر معظم انقلاب پیشرفت دستگاه قضا در عمل به بخشی از مسائل مطرح‌شده در دیدار سال گذشته با قوه قضاییه را خوب ارزیابی کردند و در عین حال گفتند: در برخی بخش‌ها هم پیشرفتی نبوده و به هر حال مهم این است که قضاوت درباره فعالیت‌های قوه قضاییه و هر دستگاه دیگر، بر آمارها و کمیت‌ها متمرکز نباشد، بلکه خروجی و نتیجه نهایی کار که به‌دست مردم می‌رسد، باید معیار و منشأ داوری باشد.

حضرت آیت‌الله‌خامنه‌ای بار دیگر با استناد به دیدگاه متخصصان و کارشناسان، سند تحول در قوه قضاییه را سندی مهم و متقن برشمردند و بااشاره به تجربیات متراکم دستگاه قضا در بعد از انقلاب افزودند: از این تجربیات ارزشمند باید برای ایجاد تحول یعنی تقویت نقاط مثبت و به‌صفر رساندن نقاط منفی استفاده شود.

تغییرات ضروری سازمانی، تغییرات احتمالی در جهت‌گیری‌ها یا برخی مدیران، تامین بودجه لازم با کمک دولت و مجلس، تصویب قوانین لازم و تکمیل و روزآمدی سند، نکات مهمی بود که رهبر معظم انقلاب به‌عنوان لوازم عملیاتی شدن سند تحول به مسئولان دستگاه قضا خاطرنشان کردند.

ایشان، جانشین‌پروری و پرورش نیروهای کارآمد و متخصص را هم لازمه تحول و پیشرفت کارهای دستگاه‌ها خواندند که باید موردتوجه جدی همه مسئولان باشد.

مبارزه با فساد در بیرون و درون دستگاه قضا نکته مهم دیگری بود که رهبر معظم انقلاب با تاکید بر آن گفتند: اکثریت قاطع قضات و کارکنان قوه قضاییه، انسان‌های شریفی هستند که با درآمد واقعا کم، سخت‌ترین کارها را انجام می‌دهند اما سوءاستفاده اقلیتی کوچک در هر نقطه کشور، چهره قوه قضاییه را مخدوش می‌کند و مایه قضاوت نادرست درباره کل این قوه می‌شود، بنابراین باید با هرگونه فساد در درون دستگاه با جدیت برخورد شود.

ایشان، شایعات افراد مغرض و مریض‌القلب را علیه دستگاه قضا، بسیار بیشتر از واقعیت دانستند، اما گفتند: فساد درون قوه را هر قدر هم کم باشد باید ریشه‌کن کنید.

حضرت آیت‌الله‌خامنه‌ای، بااشاره به مسری بودن فساد در صورت عدم‌برخورد افزودند: در مقوله مقابله با فساد در بیرون دستگاه قضا، قوا و دستگاه‌های دیگر هم باید فعال باشند و با سرمنشأ و مبادی فساد در مجموعه‌های تحت‌مسئولیت، برخورد جدی کنند تا کار به دستگاه قضا کشیده نشود.

رهبر معظم انقلاب در نکته‌ای مهم، معاملات غیررسمی اموال غیرمنقول را از منشأهای بزرگ فساد خواندند و تاکید کردند: باید از این‌گونه معاملات سلب اعتبار شود و اگر هم از دیدگاه شورای نگهبان به مصوبه مجلس ایرادی هست، مصلحت قطعی کشور و نظام، تصویب نهایی این قانون است.

حضرت آیت‌الله‌خامنه‌ای وظایف قوه قضاییه در قانون اساسی از جمله احقاق حقوق عامه را بسیار مهم دانستند و گفتند: جلوگیری از ترساندن و برهم‌زدن امنیت روانی مردم در فضای مجازی و غیرمجازی از مظاهر تامین حقوق عامه است که دستگاه قضا باید با برنامه‌ریزی و انضباط و قاعده، این وظیفه دشوار را به‌خوبی انجام دهد.

رهبر معظم انقلاب تامین آزادی‌های مشروع مردم را هم مهم دانستند و گفتند: براساس تعبیر دقیق قانون اساسی، همه آزادی‌هایی که شرع اجازه می‌دهد، باید برای مردم تامین شود که دستگاه‌های قدرت معمولا معارض این آزادی‌ها می‌شوند و قوه قضاییه باید به وظایفش در این زمینه عمل کند. ایشان برنامه‌ریزی و ایجاد سازکار سنجیده و اندیشیده را لازمه عمل دستگاه قضایی به وظیفه قانونی پیشگیری از جرم خواندند و گفتند: این‌گونه کارهای مهم با اقدامات فردی، موردی و ریاستی به نتیجه لازم نمی‌رسد و برنامه نیاز دارد.

«ضرورت برخورد خوب با مراجعان» نکته دیگری بود که رهبر انقلاب با تاکید بر آن گفتند: کسی که به دادگستری مراجعه می‌کند، اگر با اخم مواجه شود، دل‌شکسته بیرون می‌آید حتی اگر به کار او رسیدگی شود، بنابراین باید وظیفه برخورد خوب با مردم را با صبر و تحمل انجام داد.

حضرت آیت‌الله‌خامنه‌ای در نکته پایانی، تصویر رسانه‌ای قوه قضاییه را تصویر خوبی ندانستند و گفتند: از رسانه و تبلیغات برای نشان دادن و اطلاع‌رسانی کارهای فراوان انجام گرفته در این قوه به‌درستی استفاده نمی‌شود که بخشی از این ضعف ناشی از صداوسیما و دستگاه‌های رسانه‌ای است، اما بخش دیگر آن مربوط به خود قوه قضاییه است.

ایشان، نشست‌های رئیس قوه قضاییه با قشرهای مختلف را بسیار مهم خواندند و افزودند: جلسات با حقوقدانان، کارشناسان سیاسی و اقتصادی، دانشجویان و جوانان اهل فکر و نظر، اساتید، روحانیون و کسبه، موجب گسترش افق‌های تازه در مقابل قوه قضاییه می‌شود که این مباحث باید به‌شکل درست انعکاس رسانه‌ای داشته باشند.

در ابتدای این دیدار، حجت‌الاسلام‌والمسلمین محسنی‌اژه‌ای رئیس قوه قضاییه، در گزارشی از فعالیت‌ها و اقدامات مختلف این قوه، تعامل و همکاری با سایر قوا و همچنین نخبگان و قشرهای مختلف مردم را بی‌سابقه عنوان کرد و گفت: محصول این نشست‌ها تشخیص و تعیین اولویت‌ها و اتخاذ راه‌حل‌های مورداجماع برای رفع مشکلات بوده است.

محسنی‌اژه‌ای هوشمندسازی و استفاده حداکثری از فناوری‌های جدید را هم از جمله اولویت‌های قوه قضاییه برشمرد و افزود: این کار در جلوگیری از فساد، شناخت مشکلات، کوتاه کردن فرآیندها و کم کردن هزینه‌ها تاثیر زیادی داشته است.

حضور نیروهای فرامنطقه‌ای را تهدیدی برای همه منطقه می‌دانیم

رئیس‌جمهوری با بیان اینکه حضور نیروهای فرامنطقه‌ای را تهدیدی برای همه کشورهای منطقه می‌دانیم، گفت: با حساسیت و جدیت تحولات در منطقه قفقاز را دنبال می‌کنیم.به‌گزارش مهر، سید ابراهیم رئیسی در گفت‌وگوی تلفنی با ولادیمیر پوتین رئیس‌جمهوری روسیه، اظهار کرد: جمهوری اسلامی ایران از حاکمیت ملی روسیه حمایت می‌کند.رئیسی با بیان اینکه حضور نیروهای فرامنطقه‌ای را تهدیدی برای همه کشورهای منطقه می‌دانیم، افزود: با حساسیت و جدیت تحولات در منطقه قفقاز را دنبال می‌کنیم و معتقدیم مناقشات در قفقاز باید با نقش‌آفرینی کشورهای منطقه حل‌وفصل شود.ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهوری روسیه نیز ضمن تبریک فرارسیدن عید سعید قربان، با ارائه گزارشی از شورش مسلحانه اخیر در این کشور، اظهار کرد: روسیه در مقابل این شورش با قدرت عمل کرد. پوتین همچنین بااشاره به شرایط در قفقاز، بر تبعات منفی اقدامات نیروهای فرامنطقه‌ای در این تحولات و لزوم حل‌وفصل مشکلات فی‌مابین از طریق همکاری و هماهنگی کشورهای همسایه تاکید کرد.روسای جمهور ایران و روسیه همچنین با مرور روابط دوجانبه اقتصادی و تجاری بر اجرای سریع توافقات تاکید کرده و مدل همکاری تهران ـ مسکو در حوزه کریدور شمال ـ جنوب را نمونه‌ای موفق برای تعامل ۲ کشور عنوان کردند که قابل‌تعمیم به سایر حوزه‌ها است. تقویت روند آستانه درباره سوریه از دیگر محورهای موردتاکید طرفین بود.

آمادگی قطر برای افزایش سرمایه‌گذاری در ایران

رئیس‌جمهوری از تمایل ایران برای ارتقای سطح روابط و گسترش همکاری‌ها با قطر سخن گفت و امیر قطر با استقبال از این موضوع، آمادگی کشورش برای افزایش سرمایه‌گذاری در ایران را اعلام کرد.به‌گزارش ایرنا، ابراهیم رئیسی در پاسخ به تماس تلفنی شیخ تمیم بن حمد آل‌ثانی، امیر قطر ضمن تبریک متقابل عید سعید قربان به وی و مردم کشورش، گفت: ایران و قطر باتوجه به دیدگاه‌های نزدیک، ظرفیت‌های خوبی برای گسترش همکاری‌های دوجانبه‌ای، منطقه‌ای و بین‌المللی با یکدیگر دارند.رئیس‌جمهوری با تشکر از اهتمام امیر و نخست‌وزیر قطر در زمینه پیشبرد برنامه‌ها و توافقات مشترک با جمهوری اسلامی ایران افزود: جمهوری اسلامی ایران همواره بر ارتقای سطح روابط و گسترش همکاری‌ها با قطر تاکید داشته است و توسعه تعاملات دوجانبه را موجب تقویت هرچه بیشتر همکاری‌های منطقه‌ای و بین‌المللی فیمابین می‌داند.

شیخ تمیم بن حمد آل ثانی، امیر قطر نیز در این مکالمه تلفنی با ابراز صمیمانه‌ترین تبریکات خود به رئیس‌جمهوری و مردم کشورمان به مناسبت فرارسیدن عید بزرگ اضحی، آمادگی کشورش را برای افزایش همکاری‌های اقتصادی و سرمایه‌گذاری در ایران اعلام و اظهار کرد: باتوجه به گفت‌وگوها و رایزنی‌های خوبی که در مسیر توسعه روابط انجام شده است، آماده برگزاری کمیسیون مشترک همکاری‌های اقتصادی در آینده نزدیک هستیم.

آگهی مناقصه عمومی

«انجام خدمات بخش نسوز کوره تعمیرات سالانه کارخانه نورد بردسیر شرکت جهان فولاد سیرجان»

«مناقصه شماره ۰۲۳۷-خ-م»

شرکت جهان فولاد سیرجان در نظر دارد نسبت به انجام خدمات بخش نسوز کوره تعمیرات سالانه کارخانه نورد بردسیر از طریق برگزاری مناقصه عمومی اقدام نماید؛ لذا از تمامی پیمانکاران واجد صلاحیت که دارای توانایی مناسب، سوابق و تجارب مورد قبول می‌باشند، دعوت به عمل می‌آید اسناد مناقصه را از طریق مراجعه به آدرس اینترنتی WWW.SJSCO.IR دریافت نمایند.

شرایط:

۱. آخرین فرصت تحویل پاکات: پایان وقت اداری روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۲۱.
۲. تضمین شرکت در مناقصه مبلغ ۷۰۰،۰۰۰،۰۰۰ (هفتصد میلیون) ریال مطابق اسناد مناقصه.
۳. محل انجام کار: کارخانه نورد بردسیر واقع در کیلومتر ۲ جاده بردسیر - کرمان.
۴. محل تحویل پاکات: استان کرمان، شهرستان سیرجان، دبیرخانه کمیسیون معاملات شرکت جهان فولاد سیرجان و استان تهران، شهر تهران، دفتر شرکت جهان فولاد سیرجان.
۵. شرکت جهان فولاد سیرجان در قبول یا رد هر یک از پیشنهادات مختار می‌باشد.
۶. هزینه چاپ آگهی، بر عهده برنده مناقصه می‌باشد و ارائه اسناد و مستندات مذکور هیچگونه حقی برای متقاضیان ایجاد نمی‌کند.
۷. جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره ۰۹۹۱۲۹۳۸۳۱۷ و آدرس ایمیل TENDER@SJSCOSTEEL.COM ارتباط برقرار نمایید.

دبیرخانه کمیسیون معاملات شرکت جهان فولاد سیرجان

آگهی شناسایی پیمانکار

سیستم‌های GPS و مانیتورینگ خودروهای سبک و سنگین

«به شماره ۱۴۰۲/۵۴۳-الف»

شرکت حمل و نقل ترکیبی مواد معدنی گهر ترابر سیرجان (سهامی عام) در نظر دارد نسبت به نصب و راه‌اندازی ۲۰۰۰ دستگاه GPS جهت مانیتورینگ و پایش بر خط ماشین‌آلات خود در بخش‌های سبک و سنگین با شرکت‌های ارائه‌دهنده خدمات مربوطه، اقدام به انعقاد قرارداد نماید.

لذا کلیه تامین‌کنندگان و شرکت‌های دارای شرایط ذیصلاح، می‌توانند برای اطلاع از نحوه شرکت در مناقصه و دریافت اسناد به نشانی اینترنتی www.gttmco.com مراجعه و پس از مطالعه مفاد نسبت به تکمیل فرم‌های آن حداکثر تا ۱۰ روز پس از تاریخ انتشار آگهی اقدام نموده و پاکت را به آدرس: تهران، سعادت‌آباد، خیابان علامه شمالی، کوچه بیست و دوم غربی، پلاک ۳۷، طبقه اول، واحد یک ارسال نمایند.

تلفن جهت کسب اطلاعات بیشتر:

۰۲۱-۲۲۱۲۹۶۶۱-۶۵ و ۰۹۱۰۸۳۹۳۱۰۲

شرکت حمل و نقل ترکیبی مواد معدنی گهر ترابر سیرجان (سهامی عام)

آگهی دعوت برگزاری مجمع عمومی عادی

انجمن صنفی کارفرمایی کارآفرینان ایران

بدینوسیله از کلیه اعضاء انجمن صنفی کارفرمایی کارآفرینان ایران دعوت می‌شود تا در جلسه مجمع عمومی عادی سالیانه که در ساعت ۱۰:۳۰ صبح ۱۴۰۲/۰۵/۰۷ در آدرس: تهران خیابان سهروردی شمالی - خیابان محبی، پلاک ۱۹ طبقه ۶ به کدپستی ۱۵۵۸۸۴۸۴۱۱ با دستورات جلسه ذیل تشکیل می‌گردد حضور به هم رسانند.

دستور جلسه:
- استماع و بررسی گزارش عملکرد هیئت‌مدیره و بازرس و تصویب آنها
- گزارش خزانه دار و تراز مالی منتهی به پایان سال انجمن و تصویب آنها
- انتخاب بازرس اصلی و علی‌البدل

انجمن صنفی کارفرمایی کارآفرینان ایران

تجدید فراخوان مناقصه عمومی دومرحله‌ای با ارزیابی کیفی (یکپارچه) خرید، نصب و راه اندازی ۱۴ دستگاه مولد برق اضطراری

شرکت فرودگاهها و ناوبری هوایی ایران در نظر دارد : مناقصه عمومی همزمان با ارزیابی کیفی (یکپارچه) به شماره ۲۰۰۲۰۰۱۰۱۰۰۰۰۰۲۵ خرید ، نصب و راه اندازی ۱۴ دستگاه مولد برق اضطراری را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه گران و بازگشایی پاکتها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مناقصه گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت نام درسایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

تاریخ انتشار مناقصه در سامانه تاریخ : چهارشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۰۷ می باشد.
مهلت زمانی دریافت اسناد مناقصه از سایت: ساعت ۱۷ روز شنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۱۷
مهلت زمانی ارسال پیشنهاد: ساعت ۱۷ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۵/۰۲
زمان بازگشایی پاکتها: ساعت ۱۰ صبح روز سه شنبه تاریخ ۱۴۰۲/۰۵/۰۳
اطلاعات تماس دستگاه مناقصه گزار جهت دریافت اطلاعات بیشتر در خصوص اسناد مناقصه و ارائه پاکتهای الف: آدرس فرودگاه مهرآباد- خیابان معراج- ساختمان اداره کل تدارکات و تأمین تجهیزات شرکت فرودگاهها و ناوبری هوایی ایران - تلفن ۶۱۰۲۲۴۶۳

شناسه آگهی: ۱۵۱۸۷۶۵ م الف / ۱۲۶۵

آخرین اخبار و تازه‌ترین تحلیل‌ها را در پایگاه خبری «گسترش نیوز» دنبال کنید

www.Gostaresh.news

با امضای تفاهمنامه بین صمت و ایدرو

مرکز خدمات تحول دیجیتال کسب‌وکار راه‌اندازی می‌شود

در جلسه‌ای با حضور ابوالفضل کیانی بختیاری مدیرعامل سازمان مدیریت صنعتی و امیرحسین اسدی مدیرکل دفتر خدمات کسب‌وکار وزارت صمت، تفاهمنامه جامع همکاری میان سازمان مدیریت صنعتی و دفتر خدمات کسب‌وکار وزارت صمت به امضا رسید. به این ترتیب بسیاری از وظایف آموزشی و خدمات تحول دیجیتال کسب‌وکار وزارت صمت و سازمان‌های صمت استان‌ها و تمام واحدهای زیرمجموعه به سازمان مدیریت صنعتی ایران محول شده است.

ایدرو ظرفیت‌های عظیمی در زمینه سخت‌افزار، نرم‌افزار، لجستیک هوشمند و زیرساخت‌ها در اختیار دارد

مرکز خدمات تحول دیجیتال کسب‌وکار براساس مدل تسهیلگری و همرسانی با مشارکت وزارت صمت و سازمان مدیریت صنعتی راه‌اندازی می‌شود. به گزارش ایدرونیوز، با انعقاد تفاهمنامه جامع همکاری میان سازمان مدیریت صنعتی و دفتر خدمات کسب‌وکار وزارت صنعت، معدن و تجارت، طراحی و اجرای طرح «تشکیل، تایید صلاحیت و رتبه‌بندی مراکز و شرکت‌های تخصصی خدمات کسب‌وکار» و ایجاد و بهره‌برداری از «مرکز تایید صلاحیت و رتبه‌بندی مشاوران حقیقی و حقوقی کسب‌وکار» به سازمان مدیریت صنعتی ایران محول شد. همچنین بر اساس این تفاهمنامه موضع «اعتباربخشی و اعتبارسنجی بخش‌های مختلف فعال در زیست‌بوم خدمات کسب‌وکار» اعم از دولتی، عمومی، خصوصی، مردم‌نهاد و ... نیز با توجه به سابقه و تجربه سازمان مدیریت صنعتی، در فهرست برنامه‌های اجرایی این سازمان قرار گرفت. پیش از این وظایف یاد شده در حیطه اختیارات دفتر خدمات کسب‌وکار وزارت صمت قرار داشت. براساس توافقات از این پس سازمان مدیریت صنعتی، طراحی و اجرای برنامه‌های توانمندسازی و برگزاری دوره‌های آموزشی مانیتورینگ و کوچینگ برای سطوح مختلف مدیران و کارشناسان ستاد وزارت صمت، سازمان‌های استانی، شرکت‌ها و زیرمجموعه‌های تابعه و سایر متقاضیان واجدشرایط را برگزار خواهد کرد. به این ترتیب آموزش‌های عمومی و تخصصی در حوزه‌های کسب‌وکار با هدایت این سازمان اجرایی می‌شود. در راستای انعقاد تفاهمنامه جامع همکاری میان سازمان مدیریت صنعتی و دفتر خدمات کسب‌وکار وزارت صنعت، معدن و تجارت، طرفین تفاهم کردند که نیازسنجی و برگزاری دوره‌های آموزشی مورد نیاز ادارات آموزش، پژوهش و فناوری سازمان‌های صمت استانی در حوزه‌های گوناگون کسب‌وکار در ایدرو برگزار شود. همچنین تامین نیروی انسانی کلان ستاد وزارت صمت، سازمان‌های استانی، شرکت‌ها و زیرمجموعه‌های تابعه با برگزاری کانون‌های ارزیابی و تایید صلاحیت علمی، مهارتی، شغلی، حرفه‌ای، شخصیتی و استعدادی متقاضیان از سوی سازمان مدیریت صنعتی، صورت می‌گیرد. همچنین براساس توافقنامه یاد شده، مدیرعامل سازمان مدیریت صنعتی و مدیرکل دفتر خدمات کسب‌وکار وزارت صمت بر گفتمان‌سازی، ایجاد بستر و تشکیل زنجیره به‌هم‌رسانی نهادهای حاکمیتی و دولتی، دستگاه‌های متولی، نخبگان، متخصصان و مراکز ارائه‌کننده خدمات کسب‌وکار با بخش خصوصی همچون شرکت‌های صنعتی، تولیدی، خدماتی، تجاری، فناور و دانش‌بنیان بمنظور طرح و حل مسائل و مشکلات پیش‌روی کسب‌وکارها و ارائه خدمات در زمینه طراحی و راه‌اندازی مراکز رشد و شتابدهی، کارخانه‌های نوآوری، مراکز تحقیق و توسعه موردنیاز صنایع، بنگاه‌ها و کسب‌وکارهای با مقیاس بزرگ؛ با مشارکت طرفین تفاهم کردند. ایجاد مراکز فناوری، هوشمندسازی و دانش‌بنیان اصناف با همیاری سازمان‌ها، تشکل‌ها، انجمن‌ها، اتحادیه‌ها و کانون‌های صنفی و حرفه‌ای از دیگر تفاهمات صورت گرفته بود. همکاری در ایجاد زیست‌بوم فناورانه برای توانمندسازی، رشد و توسعه کسب‌وکارهای کوچک و متوسط نیز از دیگر موارد مورد تفاهم طرفین در این جلسه می‌باشد. کیانی بختیاری و اسدی بر همکاری در برگزاری دوره‌های آموزشی توانمندسازی برای سطوح مختلف مدیران و کارشناسان صنایع، شرکت‌ها، بنگاه‌ها و سازمان‌ها در حوزه‌های گوناگون کسب‌وکار در سراسر کشور و ارائه خدمات هوشمندسازی، تامین فناوری‌های پیشران، زمینه‌سازی استفاده از پدیده‌های نوظهور بر پایه هوش مصنوعی، داده‌کاوی، داده‌های کلان، بلاکچین، رمزارزها و ... در راستای توانمندسازی و توسعه کسب‌وکارها با همکاری شرکت‌های فعال و صاحب‌نام تفاهم و تاکید کردند.

پست از ظرفیت‌های حمل‌ونقل ایدرو استفاده می‌کند

چندی پیش نیز تفاهمنامه همکاری شرکت ملی پست با ایدرو امضا شد که براین اساس از ظرفیت‌های ایدرو برای تجهیز ناوگان حمل‌ونقل، آموزش‌های تخصصی و نیازهای زیرساختی شرکت ملی پست استفاده خواهد شد. علی نبوی معاون وزیر صمت و رئیس هیات عامل سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، توسعه و نوسازی ناوگان حمل‌ونقل، توسعه و بهبود فضاهای اداری شرکت ملی پست و آموزش و طراحی دوره‌های تخصصی را مهم‌ترین محورهای این تفاهمنامه دانست و افزود: برنامه‌ریزی در زمینه موارد فوق صورت خواهد گرفت و خدمات موردنیاز در اختیار مجموعه شرکت ملی پست قرار خواهد گرفت. معاون وزیر صمت تاکید کرد: از تجربه و توان شرکت مگفا که یکی از مجموعه‌های مهم سازمان گسترش در زمینه فناوری اطلاعات است در راستای کمک به شرکت ملی پست بهره‌گیری خواهد شد. در ادامه لیائی انعقاد تفاهمنامه با مرکز گسترش را یک اتفاق مهم دانست و افزود: ایدرو ظرفیت‌های عظیمی در زمینه سخت‌افزار، نرم‌افزار، لجستیک هوشمند و زیرساخت‌ها در اختیار دارد که برای شرکت ملی پست و دیگر اپراتورهای پستی قابل استفاده و حیاتی است.

سخن پایانی

در دنیایی که همواره در حال تحول است و نیازها و انتظارات مصرف‌کنندگان به سرعت در حال تغییر هستند، سازمان‌ها باید با درک تغییرات به سرعت در مسیر همپایی با تکنولوژی و مدیریت روز قرار گیرند. تحول دیجیتال به معنی ادغام فناوری‌های دیجیتال با بخش‌های مختلف یک کسب‌وکار است و درواقع یک تغییر فرهنگی در سازمان به شمار می‌رود که آن را چابک‌تر، منسجم‌تر و هوشمند می‌کند تا راه موفقیت و رشد برای سازمان و کسب‌وکار هموارتر شود. به گفته بسیاری از کارشناسان و فعالان حوزه تحول دیجیتال، اصول کسب‌وکار را دچار دگردیسی کرده و مدل کسب‌وکار را مبتنی بر دیجیتالی‌سازی (Digitalization) بنا می‌کند. درهمین راستا دارایی‌های راهبردی یک کسب‌وکار شامل برند، فرهنگ، محتوا، محصول، نیروی انسانی، نیروی فروش و منطق کسب درآمد دگرگون خواهند شد.

گروه صنعت
editor@smtnews.ir

خبر

برگزاری کارگاه آموزشی مدیریت و ارتقای بهره‌وری

ششمین کارگاه آموزشی شرکت‌های تابعه ایدرو با توجه به مفاد تکالیف آمده در بند (و) تبصره (۱۸) قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور برگزارشد. این دوره‌های آموزشی در راستای برگزاری سلسله کارگاه‌های آموزشی پیاده‌سازی چرخه مدیریت و ارتقای بهره‌وری، تشکیل می‌شود. به گزارش ایدرونیوز، هدف از برگزاری این دوره‌های آموزشی ارائه عملکرد و بازبینی برنامه‌های استقرار چرخه مدیریت و ارتقای بهره‌وری گروه ایدرو است.

محمدحسین صابر عضو هیات عامل و معاون برنامه‌ریزی و توسعه سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران با اشاره به وجود محدودیت‌های فراوان در حوزه تامین مالی و سرمایه‌گذاری، بر ایجاد سازکاری در راستای استفاده بهینه از منابع در سازمان‌های توسعه‌ای تاکید کرد و گفت: جمله پیاده‌سازی چرخه مدیریت و ارتقای بهره‌وری از جمله برنامه‌هایی است که می‌تواند در این راستا اجرایی شود.

در ادامه جلسه، نماینده شرکت‌های مدیریت طرح‌های صنعتی ایران در حوزه بهره‌وری، نماینده مرکز گسترش فناوری اطلاعات، نماینده شرکت ریخته‌گری ماشین‌سازی تبریز، نماینده شرکت ماشین‌سازی تبریز، نماینده مجتمع کشتی‌سازی و صنایع فراساحل ایران، نماینده لوله‌گستر و مجتمع صنعتی اسفراین و مدیریت منطقه ویژه اقتصادی گرمسار عملکرد سال ۱۴۰۱ و برنامه‌های ارتقای بهره‌وری سال ۱۴۰۲ را ارائه کردند. در مجموع در ۶ کارگاه آموزشی برگزارشده ۲۴ نفر از همکاران ستاد و ۳۲ نفر از شرکت‌های تابعه حضور داشتند.

نوبت دوم

وزارت راه و شهرسازی
اداره کل راه و شهرسازی استان تهران

آگهی مناقصه عمومی شماره ۱۴۰۲/۰۵

وزارت راه و شهرسازی
اداره کل راه و شهرسازی استان تهران

اداره کل راه و شهرسازی استان تهران در نظر دارد پروژه‌های ذیل را ازطریق برگزاری مناقصه عمومی یک مرحله‌ای با ارزیابی کیفی از طریق سامانه تدارکات الکترونیک دولت واگذار نماید.

ردیف	موضوع	شماره مناقصه در سامانه ستاد	تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار (ریال)	برآورد اولیه (ریال)
۱	احداث یک باب مسجد در سایت مسکن مهر پیشوا مشتمل بر محوطه‌سازی و جمع‌آوری فونداسیون موجود	۲۰۰۲۰۰۳۰۲۹۰۰۰۰۶	۹,۶۵۵,۳۷۶,۲۸۳	۱۹۳,۱۰۷,۵۲۵,۶۵۳
۲	احداث ساختمان مجتمع فرهنگی و هنری پیشوا	۲۰۰۲۰۰۳۰۲۹۰۰۰۰۷	۱۱,۷۰۳,۷۶۳,۰۶۳	۲۳۴,۰۷۵,۲۶۱,۲۵۶

کلیه مراحل برگزاری مناقصات از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه گران و بازگشایی پاکتها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد. همچنین ارسال فیزیکی پاکت الف مطابق برنامه زمانی زیر به آدرس مناقصه گزار الزامی است. (نوع تضمین یکی از تضامین معتبر در آئین‌نامه تضمین به شماره ۱۲۳۴۰۲ مورخ ۹۴/۹/۲۲ می باشد.)

آخرین مهلت زمانی ثبت‌نام و دریافت اسناد: از تاریخ درج آگهی تا ساعت ۰۹:۰۰ مورخ: ۱۴۰۲/۰۴/۱۳

آخرین مهلت زمانی ارسال پیشنهاد در سامانه ستاد و تحویل فیزیکی پاکت الف به دبیرخانه مناقصه‌گزار: ساعت ۰۹:۰۰ مورخ: ۱۴۰۲/۰۴/۲۷

زمان بازگشایی پاکات ارزیابی کیفی راس ساعت ۱۰:۰۰ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۲۷

آدرس مناقصه گزار: تهران، خیابان سپهبد قرنی، خیابان کلانتری، پلاک ۸۰، ساختمان شماره ۱ اداره کل راه و شهرسازی استان تهران. **تلفن تماس:** ۸۸۹۲۱۵۰۵ داخلی ۲۲۰۷

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۴/۰۶ | تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۴/۰۷

اداره کل راه و شهرسازی استان تهران

آگهی فقدان سند مالکیت

آقای کریم زرنانی بوکالت از خانم زهرا زرنانی و خانم منصوره خانم کاظمی اسکوئی بموجب وکالتنامه های شماره ۱۰۴۳۵۴ مورخ ۹۹/۵/۲۲ دفترخانه ۱۳۶ تهران و ۲۱۳۱۳ مورخ ۱۴۰۰/۵/۲۴ دفترخانه ۱۶۳۶ تهران و با تسلیم استشهادیه گواهی شده بشمارهای ۵۲۳۵ و ۵۲۳۶ مورخ ۱۴۰۰/۶/۱۳ دفترخانه ۱۶۳۶ تهران طی درخواست وارده بشماره ۴۹۰۱۱۹۸۴ مورخ ۱۴۰۰/۶/۱۳ و با اعلام اینکه: سند مالکیت دفترچه ای ششدانگ یکدستگاه آپارتمان شماره یک واقع در طبقه همکف بمساحت ۸۷/۳۹ دسیمتر مربع قطعه اول تفکیکی بپلاک شماره ۲۱۴۴ اصلی مفروز و باقیمانده از پلاک اصلی مزبور (که در راستای استانداردسازی بپلاک ۹ فرعی از ۲۱۴۴ اصلی تغییر یافته است) واقع در بخش ۳ تهران و با قدرالسهم از عرصه و سایر مشاعات ذیل شماره‌های ثبت ۱۱۶۳۴ و ۸۲۹۷۳ و ۸۲۹۷۵ و ۸۲۹۷۷ صفحات ۳۰۷ و ۴۲۵ و ۴۲۹ و ۴۳۳ دفاتر جلد ۹۳ و ۶۰۱ املاک بنام خانم زهرا زرنانی و آقایان رحیم و کریم و فیروز شهرت هر سه زرنانی ثبت و بشماره های چاپی ۵۹۶۶۶۵ و ۵۹۶۶۶۶ و ۵۹۶۶۶۷ و ۵۹۶۶۶۸ صادر و تسلیم گردیده است و سهمی آقایان کریم و رحیم بموجب سند قطعی شماره ۸۲۵۴۶۵ مورخ ۷۰/۱۱/۲۸ دفترخانه ۱۳۶ تهران به خانم زهرا زرنانی انتقال یافته است. سپس سهمی آقای فیروز زرنانی بموجب سند قطعی شماره ۸۸۲۱۴ مورخ ۱۳۷۷/۰۷/۲ دفترخانه ۱۳۶ تهران به منصوره خانم اسکوئی انتقال یافته است و وکیل ایشان ادعای مفقودی سند مالکیت بشماره چاپی ۵۹۶۶۶۷ را بعلت جابجایی نموده و تقاضای صدور المثنی سند مالکیت پلاک مذکور را نموده است علیهذا در اجرای ماده ۱۲۰ آئین نامه قانون ثبت (اصلاحی ۸۰/۱۱/۸) مراتب در یک نوبت و در یکی از جراید آگهی میشود تا چنانچه شخص یا اشخاصی مدعی انجام معامله نسبت به ملک مرقوم یا وجود سند مالکیت نزد خود باشند ظرف مدت ۱۰ روز پس از انتشار این آگهی اعتراض خود را ضمن ارائه اصل سند مالکیت یا سند معامله به این اداره تسلیم و رسید دریافت نمایند .بدیهی است در صورت انقضاء مهلت مقرر و عدم وصول اعتراض یا در صورت اعتراض اصل سند مالکیت یا سند معامله ارائه نگردد طبق مقررات و تشریفات اداری المثنی سند مالکیت صادر و تسلیم مالک خواهد شد (شناسه آگهی : ۱۵۱۹۱۰۴)

مجید زاهدی منش - مدیر واحد ثبتی حوزه ثبت ملک ولیعصر تهران

۱۱۶۴۵/م الف

پیش نویس آگهی فقدان سند مالکیت

آقای سید امیر تقوی فرد فرزند سید محمد به شماره شناسنامه ۵۴۱۷۲ و شماره ملی ۰۰۷۹۵۱۴۶۶۹ با ارائه دو برگ استشهادیه به شماره ۲۵۴۷۸ مورخ ۱۴۰۲/۰۲/۱۹ دفتر ۲ لواسان و درخواست ارسالی از دفتر مذکور با اعلام اینکه سند مالکیت یک ممیز پنج دهم دانگ مشاع از ششدانگ یک قطعه باغ بمساحت ۳۱۳/۵۵ متر مربع به پلاک ثبتی ۱۴ فرعی از ۲۳ اصلی واقع در قریه نارن لواسان کوچک بخش ۱۱ تهران به شماره الکترونیکی ۱۴۰۰۲۰۳۰۱۰۴۸۰۰۱۰۲۳ به شماره چاپی ۲۹۶۸۶ ج ۹۹ به نام سید امیر تقوی فرد ثبت و صادر گردیده است که بعلت اسباب کشی مفقود گردیده، در قید رهن نمیباشد، تقاضای صدور المثنی سند مالکیت پلاک مذکور را نموده است که در اجرای ماده ۱۲۰ آئین نامه قانون ثبت (اصلاحی ۸۰/۱۱/۰۸) مراتب در یک نوبت آگهی میشود تا چنانچه شخص یا اشخاصی مدعی انجام معامله نسبت به ملک مرقوم یا مدعی وجود سند مالکیت نزد خود باشند ظرف مدت ۱۰ روز پس از انتشار این آگهی به ثبت محل مراجعه و اعتراض خود را ضمن ارائه اصل سند مالکیت یا سند معامله تسلیم نمایند و صورتمجلس مبنی بر وجود آن نزد معترض در دو نسخه تنظیم و یک نسخه آن به متقاضی المثنی تسلیم و اصل سند به ارائه دهنده مسترد می‌شود، بدیهی است در صورت انقضاء مهلت مقرر و عدم وصول اعتراض و یا در صورت اعتراض اصل سند مالکیت یا سند معامله ارائه نگردد طبق مقررات المثنی سند مالکیت صادر و تسلیم خواهد شد. (شناسه آگهی : ۱۵۱۹۱۱۰)

نصراله رادپور - رئیس واحد ثبتی حوزه ثبت ملک لواسانات

۱۱۶۴۹/م الف

آگهی فقدان سند مالکیت

خانم/ آقای مسعود حاجی پور ثمرین اصالتا طی وارده شماره ۴۵۰۰۶۷۵۰ مورخ ۱۴۰۲/۳/۶ با تسلیم استشهادیه گواهی امضا به شماره ۴۹۲۸۷ مورخ ۱۴۰۲/۳/۳ دفترخانه ۲۵۹ تهران تقاضای صدور سند مالکیت المثنی نموده و مدعی است سند مالکیت یک قطعه آپارتمان به پلاک ثبتی ۸۹۶۶ فرعی از ۲۴۲۶ اصلی، مفروز و مجزا شده از ۲۸۷۴ فرعی از اصلی مذکور، قطعه ۳ در طبقه ۳ و واقع در بخش ۱۰ ناحیه ۰۰ حوزه ثبت ملک رودکی تهران استان تهران به مساحت ۳۵/۱۷ متر مربع ذیل صفحه ۳۹۴ دفتر املاک جلد یک ذیل شماره ۸۸۳۷۵ به شماره چاپی ۳۴۶۲۸۱ بنام صدیقه فرصتی آذر ثبت و سند صادر گردیده است سپس مع الواسطه برابر سند قطعی ۶۸۰۷۰ مورخ ۸۶/۱۱/۸ دفتر ۶۶ تهران ششدانگ مورد ثبت به مسعود حاجی پور ثمرین منتقل شده است و به علت جابجائی مفقود گردیده لذا مراتب در اجرای تبصره یک ماده ۱۲۰ آیین نامه قانون ثبت در یک نوبت آگهی می گردد تا چنانچه کسی مدعی انجام معامله نسبت به آن و یا وجود سند مالکیت مذبور نزد خود باشد از تاریخ انتشار این آگهی ظرف مدت ده روز اعتراض خود را ضمن ارائه اصل سند مالکیت یا سند معامله به این اداره تسلیم نماید تا مورد رسیدگی قرار گیرد بدیهی است چنانچه در مهلت مقرر اعتراضی واصل نگردد المثنی سند مالکیت مرقوم صادر و به متقاضی تسلیم می گردد. (شناسه آگهی : ۱۵۱۹۱۱۱)

سید هادی جلالی امام – سرپرست واحد ثبتی حوزه ثبت ملک رودکی تهران

۱۱۶۵۰/ م الف

آگهی فقدان سند مالکیت پلاک ثبتی ۸۸/۹۱۲۰۹ واقع در بخش ۱۱ حوزه ثبت تهرانپارس

اصالتاً آقای حسن خطیر کوهی با تسلیم دو برگ استشهادیه محلی مصدق شماره ۱۲۸۷۵ مورخ ۱۴۰۲/۰۳/۱۰ توسط دفتر اسناد رسمی شماره ۷۴۳ تهران و برگ تقاضای به وارده شماره ۱۰۴۵۹ مورخ ۱۴۰۲/۰۳/۲۱ و گزارش پلیس آگاهی پایگاه چهارم به شماره ۱۴۰۱/۲۷۲۹۱۰۱۳/۳۵۳ مورخ ۱۴۰۱/۰۴/۱۳ مدعی فقدان سند مالکیت کاداستری سه دانگ مشاع از شش دانگ آپارتمان مسکونی قطعه سوم تفکیکی شماره هشتاد و هشت اصلی مفروز و مجزی شده از شماره ۹۱۰۲۲ فرعی از اصلی مذکور ، به مساحت (۱۱۰/۳۴) یکصد و ده متر و سی و چهار دسیمتر مربع ، واقع در طبقه دوم که (۲/۳۱) دو متر و سی و یک دسیمتر مربع آن بالکن است. بانضمام انباری قطعه سوم تفکیکی ، به مساحت (۱/۲) یک متر و بیست دسیمتر مربع ، واقع در همکف ، بانضمام پارکینگ مزاحم قطعه دوم تفکیکی ، به مساحت (۱۰/۸) ده متر و هشتاد دسیمتر مربع ، واقع درسمت جنوبی همکف ذیل ثبت ۱۴۱۰۹۵ صفحه ۸۰ دفتر املاک ۱۱۷۷ به شماره چاپی ۰۱۵۹۷۴ بنام آقای حسن خطیر کوهی صادر و تسلیم گردیده است که بعلت سرقت مفقود شده درخواست صدورسند مالکیت المثنی آنرا نموده است لذا مراتب در اجرای ماده ۱۲۰ آئین نامه قانون ثبت فقط در یک نوبت دریک روزنامه کثیرالانتشار آگهی میگردد تا چنانچه کسی ادعای انجام معامله نسبت به ملک مذکور و یا وجود سند مالکیت را نزد خود داشته باشد از تاریخ انتشار این آگهی ظرف مدت ده روز اعتراض خود را بانضمام اصل سند مالکیت به این اداره تسلیم تا مورد رسیدگی قرار گیرد اصل سند مالکیت پس از ملاحظه به ارائه دهنده اعاده خواهد شد و به اعتراض بدون ارائه اصل سند مالکیت ترتیب اثر داده نخواهد شد در صورت عدم وصول واخواهی ظرف مهلت قانونی المثنی سند مالکیت پلاک مرقوم صادر و به متقاضی تسلیم خواهد گردید (شناسه آگهی : ۱۵۱۹۱۱۳)

رضا النجری - رئیس واحد ثبتی حوزه ثبت ملک تهرانپارس

۱۱۶۵۲/م الف

یادداشت

توسعه حمل‌ونقل عمومی در اولویت نیست

وحید نوروزی
کارشناس حوزه حمل‌ونقل

توجه به زیرساخت‌های شهری، توسعه را به همراه دارد و بدون فراهم‌آوری زیرساخت‌های مناسب و کارآمد، هیچ‌یک از انواع توسعه شهری امکان‌پذیر نخواهد بود. امروزه در آلودگی شهرهای بزرگ، خودروها نقش بسیار زیادی دارند؛ بنابراین ضروری است مدیران شهری برای کاهش آلودگی هوا و ترافیک خودروهای تک‌سرنشین در خیابان‌های شهر به‌دنبال یک راه‌حل منطقی باشند. یکی از راهکارهای مقابله با معضل آلودگی و ترافیک توجه به حمل‌ونقل عموی و گسترش آن است. در واقع توسعه حمل‌ونقل عمومی به‌عنوان یکی از مهم‌ترین مولفه‌های زیرساختی، تاثیر بسیار زیادی در توسعه اقتصادی و پایدار شهری دارد.

در این بخش، توسعه حمل‌ونقل عمومی و توجه ویژه به این مقوله مهم برای دستیابی به توسعه و مدیریت بهتر شهرها، باعث شده همواره پیشرفت و نحوه اداره سیستم حمل‌ونقل شهری، یکی از دغدغه‌های اساسی مدیران کلانشهرها باشد. پس با توجه به شرایط ذکر شده، دولت باید توجه ویژه‌ای به حمل‌ونقل عمومی داشته باشد، اما در کلانشهر تهران، ناوگان فرسوده معضل ترافیک را رقم زده تا آنجا که در حال حاضر فرسودگی حمل‌ونقل شهر تهران موجبات نارضایتی شهروندان و عدم‌تمایل آنها برای استفاده از ظرفیت حمل‌ونقل عمومی را فراهم آورده و منجر به گسترش ترافیک و به طبع افزایش آلودگی های مستقیم و غیرمستقیم شده است.

یکی از مهم‌ترین راهکارها برای رهایی از ناوگان فرسوده حمل‌ونقل عمومی شهر تهران، بازسازی اتوبوس‌های فرسوده است که با هزینه بسیار کمتر از خرید یک دستگاه اتوبوس نو، قابلیت اجرا دارد.

در حال حاضر با وضعیتی که حمل‌ونقل عمومی شهر تهران دارد، فروپاشی ساختار حمل‌ونقل تهران به‌دلیل فرسودگی شدید ناوگان بسیار محتمل و بهانه‌تراشی دولت‌ها برای کمک به توسعه حمل‌ونقل بسیار آشکار است.

آنچه به وضوح مشخص است این است که چه این دولت و چه دولت‌های قبل، هیچ‌گاه توسعه حمل‌ونقل عمومی را اولویت اصلی خود قرار نداده‌اند. مجلس شورای اسلامی در حوزه حمل‌ونقل عمومی مصوبات خوبی داشته، اما قوانین مصوب به‌دلایل و بهانه‌های گوناگون اجرا نشده‌اند؛ در حالی که قوانین خوبی همچون قانون حمایت از سامانه‌های حمل‌ونقل ریلی شهری و حومه مصوب ۸۵، قانون توسعه حمل‌ونقل عمومی و مدیریت مصرف سوخت مصوب ۸۶، قانون استفاده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی برای حمل‌ونقل ریلی و عمومی شهری مصوب ۸۸، قانون هدفمند کردن یارانه‌ها مصوب ۸۸، قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی مصوب ۸۹ و قانون هوای پاک مصوب سال ۹۶ داریم که یا اصلا اجرا نشده یا ناقص اجرا شده‌اند. در این بین، دولت‌ها همیشه در برابر اصرار مدیریت شهری بر ایفای تعهدشان برای خرید ناوگان حمل‌ونقل عمومی بهانه‌تراشی می کنند و حتی در دوره‌ای، ۱۰۰ درصد بهای اتوبوس‌های بی‌آرتی شهر تهران از محل عوارض شهر تهران و از بودجه شهرداری تهران پرداخت شد.

به‌هر حال این روزها نه‌تنها در بحث توسعه، بلکه حتی در موضوع نگهداشت نیز با مشکلات زیادی در اتوبوسرانی و مترو مواجهیم. وضعیت به قدری نگران‌کننده است که باید نگاه ویژه‌ای به حمل‌ونقل عمومی تهران داشته باشیم. جلسات شهردار تهران و رئیس شورای‌شهر تهران با مسئولان دولتی از جمله سازمان برنامه‌وبودجه نیز برگزار می‌شود تا بتوانند برای توسعه حمل‌ونقل عمومی سهم بیشتری از دولت بگیرند.

در بودجه نیز آن‌طور که باید به حمل‌ونقل عمومی توجه نمی‌شود. البته باید این نکته را نیز در نظر داشت که به هر میزان منابع دولتی محقق شود، رافع مسئولیت شهرداری نیست و این سازمان باید با همت بلند، گام‌های اساسی برای بهبود وضعیت حمل‌ونقل عمومی بردارد.

تمرکز مدیریت شهری باید بر تقویت حمل‌ونقل عمومی باشد و در همه سطوح حمل‌ونقل عمومی شامل مترو، اتوبوس و تاکسی این تقویت پیگیری شود. به‌علاوه اینکه باید بتوانیم در حوزه بازسازی و نوسازی مترو، اتوبوس و تاکسی برنامه داشته باشیم تا با بهره‌گیری از این ظرفیت‌ها، سقف خدمتی خود را ارتقا دهیم و شرایط بسیار بدی که امروز با آن مواجهیم را جبران کنیم.

ثبت‌نام اسقاطی‌ها فقط در سایت ستاد نوسازی

رئیس ستاد نوسازی ناوگان و اسقاط خودروهای فرسوده گفت: هرگونه ثبت‌نام برای اسقاط خودرو و موتورسیکلت فرسوده فقط باید در سایت ستاد نوسازی ناوگان و اسقاط خودروهای فرسوده انجام شود.

به گزارش ایدرونیوز، مهران سالاریه با اشاره به اینکه براساس قانون، متولی اسقاط خودروهای فرسوده در کشور ستاد نوسازی ناوگان و اسقاط خودروهای فرسوده است، افزود: بر این اساس، متقاضیان اسقاط خودرو و موتورسیکلت فرسوده باید به سایت این ستاد به نشانی nnhk.ir مراجعه و پس از ثبت‌نام به‌عنوان متقاضی، نسبت به ثبت وسیله نقلیه فرسوده خود در سامانه و پس از آن انتخاب نزدیک‌ترین مرکز اسقاط اقدام کنند.

وی تصریح کرد: برندگان قرعه‌کشی در طرح‌های جایگزینی شرکت‌های خودروسازی داخلی نیز می‌توانند وضعیت اسقاط خودرو فرسوده خود را در این سایت مشاهده کنند. این مسئول با تاکید بر اینکه ثبت‌نام در سامانه ستاد نوسازی ناوگان و اسقاط خودروهای فرسوده رایگان است، خاطرنشان کرد: در صورتی که غیر از سامانه ستاد، ثبت‌نامی برای خودروهای فرسوده یا درخواست وجهی انجام شود، کلاهبرداری است. وی با بیان اینکه مراکز اسقاط نیز مکلفند فقط از طریق این سامانه نسبت به پذیرش متقاضیان اقدام کنند، خاطرنشان کرد: پذیرش متقاضیان اسقاط خودروهای فرسوده بدون ثبت‌نام در سایت ستاد نوسازی ناوگان و اسقاط خودروهای فرسوده ممنوع است و با متخلفان برخورد جدی می‌شود. سالاریه تاکید کرد: شهروندان می‌توانند هرگونه تخلف در این زمینه را از طریق سامانه ۱۲۴ اطلاع دهند تا پیگیری لازم و برخورد با متخلفان انجام شود.

صمت از سهم‌بندی منابع آلاینده هوا گزارش می‌دهد

کلانشهرها در تله آلودگی

شهناز صفایی
editor@smtnews.ir

قرار بود قانون هوای پاک که در سال ۱۳۹۶ در مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید، درمانی برای درد آلودگی هوا ناشی از ذرات معلق در تهران و کلانشهرهای کشورمان باشد، اما با گذشت بیش از ۶ سال از تصویب این قانون، ذرات معلق، نه‌تنها در پاییز و زمستان، بلکه حتی در بهار و تابستان هم دست از سر مردم بر نمی‌دارد. امسال هم آلودگی خیلی زود قدم به شهرها گذاشت و در آغازین روزهای تابستان، شاخص آلودگی در برخی کلانشهرها در محدوده ناسالم قرار گرفت که به‌نوعی زنگ خطر بزرگی برای مدیران شهری، سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان است تا هر چه سریع‌تر راهکار عملیاتی برای مقابله با این معضل بیندیشند که هم قابلیت اجرایی داشته باشد و هم ضمانت اجرایی. اینکه در طول سال‌ها، قوانین و برنامه‌های بسیاری برای مقابله با آلودگی تدوین شده، اما شاهد تغییر مثبتی در این زمینه نبوده‌ایم، از یک خلأ بزرگ حکایت دارد که باید به سرعت شناسایی و برطرف شود. به‌راستی چرا قوانین مربوط به هوای پاک در حد نوشته روی کاغذ باقی مانده است. صمت در این گزارش به بررسی سهم‌بندی منابع آلاینده پرداخته و نظر کارشناسان را درباره معضل بی‌پایان آلودگی هوا جویا شده است. با ما همراه باشید.

عکس: صمت

میانگین غلظت هوای تهران در سال ۱۴۰۰ حدود ۳۰ بوده که در سال ۱۴۰۱ به ۳۸ رسیده است؛ یعنی ۲۵ درصد افزایش غلظت هوا طی یک سال که بسیار نگران‌کننده است

وضعیت سخت‌تر خواهد شد

محمدصادق حسنوند، رئیس مرکز تحقیقات آلودگی هوای پژوهشکده محیط‌زیست و عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران درباره عوامل موثر بر آلودگی کلانشهرها و سهم هر کدام از این عوامل در ایجاد آلودگی به صمت اظهار کرد: پاسخ دادن به این پرسش به‌دلیل اینکه اطلاعات کافی در اختیار نداریم، بسیار سخت است. اینکه منابع انتشار آلاینده‌ها در کلانشهرها کدام هستند و سهم هر کدام از آنها چقدر است، اساسی‌ترین پرسش برای سیاست‌گذار است که باید پاسخ آن مشخص باشد تا بتواند برنامه‌ریزی درستی انجام دهد که متاسفانه مشخص نیست. پاسخ به این پرسش نیازمند یک مطالعه دقیق درباره منابع آلایندگی و سهم‌بندی هر یک از این منابع انتشار است و همزمان باید سیاهه انتشار هر یک از کلانشهر بررسی شود تا در یک روند علمی به داده‌های درستی برسیم و بتوانیم در این زمینه اظهارنظر کنیم.

حسنوند ادامه داد: آخرین مطالعه برای تهیه سیاهه کلانشهرها برای سال‌های ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷ بوده که بعد از آن بروزرسانی نشده است. البته در آن گزارش نیز چون از داده‌ها و ضرایب انتشار آلاینده‌ها در کشورهای دیگر استفاده شده است و بومی نیست، تفاوت زیادی با واقعیت آلودگی در کلانشهرهای کشورمان دارد. واقعیت این است که ما در کشور هیچ مطالعه سهم‌بندی انجام نداده‌ایم. سهم‌بندی در مطالعات یعنی نمونه ذرات معلق را روی فیلتر گرفته، سپس در آزمایشگاه استخراج کرده و با مدل‌های گوناگون سهم‌بندی می کنند. این نوع مطالعه را در کشور فقط برای شهرهای تهران و اهواز داریم. آخرین مطالعه سهم‌بندی آلاینده‌ها هم برای تهران بوده که در سال ۲۰۱۵ انجام شده است. این در حالی است که این مطالعات باید هر ۲ تا ۳ سال یک بار بروزرسانی و در نقاط بیشتری انجام شود؛ بنابراین در این شرایط صحبت از سهم‌بندی منابع آلاینده در حالی که کار مطالعاتی انجام نشده، چندان پایه علمی و داده‌های درستی ندارد و نمی‌توان به آنها اتکا کرد.

آخرین مطالعه سهم‌بندی در سال ۲۰۱۵ را جایکا (آژانس همکاری بین‌المللی ژاپن) شروع کرده، اما هنوز نتایج آن مشخص نشده و ضمن اینکه نقاط موردبررسی آن هم محدود است که باید موردتوجه قرار گیرد. از این‌رو با وجود اینکه سهم‌بندی منابع آلاینده سوال مهمی است، اما پاسخ به آن سخت است.

وی افزود: در کل براساس شواهد در کلانشهر تهران حدود ۷۵ درصد از منابع انتشار ذرات معلق مربوط به حمل‌ونقل است. در حمل‌ونقل هم خودروهای فرسوده سهم بسیار زیادی دارند. اینکه مطرح می‌شود چرا با وجود قوانین خوبی که در این زمینه داریم و تاکیدی که بر اصلاح و کاهش منابع آلایندگی است، اما اتفاقی نمی‌افتد واقعیت این است که کاری انجام نمی‌شود و راهکارهای پیشنهادی فقط در حد برنامه و حرف باقی می‌ماند.

براساس داده‌های شهر تهران، طی ۱۲ سال گذشته منتهی به ۱۴۰۱، تا سال ۱۳۹۷ روند آلایندگی تقریبا کاهشی بوده است. در این بازه زمانی، کمترین غلظت آلاینده‌ها در تهران برای سال ۱۳۹۷ بوده، اما بعد از آن به بعد به‌طور پیوسته و متوالی آلاینده‌ها در تهران افزایش پیدا کرده است. در سال ۱۴۰۱ براساس داده‌های ایستگاه‌های پردازش برای اولین‌بار در تهران و کشور، غلظت ذرات معلق در هوا ۲۵ درصد افزایش پیدا کرده است که یکی از علل عمده آن به عدم‌اسقاط خودروهای فرسوده برمی‌گردد. از سال ۱۳۹۴ به بعد، تعداد خودروهای از رده خارجی که اسقاط شده‌اند، به صفر رسیده است؛ بنابراین در شهری مانند تهران و حتی کل کشور تجمع منابع آلاینده‌ای را داریم که آلودگی بیشتری هم تولید می کنند. اگر سالانه ۳۰۰ هزار خودرو فرسوده را از رده خارج می کردیم می‌توانستیم وضعیت ثابتی داشته باشیم، حالا در این ۶ سال، تعداد خودروهای فرسوده اسقاط نشده حالت تجمعی به خود گرفته‌اند. اگر حالا سالی ۳۰۰ هزار تا از رده خارج کنیم، ۵ سال طول می کشد که فقط تعداد خودروهای فرسوده ما به حالت تعادل برسد که نیازمند تلاشی شبانه‌روزی است و با وضعیت اقتصادی که داریم به نظر غیرممکن می‌رسد.

پس یکی از دلایلی که غلظت ذرات آلاینده هوا طی یک سال ۲۵ درصد افزایش داشته، به خودروها و به‌ویژه خودروهای فرسوده‌ای برمی‌گردد که سهم ۷۵ درصدی در آلایندگی هوا دارند و درباره آنها هیچ اقدامی انجام نشده است. در سایر منابع و عوامل با هر سهمی که در آلایندگی دارند نیز همین‌گونه است و شاهد اقدام قابل‌توجهی نبوده‌ایم. آیا حمل‌ونقل عمومی توسعه داده‌شده و نوسازی شده است؟ خیر. در شهر تهران طی ۵۰ سال، ۱۵۰ تا ۲۰۰ دستگاه اتوبوس وارد شهر تهران شده؛ یعنی ۱۵ سال، هر سال تقریبا ۱۰ تا ۱۲ اتوبوس به ناوگان حمل‌ونقل تهران افزوده شده است. این در حالی است که ناوگان اتوبوسرانی تهران حدود ۲۶۰۰ اتوبوس دارد. پس حمل‌ونقل عمومی توسعه نیافته و خودروهای فرسوده از رده خارج نشده است، در حالی که براساس آخرین مطالعات حدود ۷۵ درصد هم سهم دارند.

حسنوند خاطرنشان کرد: آلودگی هوا در همه جای دنیا وجود دارد، اما روند به‌شدت افزایشی آن در کشور ما و کلانشهرهای آن، نگران‌کننده است. ما در یک سال، افزایش ۲۵ درصدی غلظت آلاینده‌های هوا را داشته‌ایم که هشداردهنده است. در سال ۱۴۰۰ میانگین غلظت هوا در تهران ۳۰ بوده که در ۱۴۰۱ به ۳۸ رسیده است. موضوع دیگر، فقدان اطلاعات درست است تا براساس آنها و منابع مالی که داریم را اولویت‌بندی کنیم و راهکارهای عملیاتی برای مقابله با آلودگی هوا بیندیشیم.

۴۵ هزار مرگ منتسب به آلودگی هوا

این پژوهشگر مرکز تحقیقات آلودگی هوا درباره برآورد اثرات آلودگی هوا نیز اظهار کرد: براساس بررسی‌ها و مطالعاتی که انجام شده در کل کشور سالانه حدود ۴۵ هزار مرگ منتسب به آلودگی هوا داریم. در سال گذشته نیز در تهران حدود ۸ هزار مرگ منتسب به آلودگی هوا داشتیم. این بخش ۲.۳ میلیارد دلار خسارت اقتصادی به کشور تحمیل کرده است. این در حالی است که در مناطق جنوب و جنوب غرب تهران مانند شادآباد، شوش و حوالی شهر ری، غلظت آلایندگی هوا بیش از دو برابر منطقه سعادت‌آباد است؛ یعنی نابرابری مواجهه در مناطقی که وضعیت اقتصادی نامناسبی دارند، عمیق‌تر است.

حسنوند در پایان گفت: اینکه در راستای کاهش آلودگی اقدامی انجام نداده‌ایم اما انتظار داریم شاهد کاهش ذرات معلق و آلودگی هوا باشیم، انتظاری بیجاست. ناگفته نماند که در کنار مواردی که مطرح شد، کاهش بارندگی و مشکلات اقلیمی هم تاثیرگذار است و به جرأت می‌توان گفت وضعیت سخت‌تر خواهد شد.

مقابله با معضل آلودگی هوا، نگرشی عمیق‌تر و تغییریافته‌تر نسبت به گذشته نیاز دارد

الگوبرداری از طبیعت

محمدحسین رامشت، کارشناس جغرافیای طبیعی درباره عوامل کلی تاثیرگذار بر آلودگی هوا در کلانشهرهای کشور به صمت گفت: عامل اصلی آلودگی هوا، یک پدیده جغرافیای است که اصطلاحا به آن وارونگی جو می‌گویند. هر جا وارونگی اتفاق بیفتد و منابع آلوده‌کننده هم وجود داشته باشند، وضعیت هوا ناسالم و بعضا خطرناک می‌شود. پس یکی از عوامل آلودگی هوا، ویژگی جغرافیایی یک محل خاص است. از دیگر منابع آلوده‌کننده می‌توان خودروها کارخانه‌ها و... را نام برد. البته نمی‌توان این منابع را به‌طور دقیق سهم‌بندی کرد.

این پژوهشگر محیط زیست ادامه داد: اگر پدیده وارونگی یا اینورژن و منابع آلاینده به‌طور همزمان وجود داشته باشند، باعث ایجاد آلودگی می‌شوند و کیفیت هوا را تنزل می‌دهند. وارونگی هوا پدیده‌ای است که همیشه اتفاق می‌افتد، اما پایدار نمی‌ماند و از بین می‌رود؛ یعنی به‌محض اینکه آفتاب طلوع کرد، وارونگی شکسته می‌شود، از بین می‌رود و در نتیجه آلودگی را احساس نمی کنیم.

در مطالعاتی براساس داده‌های دو شهر تهران و اصفهان، با توجه به این پدیده طبیعی، یک پیشنهاد ارائه دادیم به این امید که اجرای شود و بتواند کمکی در راستای حل معضل آلودگی کلانشهرهای کشور باشد. پیشنهاد ما این بود که این روند را به صورت مصنوعی عملیاتی کنیم و بر این اساس نیز مطالعاتی را انجام دادیم تا مکانیسم طبیعت را تکرار کنیم، آلودگی پایدار را بشکنیم و از آن رها شویم.

رامشت افزود: آلودگی در موقعیت‌های جغرافیایی خاصی بین عرض ۲۰ تا ۲۵ اتفاق می‌افتد و در عرض‌های بالاتر و پایین‌تر این اتفاق یا نمی‌افتد یا اگر رخ دهد به این شدت نیست. به همین دلیل است که در کشور قطر با وجود تردد زیاد خودروها شاهد آلودگی نیستیم. بر این اساس می‌توان با الگوبرداری از طبیعت از ویژگی‌های آن در مواجهه با آلودگی هوا استفاده کرد. وارونگی هوا پدیده‌ای است که ناشی از سکون در وضعیت خاص آب‌وهوایی ایجاد می‌شود، هرچند این معضل در تابستان نیز ایجاد می‌شود، اما به‌دلیل بالا آمدن هر روز خورشید و غلبه عوامل جغرافیایی بر مشکل وارونگی کمتر با مشکل آلودگی هوا در این فصل روبه‌رو می‌شویم، اما فصول پاییز و زمستان اوج آلودگی هوا و ایجاد مشکلات مرتبط با آن برای کلانشهرهاست. در شهرهای جنوبی کشور مانند بندرعباس یا کشورهایی با آب‌وهوای گرم مثل قطر که از برخی پدیده‌های طبیعی مانند نور فراوان خورشید یا جابه‌جایی هوا از طریق دریا و خشکی بهره‌مند هستند، میزان آلودگی هوا دیده نمی‌شود یا بسیار کمتر از دیگر نقاط است. در حقیقت با استفاده از مهندسی معکوس از پدیده‌های موجود در طبیعت می‌توانیم میزان آلودگی هوا در کلانشهرهایی مانند اصفهان، تهران و... را با وجود کوه‌ها و دیگر شاخص‌های طبیعی در این شهرها و ایجاد جابه‌جایی مصنوعی، به‌طور قابل‌توجهی کاهش دهیم. این پژوهشگر حوزه محیط زیست در پایان درباره اینکه چرا برنامه‌های مربوط به کاهش آلودگی هوا به نتیجه ملموسی منجر نمی‌شوند، اظهار کرد: تمامی فعالیت‌های انجام‌شده در حوزه آلودگی هوا تاکنون درباره مدیریت منابع آلوده‌کننده هوا در حوزه شهری بوده، در حالی که با توجه به شرایط کنونی، نیاز به تغییر نگرش در این زمینه است تا این چالش حل شود. متخصصان و کارشناسان ذی‌صلاح فقط به ارائه راهکارهایی مانند تعطیلی، طرح زوج و فرد کردن خودروها و برقی کردن موتورسیکلت‌ها می‌پردازند، در حالی که حل این معضل نگرشی عمیق‌تر و تغییریافته‌تر نسبت به گذشته نیاز دارد.

سخن پایانی

کارشناسان توسعه شهرها، تراکم جمعیت و منابع متحرک دودزا همچون خودروها، موتورسیکلت‌ها و اتوبوس‌های شهری که عمدتا مصرف سوخت آنها فسیلی است را اصلی‌ترین دلایل بروز آلودگی هوای کلانشهرها می‌دانند. آلودگی هوا یک مشکل جهانی است و براساس گزارش سازمان جهانی بهداشت بیش از ۹۰ درصد مردم دنیا در مناطقی زندگی می کنند که غلظت یکی از آلاینده‌های هوا در آن مناطق بالاتر از رهنمود سازمان جهانی بهداشت است؛ بنابراین مشکل آلودگی هوا مختص کشور ما نیست و تقریبا در همه مناطق دنیا وجود دارد، اما بسیاری از کشورها برعکس کشورمان، برنامه‌های علمی و اجرایی مناسبی برای بهبود کیفیت هوا دارند و روند غلظت آلاینده‌های هوا در این کشورها رو به کاهش است.

آگهی فقدان سند مالکیت

مشخصات ملک : سند مالکیت ششدانگ یکدستگاه آپارتمان مسکونی به‌شماره ۴۹۶۸۶ فرعی از ۴۶۷۸ اصلی مفروز و مجزا شده از ۳۷۱۷۰ فرعی از اصلی مذکور قطعه ۱ تفکیکی سمت شمالی طبقه ۱ واقع در بخش ۰۷ ناحیه ۰۰ حوزه ثبت ملک خاوران تهران استان تهران به مساحت ۶۱/۰۳ متر مربع به موجب سند رهنی به‌شماره ۶۹۳۰۶ مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۲۵ دفترخانه ۱۵۲۸ بانک مسکن در رهن قرار دارد. بانضمام یکباب پارکینگ قطعه ۴ تفکیکی به مساحت ۱۰/۸ متر مربع واقع در طبقه همکف مشخصات مالکیت : مالکیت پری رحیمی زاده فرزند اسداله تاریخ تولد ۱۳۲۸/۰۳/۰۴ دارای شماره ملی ۳۹۹۲۳۲۳۰۲۱ با جزسهم ۶ از کل سهم ۶ بعنوان مالک شش دانگ عرصه و اعیان. موضوع سند مالکیت اصلی بشماره چاپی ۶۳۵۴۲۹ سری ج سال ۹۹ به شماره دفتر املاک الکترونیکی ۱۴۰۰۲۰۳۰۱۰۵۴۰۱۸۴۳۹ ثبت گردیده است اینک مالک فوق الذکر با ارائه دو برگ استشهادیه که بامضاء شهود رسیده است و ذیل یکی از آنها طی ذیل گواهی شماره ترتیب ۳۴۵۶۶۱ مورخ ۱۴۰۲/۰۳/۲۹ دفتر خانه ۱۵۴۲ تهران گواهی امضاء گردید مدعی است که اصل سند مالکیت به علت اسباب کشی و جابجایی مفقود گردیده است و تقاضای صدور المثنی سند مالکیت ملک مذکور را نموده لذا مراتب باستناد ماده ۱۲۰ آئین نامه قانون ثبت در یک نوبت آگهی می‌شود تا چنانچه کسی مدعی انجام معامله نسبت و یا در اختیار داشتن سند مالکیت نزد خود می باشد ظرف مدت ۱۰ روز از انتشار این آگهی به این منطقه مراجعه و اعتراض خود را ضمن ارائه اصل سند مالکیت اقدام است در این صورت پس از تنظیم صورت مجلس اصل سند مالکیت به ارائه کننده مسترد خواهد شد و پس از انقضاء مدت مذکور و عدم هر گونه اعتراض این منطقه نسبت به صدور المثنی سند مالکیت اقدام خواهد نمود. (شناسه آگهی : ۱۵۱۹۱۱۴)

۱۱۶۵۳/م الف

جواد گرجی زاده گودرزی - سرپرست واحد ثبتی حوزه ثبت ملک خاوران تهران.

در بررسی سهم معدن و صنایع معدنی در آلودگی هوا عنوان شد

قوانین بازدارنده نیست

سال‌هاست که آلودگی هوا به یکی از جدی‌ترین بحران‌های ایران تبدیل‌شده و تاکنون نیز هیچ اقدام جدی برای رفع این معضل انجام‌نشده است. بسیاری تاکید دارند که قوانین مـا درباره آلودگـی هوا بازدارندگی لازم را ندارد و درعین‌حـال هر یک از متهمان ایجاد آلودگی، سهم خود را آن‌قدر ناچیز می‌دانند که منتظر رفع آلودگی از طریق متهم دیگر هستند. بااین‌همه کارشناسان بعد از صنعت «خودروسازی»، صنایع «معدنی» و «فلزی» مانند فولاد، پتروشـیمی‌ها، سـیمان، مس، روی و... را متهم ردیف اول ایجاد آلودگی هوا می‌دانند. تصمیم‌سازان بر این باورند که عمده این صنایع سازگار با محیط‌زیست نیست و صنایع باید برای رسیدن به استانداردها به تکنولوژی روز مجهز شوند.
صمت در این گزارش به سـهم معدن و صنایع معدنی در آلودگی‌های زیسـت‌محیطی پرداخته است.

عکس: صمت

استفاده از الگوهای جهانی

پیشـنهاد فعالان اقتصادی بـرای کاهش آلودگی‌ها اسـتفاده از دانش روز دنیـا و بکارگیری تکنولوژی‌های پیشـرفته در بخش صنایع اسـت. با مطالعـات انجام گرفته بیـش از نیمی از صنایع در بخش کلانشـهرهای اروپا جانمایی شـده و در مناطق عاری از هرگونه آلایندگی است. بنابراین فعالان معدنی باید در راسـتای یک برنامه مدون ملی، ملزم به پیاده‌سازی قوانین کامل زیسـت‌محیطی همراه با فعالیت‌های معدنی شـوند. مطالعه اثرات زیسـت‌محیطی و قوانین ارزیابی چگونگی اثرات آن در کشـورهای معدن‌خیـز و مقایسـه تطبیقی آن بـا قوانین موجود در ایـران که دارای ساختار زمین‌شناسی خاص است، نشان می‌دهد مقررات ارزیابی پیامدهای زیسـت‌محیطی کشـور کلی بوده و تاکنون صرفا به مقوله ارزیابی اشـاره داشته است.
این درحالی‌که کشـورهای اتحادیه اروپا ازجمله آلمان، فرانسه و کانادا هرچند دارای نظام‌های اداری و سیاسـی متفاوتی هسـتند اما در اصل از قانون زیست‌محیطی جامعی برخوردار بوده‌اند. این دست از کشورها انجام مطالعات ارزیابی پیامدهای زیست‌محیطی را در کنار فعالیت‌های صنعتی برای سرزمین خود از ضروریات می‌دانند.

رئیـس خانـه معدن ایـران توجه به شـعاع محـل قرارگیری صنایع آلاینده با کلانشـهر را یکی از اشـکالات اجرای استاندارد زیسـت‌محیطی دانسـته و گفت: وقتی صنعتـی به‌عنوان صنعت آلاینده شناسایی می‌شود به‌جای اینکه صنعت یادشده موظف به رعایت اسـتانداردهای زیست‌محیطی تا حد همجواری با مناطق مسـکونی شـود، مکلف به خروج از شعاع تعیین‌شده برای شهرها می‌شود.

▣ اصلاح الزامات استاندارد زیست‌محیطی

محمدرضـا بهرامن با بیـان این مطلب افزود: در سال‌های گذشته کارخانه‌های آسـفالت و سـیمان در فهرست صنایع آلاینده قرار داشته و سهم قابل توجهی در آلایندگی محیط‌زیسـت انسانی در کلان‌شـهرها داشـتند. وی افزود: این صنایـع امروز با اجرای فیلتراسـیون به یکی از صنایع بی‌ضرر برای محیط‌زیسـت انسانی تبدیل‌شده‌اند؛ به‌طوری‌کـه امروز در کلانشـهری مشـابه تهران حتـی در زمان تعطیلی معادن شـن و ماسـه و صنایع آلاینده استان، این گروه از صنایـع همچنان به فعالیـت خود ادامه می‌دهند. بنابراین یکی از راه‌هـای رفـع مشـکل آلایندگی صنایـع آلاینده اجـرای طرح فیلتراسیون اسـت. بهرامن ادامه داد: باوجوداینکه سهم معادن و صنایع معدنی در آلودگی هوای اسـتان تهران تقریبا ناچیز است، این موضوع برای دیگر شهرستان‌ها و استان‌های کشور متفاوت و این بخش سـهم بالاتری در آلایندگی برخی از استان‌ها دارد. وی در ادامـه افزود: از جمله صنایع آلاینده کشـور می‌توان به صنایع فلزی همچون صنعت فولاد، مس و سرب و روی اشاره کرد، چراکه ایـن صنایـع بـا اسـتفاده از تکنولوژی‌هـای قدیمـی موجـب آلایندگی‌های بالای زیست‌محیطی در محیط‌زیست انسانی شوند. بنابراین یکی از مهم‌ترین اقدامات بروز رسانی و نوسازی تجهیزات و ماشین‌آلات فعال در خطوط تولیدی صنایع بزرگ است.

▣ نقش آلایندگی‌ها به تفکیک صنایع

علاوه بـر صنایع معدنی، معادن نیز در مواردی می‌توانند نقش قابل توجهی در افزایش آلایندگی محیط‌زیسـت انسـانی داشته باشـند. کارشناسان محیط‌زیسـت معتقدند حتی معادن متروکه نیز می‌توانند باعث آلودگی آب‌های سـطحی و زیرزمینی شـوند. برای جلوگیری از بروز این آسیب، معادن متروکه باید به مدت ۵ سال مورد پایش مداوم قرار گیرند و تمهیدات لازم برای جلوگیری از ایجاد آلودگی در آنها اعمال شـود. به‌هرحال آنچه مسلم است، مدیریت و کنترل آلودگی ناشـی از معادن متروکه باید با جدیت و حساسـیت بیشـتری دنبال شود. هدف نیز جلوگیری از هدایت آلاینده‌های مایع به لایه‌ای غیرقابل نفوذ از زمین اسـت تا به این طریق آب‌های سطحی و زیرزمینی آلوده نشوند.
مدیر ایمنی، بهداشـت، محیط‌زیسـت و انرژی سازمان صنایع کوچک و شـهرک‌های صنعتی ایران درباره سهم صنایع و معادن در بروز آلودگی‌های زیست‌محیطی گفت: هر یک از شهرهای ایران از یک ظرفیت صنعتی و معدنی برخوردار هستند و تقریبا نمی‌توان اسـتانی را عـاری از هرگونه ظرفیت معدنـی و صنتی تصور کرد. بنابراین واحدهای صنعتی و معدنی فعال در اسـتان‌ها و شـهرها نیز می‌توانند سـهمی در آلایندگی محیط‌زیسـت داشته باشند. به‌عنوان‌مثال در تهران ۸۵ درصد آلایندگی‌ها به خودروها مرتبط می‌شـود و ۱۵ درصـد مابقی آلایندگی‌ها طبـق مطالعات جایکا (آژانس بین‌المللی ژاپنی) که در زمینه زیسـت‌محیطی در شـهر تهران انجام داده به دیگر صنایع بازمی‌گردد.

همایـون توفیقی ضمن بیان این مطلب افزود: کارشناسان نیز سهم ۱۵ درصدی دیگـر صنایـع را در آلایندگی‌هـا موردبررسی قرار داده‌اند که از این میزان (۱۵ درصـد) معادل ۷ درصد مربوط به سـهم صنایع بزرگ، ۵ درصد متعلق به صنایـع بزرگـی همچون «سـیمان»، «پتروشـیمی‌ها» و «فولاد» و ۲ درصد سـهم صنایع متوسـط و کوچک است.

▣ تغییر رویه برای تحقق «تولید سبز»

توسـعه معدنـکاری یکی از امـور تاثیرگذار بر محیط‌زیسـت اسـت. معدنکاری معمولا به تخریب پوشش گیاهی و خاک منجر می‌شـود، این امر به خودی خود اثرات مخربی روی زیسـتگاه‌ها دارد کـه معدنـکار و صاحـب امتیـاز بهره‌برداری بایـد در ازای تخریب زیسـتگاه و پوشـش گیاهی به بازسازی طبیعت بپردازد. برای جلوگیری از توسـعه این آسـیب بهره‌بـرداران معدنی ملزم بـه جبران صدمـات وارده بر محیط‌زیسـت در قالب فعالیت‌های اجتماعی شـده و بخشـی از درآمد صرف تغییر رویه برای تحقق «تولید سـبز» می‌شـود. علاوه بر معدنکاری، صنایع معدنی نیز بر محیط‌زیسـت آثار منفی دارند. صنایع پس از شـبکه حمل‌ونقل، دومین منبع انتشار آلاینده‌های زیست محیطی هستند؛ بنابراین توجه به حفاظت از محیط زیسـت، صرف نظر از الزامات قانونی، زیربنای ادامه فعالیت اقتصادی و توسـعه پایدار به شـمار می‌آید. آلودگی ناشی از گازهای گلخانه‌ای (اکسیدهای کربن، اکسیدهای گوگرد، اکسـیدهای نیتروژن)، هدر رفتن آب و آلودگی با فلزات سنگین اصلی‌ترین موارد آن هستند.
تولیـد گازهـای گلخانه‌ای و انتشـار کربن، تاثیر بسـیاری بر گرمایش کره زمین دارد، فولادسـازی یکی از صنایعی اسـت که میزان زیادی از این گازها را تولید می‌کند. سـوختن زغال سنگ، بیشـترین سـهم را در آلودگی هوا دارد. دوده، مونواکسید کربن، (ابرهـای) آمونیوم و نفتالین از اصلی‌ترین آلودگی‌های ناشـی از سـوخت زغال سـنگ هسـتند. زباله‌های صنعت فولاد نیز تاثیر زیادی روی تخریب محیط‌زیسـت دارند. همچنین سـنگ آهک و دیگـر ناخالصی‌هـای آهن که روی آهن مذاب معلق می‌شـوند بیشـترین سـهم را از زباله‌های تولید فولاد دارند. برای جلوگیری از آلایندگی، دی اکسـید گوگرد و سـولفید هیدروژن به وسـیله فیلترهای هوا کنترل می‌شوند و پسماندهای آهکی هم جمع‌آوری شـده و به صنعت ساختمان تزریق می‌شوند. البته انجام این امور چیـزی از میزان آلودگی کـم نمی‌کند اما از پخش زباله جامد در طبیعت جلوگیری می‌کند. برای کنترل این آلاینده‌ها نیز صنایع معدنی مکلف به ارزیابی اثرات زیسـت محیطی طرح‌های صنعتی در مراحل مختلف از برنامه‌ریزی تا بهره‌برداری هستند.

سخن پایانی

سـهم هر صنعـت در بخش معدن در ایجـاد آلایندگی در محیط‌زیست انسانی متفاوت است. پژوهشگران بر این باورند که در بررسـی صنایع معدنی با نگاه زیسـت انسانی باید این صنایع را به‌صورت صنایع فلزی، معادن و صنایع معدنی سبک مثل صنایع مصالح سـاختمان، سنگ‌بری‌ها و صنایع کاشی و سـرامیک و... از هم تفکیک کرد تـا بتوان برآورد صحیحی از موضوع آلودگی در فعالیـت معادن و صنایع معدنی ارائه داد. فعالان بخش خصوصی یکی از دلایل افزایش سهم صنایع در میزان آلایندگی‌ها را استفاده صنایع از تکنولوژی‌های فرسوده می‌دانند. درنهایـت اینکه به گفته پژوهشـگران، موضوعاتی همچون «تغییر آب‌وهـوا»، «وارونگی‌ها» و تعهدات دولت‌ها می‌توانند نقش بسزایی در کاهش آلایندگی‌ها داشته باشند.

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی سالیانه
برای سال مالی منتهی به ۲۹اسفند۱۴۰۱
فولاد امیرکبیر کاشان

شرکت فولاد امیرکبیر کاشان (سهامی عام) به شماره ثبت ۱۹۷۱ و شناسه ملی ۱۰۲۶۰۲۰۶۱۳۰

بدینوسیله باطلاع کلیه سهامداران محترم و نمایندگان قانونی آنان می‌رساند جلسه مجمع عمومی عادی سالیانه شرکت فولادامیرکبیر کاشان (سهامی عام) بشرح زیر برگزار می‌گردد.

▣ **زمان:** روز **دوشنبه** مورخ **۱۴۰۲/۰۴/۱۹** ساعت: **۱۰:۰۰** صبح
▣ **مکان:** محل کارخانه، واقع در کاشان، کیلومتر ۱۴ جاده اردستان

الف: دستور کار جلسه:

- استماع گزارش هیات‌مدیره و گزارش حسابرس مستقل و بازرس قانونی شرکت درخصوص عملکرد سال مالی منتهی به ۲۹اسفند ۱۴۰۱
- بررسی و تصویب صورت‌های سال مالی منتهی به ۲۹اسفند ۱۴۰۱
- انتخاب بازرس قانونی و حسابرس مستقل برای سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ۱۴۰۲
- انتخاب روزنامه کثیرالانتشار
- تقسیم سود
- انتخاب اعضای هیات‌مدیره
- تعیین پاداش اعضای هیات‌مدیره
- تعیین حق حضور اعضای غیرموظف هیات‌مدیره
- سایر مواردی که در صلاحیت مجمع عمومی عادی سالیانه باشد

ب: نحوه دریافت برگ حضور در جلسه:

سهامـداران محتـرم حقوقـی و یا نمایندگان آنان، معرفی‌نامه خود را حداکثر تا دو روز قبل از برگزاری مجمع از طریق نمابر ذیل ارسال و از ساعت ۹ صبح روز برگزاری مجمع با ارائه اصل معرفی‌نامه و کارت شناسایی معتبر، برگه ورود به مجمع را دریافت نمایند. (**توجه:** درج شـناسه ملی، شـماره ثبت سهامدارحقوقی، همچنین کدملی، شماره شناسنامه، نام پدر و تاریخ تولد نماینده معرفی شده در معرفی‌نامه ارسالی الزامی می‌باشد.)
سهامداران محترم حقیقی می‌توانند با همراه داشتن اصل شناسنامه یا کارت ملی از ساعت ۹ صبح همان روز به محل امور سهام واقع در محل کارخانه کاشان مراجعه فرمایند.
همچنین امکان مشاهده همزمان از طریق نشانی www.aparat.com/aksteel.ir برای سهامداران گرامی فراهم می‌باشد.

تلفن امورسهام: ۰۳۱۵۵۵۰۳۸۴۰ نمابر: ۰۳۱۵۵۵۰۳۸۴۸

هیأت‌مدیره شرکت فولاد امیرکبیر کاشان (سهامی عام)

آگهی دعوت به مجمع عمومی فوق‌العاده
شرکت فولاد امیرکبیر کاشان (سهامی عام)
فولاد امیرکبیر کاشان

به شماره ثبت ۱۹۷۱ و شناسه ملی ۱۰۲۶۰۲۰۶۱۳۰

بدینوسیله باطلاع کلیه سهامداران محترم می‌رساند جلسه **مجمع عمومی فوق‌العاده شرکت فولاد امیرکبیر کاشان** (سهامی عام) بشرح زیر برگزار می‌گردد.

▣ **زمان:** روز **دوشنبه** مورخ **۱۴۰۲/۰۴/۱۹** ساعت: **۱۱:۳۰** صبح
▣ **مکان:** محل کارخانه، واقع در کاشان، کیلومتر ۱۴ جاده اردستان

الف: دستور کار جلسه:

۱- اتخاذ تصمیم درخصوص تطبیق اساسنامه شرکت با آخرین نمونه اساسنامه ابلاغی سازمان بورس و اوراق بهادار
۲ـ سایر مواردی که در صلاحیت مجمع عمومی فوق‌العاده باشد.

ب: نحوه دریافت برگ حضور در جلسه:

سهامـداران محتـرم حقوقی و یـا نمایندگان آنان، معرفی‌نامه خود را حداکثر تـا دو روز قبل از برگزاری مجمع از طریق نمابر ذیل ارسال و از ساعت ۹ صبح روز برگزاری مجمع با ارائه اصل معرفی‌نامه و کارت شناسایی معتبر، برگه ورود به مجمع را دریافت نمایند. (**توجه:** درج شـناسه ملی، شـماره ثبت سهامدار حقوقی، همچنین کدملی، شماره شناسنامه، نام پدر و تاریخ تولد نماینده معرفی شده در معرفی‌نامه ارسالی الزامی می‌باشد.)
سهامداران محترم حقیقی می‌توانند با همراه داشتن اصل شناسنامه یا کارت ملی از ساعت ۹ صبح همان روز به محل امور سهام واقع در محل کارخانه کاشان مراجعه فرمایند.
همچنین امکان مشاهده همزمان از طریق نشانی www.aparat.com/aksteel.ir برای سهامداران گرامی فراهم می‌باشد.

تلفن امورسهام: ۰۳۱۵۵۵۰۳۸۴۰ نمابر: ۰۳۱۵۵۵۰۳۸۴۸

هیأت‌مدیره شرکت فولاد امیرکبیر کاشان (سهامی عام)

آگهی دعوت مجمع عمومی عادی سالیانه
کانون طراحی مهندسی و طراحی مونتاژ ایران به شناسه ملی ۱۰۱۰۰۵۳۸۳۷۲ و شماره ثبت وزارت کشور ۱۴۳۶۹

باطلاع کلیه اعضای محترم **کانون طراحی مهندسی و طراحی مونتاژ ایران** می‌رساند که جلسه **مجمع عمومی عادی سالیانه (نوبت اول) کانون**، رأس ساعت **۱۶:۰۰** روز **سه‌شنبه** مورخ **۱۴۰۲/۰۴/۲۷** در تهران- خیابان احمدقصیر(بخارست)، کوچه ششم، پلاک ۱۱ (محل شرکت تاسیسات صنعتی ایران) برگزار می‌گردد.

دستورجلسه مجمع عمومی عادی سالیانه:

۱) استمـاع گزارش عملکـرد هیأت‌مدیره، خزانـه‌دار و بازرس قانونی
۲) تصویب صورت‌های مالی انجمن منتهی به ۱۴۰۱/۱۲/۲۹
۳) تغییر آدرس محل دفتر کانون
۴) انتخاب بازرسین
۵) افزایش مبلغ حق عضویت کانون
۶) اتخـاذ تصمیم درخصوص درخواسـت استعفای یکی از اعضای هیأت‌مدیره
۷) سایـر مواردی که طبق اساسنامه در صلاحدید مجمع عمومی عادی می‌باشد.

از کلیه اعضای محترم دعوت می‌گردد تا در این جلسـه حضور بهم رسانند.

هیأت‌مدیره کانون طراحی مهندسی و طراحی مونتاژ ایران

یادداشت

صادرات سوخت مجازی

مهدی رستمی‌معز
کارشناس و فعال معدنی

گاهی گفته می‌شود که ارزش تولیدات معدنی کشور کمتر از ارزش سوختی است که در فرآیند تولید آن، مصرف می‌شود. این موضوع پیش‌ازاین هم به اشکال دیگر مطرح شده بود، اما واقعیت این است که مزایا و معایب فعالیت در برخی عرصه‌ها را نمی‌توان تنها با کفه ترازو سنجید، بلکه مسائل دیگری هم در این زمینه دخیل است. به‌عبارت‌دیگر، نیاز به برخی کالاها گاهی هزینه‌هایی را بر جامعه تحمیل می‌کند که ناگزیر است. به‌طورمثال، اگر برای اداره معدنی یارانه پرداخت می‌شود، شاید در بخش تولید و در صنایعی که از آن ماده معدنی تغذیه می‌کند، بتوان هزینه‌ها را جبران کرد. پس نمی‌توان با ملاک قرار دادن یک شاخص، حکمی کلی صادر کرد. یکی از ویژگی‌هایی که باعث ادامه حیات تولید در شرایط سخت فعلی شده، تفاوت نرخ سوخت در کشور با نرخ جهانی و منطقه‌ای آن است. بنابراین، اگر بدون توجه به تمامی جوانب اقدام به اصلاح نرخ سوخت شود، تعطیلی و رکود بسیاری از معادن را به‌دنبال دارد. البته این به‌معنای بی‌توجهی به مدیریت سوخت و نظارت نداشتن بر آن نیست. در شرایط عادی هم، اگر به‌سوی برداشت یارانه سوخت پیش می‌رویم، باید این درآمد جای دیگری هزینه شود وگرنه چرخه تولید دچار نقصان خواهد شد؟ امروزه بشر تمام تلاش خود را بر مبنای تحصیل بیشتر انرژی گذاشته است، پس مزایای وجود انرژی برای معادن بزرگ‌ترین مزیت است، اما اگر انرژی نداشته باشیم، به‌طورقطع معادن با افت تولید روبه‌رو خواهند شد. تولید معدنی با یارانه سوخت به‌شرطی به هدف می‌رسد که ماحصل آن در صنایع داخلی مصرف شود. در غیر این صورت، همچنان که در تولیدات کشاورزی صادرات آب مجازی مطرح است (یعنی با کشت هندوانه عملا در حال صادرات منابع آبی خود هستیم) در این مورد هم همین است؛ اگر منابع معدنی را با سوخت ارزان‌تری نسبت به کشورهای همجوار استخراج کنیم و حاصل آن را خام بفروشیم، علاوه بر صادرات ذخایر معدنی، سوخت را هم از دست خواهیم داد که می‌توان نام آن را صادرات سوخت مجازی گذاشت، اما اگر همین مواد معدنی در چرخه صنعت داخل کشور وارد و به محصول نهایی تبدیل شوند، نه‌تنها صادرات سوخت مجازی نخواهیم داشت، بلکه ارزش‌افزوده‌ای نصیب کشور می‌شود و این فرآیند نقطه قوتی برای رقابت‌پذیری تولیدات ما با سایر رقبا خواهد شد. آلودگی هوا در اثر مصرف سوخت در معادن، به‌شکلی که در شهرها و مناطق پرتراکم صنعتی مشاهده می‌شود، وجود ندارد. علت هم متفرق بودن معادن و وسیع بودن محدوده عملیات معدنی است. بنابراین، می‌توان گفت در این مورد با خطر جدی آلودگی هوا روبه‌رو نیستیم، اما به‌معنای آن نیست که می‌توان نسبت به استانداردهای زیست‌محیطی در تولید گازها و سایر آلاینده‌های زیستی بی‌توجه بود. باید برای استفاده از ماشین‌آلات کم‌مصرف و فیلتراسیون غبار و گازهای خروجی ماشین‌آلات و کارخانجات فرآوری، میزان آلودگی را کاهش دهیم و از طرفی، همان‌طور که پیش‌ازاین هم اشاره شد، باید مانع خام‌فروشی و خروج مواد معدنی یارانه‌ای بدون فرآوری (چه به‌صورت مستقیم و چه به‌صورت کنسانتره و شمش) شویم. متاسفانه هنوز برای بسیاری از معادن ما عمر مشخصی تعریف نشده است و به‌همین دلیل در بسیاری از مواقع معدنکاری با هزینه‌هایی بیشتری انجام می‌شود، در حالی که اگر پیش‌بینی درستی از فعالیت معدنی وجود داشته باشد، می‌توان برای تامین سوخت و انرژی آن برنامه‌ریزی مقرون‌به‌صرفه‌ای داشت. باید توجه داشت که به‌طورقطع معادن کوچک در هر تغییری آسیب‌پذیرتر هستند و زودتر دچار بحران و چالش می‌شوند. بنابراین، شایسته است که این معادن بیشتر موردتوجه قرار گیرند. برای مثال، لازم است با حمایت بیشتر از محصولات و تولیدات آنها و توسعه روابط مالی این معادن با بانک‌ها به بهره‌برداران خرد کمک کرد. یکی از مهم‌ترین ناتمام‌ها درباره مصرف بی‌رویه سوخت، نداشتن نظارت دقیق بر حمل‌ونقل مواد معدنی و میزان سوخت موردنیاز بخش تولید است. اگر این دو به‌خوبی کنترل و رصد شوند، احتمال تخلف، استفاده بی‌رویه یا قاچاق از بین خواهد رفت و نیازی به سایر کنترلگرها نیست. البته باید گفت همان‌طور که نمی‌توان یک نسخه واحد برای همه دردها نوشت، برای معادن هم نباید یک دستورالعمل واحد در نظر گرفت و برای همه معادن به اجرا گذاشت؛ چرا که هر معدن پارامترهای خاص خود را دارد و ممکن است یک تغییر باعث جهش در یک معدن و ورشکستگی در معدن دیگر شود.

جلوگیری از انتشار ۱۳ میلیون تن کربن تا سال ۲۰۳۰

به گفته وزیر اقتصاد، تجارت و صنعت ژاپن، این کشور ۷ پروژه نخستین خود را برای جذب و ذخیره‌سازی کربن به‌منظور تزریق سالانه ۱۳ میلیون تن دی‌اکسید کربن در داخل و خارج از ژاپن تا سال ۲۰۳۰ انتخاب کرده است و این پروژه‌ها را گامی به‌سوی هدف جهانی کربن صفر تا سال ۲۰۵۰ می‌داند. به‌گزارش فلزات‌آنلاین، یاسوتوشی نیشیمورا بیان کرد: برای عملی شدن هدف ذخیره‌سازی ۱۲۰ تا ۱۴۰ میلیون تن دی‌اکسید کربن تا سال ۲۰۵۰، نیاز به اجرای پروژه‌هایی بالقوه احساس می‌شود تا بتوانند نخستین نمونه‌های تجاری این هدف باشند و ما قصد اجرای آن و ثبت نخستین روز به‌عنوان آغاز پروژه CCS (Carbon Capture and Storage) را در کشور خود داریم. این اقدام در حالی انجام می‌گیرد که ژاپن روش «CCS» را برای کاهش انتشارات کربنی، یکی از ابزارهای مهم و ضروری برای ادامه روند کربن‌زدایی این کشور و در کنار آن تامین انرژی پایدار و استفاده از سوخت‌های فسیلی پاک مانند «LNG» می‌داند. وی در ادامه عنوان کرد که در کنار تلاش برای کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای به ۴۶ درصد تا سال ۲۰۳۰ و همچنین طرح کربن صفر ۲۰۵۰، ما باید همزمان تامین انرژی و برق پایدار را هم تضمین کنیم. با انتظار کاهش استفاده از سوخت‌های فسیلی، ما «LNG» را برای دستیابی به گذار انرژی در آینده بسیار مهم می‌دانیم و انتظار داریم که پروژه‌های «CCS» در کنار منابع انرژی همچون هیدروژن و آمونیاک از اهمیت بسیار بالایی برخوردار باشد. براساس نقشه‌راه بلندمدت ژاپن برای اجرای پروژه «CCS» که در روز ۲۶ ژانویه تصویب شد، این کشور راه‌اندازی کسب‌وکارهای فعال در زمینه «CCS» تا سال ۲۰۳۰ و همچنین افزایش حجم تزریق سالانه دی‌اکسید کربن به حدود ۶ تا ۱۲ میلیون تن را برای دستیابی به هدف کربن صفر تا سال ۲۰۵۰ ضروری می‌داند.

در گزارش صمت درباره نقش صنایع و معادن در افزایش آلودگی هوا مطرح شد

الزامات حکمرانی خوب از میان مه‌دود

گیتا جاودانی
editor@smtnews.ir

بهره‌برداری از معادن و توسعه صنایع بدون در نظر گرفتن عوامل زیست‌محیطی و اجتماعی، پیامدهای نامطلوب فراوانی به‌دنبال داشته و دارد، ازاین‌رو چندی است که کشورهای پیشرفته در پی دستیابی به روش‌های توسعه پایدار هستند. توسعه پایدار فرآیندی است که در آن استفاده از منابع باید به‌گونه‌ای باشد که بدون آسیب رساندن به یکپارچگی، زیبایی و ثبات نظام‌های حیاتی، نیازهای انسان را برطرف کند. باتوجه به این اصل، راه‌حل‌هایی برای تغییر الگوهای اجتماعی و اقتصادی توسعه ارائه شده است تا بتوان از بروز مسائلی همچون نابودی منابع‌طبیعی، تخریب سامانه‌های زیستی، آلودگی، تغییرات آب‌وهوایی، افزایش بی‌رویه جمعیت، بی‌عدالتی و پایین آمدن کیفیت زندگی انسان‌های حال و آینده جلوگیری کرد. باتوجه به شرایط بحرانی زیست‌محیطی کشور از جمله آلودگی هوا، منابع آب و خاک و تشدید فرآیند تغییرات اقلیمی و تبعات سیاسی، اجتماعی و اقتصادی آن، به‌نظر می‌رسد، اولویت اول کشور باید پیوستن به کاروان توسعه پایدار و گام نهادن در حیطه صنایع و معدنکاری سبز و دوستدار محیط‌زیست باشد تا از این رهگذر هم منابع تامین اقتصادی کشور حذف نشود و هم محیط‌زیست، این دارایی یگانه و تجدیدناپذیر، محفوظ بماند. در گزارش امروز صمت، داریوش گل‌علیزاده، رئیس مرکز ملی هوا و تغییر اقلیم سازمان حفاظت محیط‌زیست و مهدی کلاهی، استاد دانشگاه و کنشگر محیط‌زیست به اولویت‌ها و اقداماتی اشاره کرده‌اند که باید برای کاهش آلودگی محیط‌زیست، هوا، آب‌وخاک موردتوجه قرار گیرد.

عکس: صمت

۲.۵ برابر استاندارد جهانی

داریوش گل‌علیزاده ـ رئیس مرکز ملی هوا و تغییر اقلیم سازمان حفاظت محیط‌زیست: باوجود صنایع آلاینده متعددی که در کشور وجود دارد و باتوجه به اینکه رتبه ایران در تولید کربن بسیار بالا است، چطور می‌توان راهی یافت که هم صنایع به فعالیت خود ادامه دهند و هم میزان تخریب محیط‌زیست و آلودگی منابع آب‌وخاک به حداقل برسد؟ برای رسیدن به این هدف، ۳ اقدام باید به‌صورت همزمان انجام شود که هم اختلالی در زمینه توسعه کشور و اشتغالزایی به‌وجود نیاید و هم به محیط‌زیست آسیبی وارد نشود. اول استفاده از فناوری‌های نوین و سازگار با محیط‌زیست است که بهره‌وری و راندمان بالایی دارند. متاسفانه در حال حاضر شدت مصرف انرژی در ایران ۲.۵ برابر استاندارد جهانی است که این موضوع بسیار نگران‌کننده است. بنابراین، باید در حوزه تولید به‌سرعت به‌سمت استفاده از فناوری‌های روزآمد و سازگار با محیط‌زیست حرکت کنیم و دیگر اینکه روش‌های کنترل آلاینده‌ها را به کار ببریم.

توسعه اقتصاد سبز

در زیر بند ۸ سیاست‌های ابلاغی سال ۹۴ که درباره توسعه اقتصاد سبز است بر توسعه اقتصاد کم‌کربن تاکید شده است که هم از منظر حفاظت از محیط‌زیست اهمیت دارد و هم از جنبه‌های اقتصادی باید موردتوجه قرار گیرد. در کشور ما سالانه حداقل ۵ میلیارد دلار عدم‌النفع اقتصادی به‌واسطه هدررفت انرژی وجود دارد. به‌عنوان نمونه، روزانه تنها از طریق مشعل‌سوزی چیزی در حدود ۴۰ میلیون مترمکعب گاز از بین می‌رود که این اعداد و ارقام بسیار نگران‌کننده است. در کنار از بین رفتن منابع انرژی مشکل کمبود دوره‌ای انرژی، افزایش آلودگی هوا و انتشار گازهای گلخانه‌ای وجود دارد. یکی از راهکارهای سریع برون‌رفت از این مشکل، استحصال گاز متان است که در دستور کار وزارت نفت قرار گرفته و اگر به مرحله عملیاتی برسد بخش زیادی از این مشکلات مرتفع خواهد شد.

اصل مقایسه هزینه-فایده

موضوع بعدی این است که باید پیش از آغاز هر فعالیتی، مقایسه هزینه ـ فایده انجام شود. علاوه بر این، ضروری است که برنامه‌ریزی اساسی در زمینه اصلاح الگوهای مصرف انرژی انجام شود.

در قانون اصلاح الگوی مصرف مصوب سال ۱۳۸۲ ، تکالیفی متوجه دستگاه‌های ذی‌ربط از جمله وزارت نفت و نیرو که در حوزه انرژی مکلف هستند، شده، اما متاسفانه امروزه شاهد نوعی لجام‌گسیختگی در حوزه مصرف انرژی هستیم و این موضوع کاملا به حال خود رها شده است. بنابراین، ضروری است که هم در زمینه قیمت‌گذاری درست و هم در بهره گرفتن از فناوری‌های کم‌مصرف اقدامات عاجلی صورت گیرد. برای مثال، خودروها، سیستم‌های گرمایشی، سرمایشی و... براساس استانداردهای روز و با کمترین میزان مصرف انرژی تولید شوند.

راهکارهای موجود

سازمان ملی استاندارد در حال حاضر استانداردهایی برای تجهیزات فنی تعریف کرده است که باید بر رعایت دقیق این استانداردها در مرحله تولید و اجرا نظارت شود. از سوی دیگر، در ماده ۱۷ قانون هوای پاک موضوع معاینه فنی موتورخانه‌ها و سامانه‌های احتراقی مطرح شده و به‌تازگی سامانه‌ای به این منظور آغاز به کار کرده است و ساختمان‌های دولتی در اولویت بررسی قرار گرفته‌اند. اگر موتورخانه‌ها و پکیج‌ها تنظیم شوند، هم از نظر اقتصادی به‌نفع خانواده‌ها است و هم انتشار آلاینده‌ها و گازهای گلخانه‌ای کنترل می‌شود.

از سوی دیگر، پیش‌نویسی در سازمان حفاظت محیط‌زیست تهیه شده است که امیدواریم برای مقابله با تغییر اقلیم مصوب شود، قوانین مربوط تدوین و به‌تصویب مجلس برسد، اما مرحله اصلی، در زمان اجرا است که باید همه دستگاه‌ها باید پای کار بیایند، زیرا ما یکی از کشورهای بسیار آسیب‌پذیر در زمینه آثار تبعات ناشی از تغییر اقلیم هستیم. بر این اساس، لازم است هر بخشی برنامه سازگاری خود را ارائه دهند تا مشخص شود که چگونه می‌توان کشور را با شرایط جدید هماهنگ کرد و تاب‌آوری را بالا برد تا خسارت کمتری از خشکسالی، توفان‌های گردوغبار، سیل و... متوجه کشور شود. بنابراین از آنجایی که کشور ما به‌شدت در معرض آسیب‌های محیط‌زیستی و تبعات ناشی از تغییر اقلیم قرار دارد، باید اجرای سریع سیاست‌های ابلاغی رهبر معظم انقلاب و سایر اسناد بالادستی از جمله قانون اصلاح الگوی مصرف، قانون هوای پاک، توسعه حمل‌ونقل عمومی و... در دستور کار قرار گیرد که بتواند تا حد زیادی نگرانی‌ها و دغدغه‌ها را برطرف کند.

امروز بهتر از فردا

در واقع باید این‌طور به موضوع نگاه کنیم که اگر همین امروز کار را آغاز کنیم، خسارت‌های کمتری متوجه کشور خواهد شد. آنچه امروز نیاز داریم، نهایی شدن سند بالادستی است که سازمان محیط‌زیست برای دولت فرستاده و اگر این ماده‌واحده مصوب شود، در ادامه اسناد بالادستی در زمینه لایحه تغییر اقلیم تدوین خواهد شد و اقدامات اساسی برای سازگاری و کاهش آسیب‌پذیری در این زمینه تعریف می‌شود. اما آنچه اهمیت دارد، این است که همه دستگاه‌های اجرایی باید آن را در اولویت برنامه‌های اجرایی خود قرار دهند. برنامه‌ریزی فعلی ما این است که در صورت تصویب ماده‌واحده‌ای که به آن اشاره شد، حداکثر طی یک سال برنامه تهیه و تدوین شود و همه فعالیت‌های فعلی و آتی کشور باید مطابق با این سند بالادستی باشد.

> کنشگران محیط‌زیست هیچ‌گاه در مقابل فعالیت‌های اقتصادی موضع‌گیری نکرده و نمی‌کنند، بلکه اصرار دارند برای انجام اقدامات گوناگون دیدگاهی همه‌جانبه‌نگر داشته باشیم

تعطیلی تجویز نمی‌شود

مهدی کلاهی ـ استاد دانشگاه و کنشگر محیط‌زیست: در شرایط فعلی برای تداوم اشتغال، ارزآوری، تامین مواد اولیه صنایع و... لازم است در راستای توسعه معدنکاری و صنایع وابسته گام بردارد، اما برخی دیدگاه‌های رادیکال بر این باور هستند که میزان تخریب معدنکاری و نقشی که در آلودگی محیط‌زیست و منابع آب، خاک و هوا دارد، به‌اندازه‌ای است که باید این فعالیت را تعطیل کرد. خبر خوب این است که رویکردهای متعادل محیط‌زیستی تا این اندازه سختگیرانه نیستند و تعطیلی هیچ‌کدام از فعالیت‌های اقتصادی بشر را تجویز نمی‌کنند. اصل اساسی کنشگران محیط‌زیست یا اصول توسعه پایدار که امروزه درباره آن صحبت می‌شود، ناظر به این است که همه فعالیت‌های اقتصادی بشری باید تداوم داشته باشد، اما شرط و شروط و پیش‌زمینه‌هایی برای آن لازم است. به‌عبارت‌دیگر، رویکرد علمی به مسائل محیط‌زیستی اصولا رویکرد صفر و یکی نیست.

شرط و شروط اولیه

همیشه صحبت بر سر این است که اگر ما بخواهیم کاری را در جامعه انجام دهیم، باید با بررسی کامل و تهیه پیش‌زمینه‌ها اقدامات خود را به مرحله عمل برسانیم.

تنها از این مسیر است که علاوه بر دستیابی به فواید اقتصادی و رفاه اجتماعی، طبیعت و محیط‌زیست هم تخریب نمی‌شود. برای مثال، در زمینه انتقال آب تابه‌حال هیچ کشوری در دنیا وارد پروژه شیرین‌سازی آب و انتقال آن به ۱۰۰۰ کیلومتر آن‌طرف‌تر نشده، اما کشور ما وارد این موضوع شده است.

نکته اینجاست که از خود بپرسید چرا وقتی تمام دنیا با خشکسالی روبه‌رو است و ایالت کالیفرنیا در اقتصاد اول دنیا به‌شدت با این مشکل دست‌به‌گریبان است، باز هم دست به این کار نزده‌اند. پس نه علم و کنشگران محیط‌زیست هیچ‌گاه در مقابل فعالیت‌های اقتصادی موضع‌گیری نکرده و نمی‌کنند، بلکه اصرار دارند برای انجام اقدامات گوناگون باید دیدگاهی همه‌جانبه‌نگر داشته باشیم. اگر این شروط اولیه و اصول حیاتی رعایت شده باشد، انتقال آب هیچ مشکلی ندارد.

در زمینه معدنکاری و توسعه صنایع هم همین اصل صادق است. اتفاقا به‌گمان من، بهره‌برداری از ذخایر معدنی از اساسی‌ترین نیازهای بشری است و کشور ما باید بتواند از ظرفیت‌های معدنی خود برای توسعه و ثروت آفرینی استفاده کند.

البته باید از مصیبت خام‌فروشی جلوگیری شود، چون اگر اولویت در ایجاد اشتغال و ارزآوری است، از مجرای خام‌فروشی نخواهد گذشت.

بدون اطلاع قبلی

خلاصه اینکه، معدنکاری یکی از نیازهای مهم بشر است و اما اصولی دارد که باید به آن اصول توجه داشته باشیم. انجمن احیای اکوسیستم دنیا که در امریکا مستقر است، اتحادیه حفاظت از طبیعت (IUCN) دستورالعملی را برای بهره‌برداری از معادن تعریف کرده‌اند که در آن مشخص شده است برای انجام فعالیت‌های معدنی چه شرایطی را باید رعایت کرد تا این فعالیت با کمترین میزان تخریب اتفاق بیفتد. آنچه در شرایط فعلی در کشور ما رخ می‌دهد، این است که شخصی حقیقی یا حقوقی مجوز بهره‌برداری از معدن می‌گیرد و کار خود را آغاز می‌کند و به‌این‌ترتیب اهالی و ساکنان منطقه یک‌شبه با شرایط جدیدی روبه‌رو می‌شوند که هیچ آمادگی قبلی برای آن ندارند.

بهره مردم بومی از فرآیند معدنکاری تنها گردوخاکی است که هوای منطقه را آلوده می‌کند، دامداری و کشاورزی آنها را به مشکل می‌اندازد، جاده‌های محلی را تخریب می‌کند و... پس این فعالیتی نیست که جامعه را مرفه‌تر کند. نفع این کار تنها به تعداد بسیار اندکی می‌رسد و کاملا در تضاد با مبانی توسعه پایدار اقتصادی و اجتماعی و محیط‌زیستی و به زیان همه مردم کشور، سیستم و اکوسیستم است.

همه ضرر می‌کنیم

در برخی موارد، قوانین کشور بسیار پیشرو هستند و روی آنها تاکید می‌شود، اما در مرحله اجرا همواره نادیده می‌ماند. برای مثال در قوانین کشور فروش خاک ممنوع است. اما به شهادت گزارش‌هایی که از رسانه ملی پخش می‌شود، خاک ایران به کشورهای عربی منطقه صادر می‌شود، در حالی که این خاک‌فروشی، خام‌فروشی حراج سرزمین و مادر بسیاری از مشکلات امروز و فردای ما خواهد بود. به‌گمان من، تنها راه چاره فوری برای مقابله با آسیب‌ها این است که همگرایی کاملی بین کنشگران حوزه‌های گوناگون و فعالان مدنی، بخش خصوصی، دولت و... به‌وجود آید. امروزه مفاهیمی مانند حکمرانی خوب مطرح است که شاخص‌های گوناگونی دارد که یکی از آنها استفاده از ظرفیت همه بخش‌ها برای بهبود تصمیمات بالادستی است. البته با کمال تاسف، باید گفت دولت در کشور ما به‌دنبال انحصارگرایی و تسلط بر اقتصاد است. وقتی دولت در امور اقتصادی ذی‌نفع است، امکان رشد را به رقبای خود نمی‌دهد و به‌این‌ترتیب، رقابتی بسیار مخرب میان دولت و فعالان بخش خصوصی شکل می‌گیرد و هر یک تلاش می‌کند، دیگری را دور بزند. برای مثال، در فعالیت‌های معدنی شاهد اضافه برداشت‌ها، فرار از پرداخت مالیات و حقوق دولتی، خام‌فروشی و... هستیم که حاصل تعامل نادرست میان دولت و نهادهای مدنی و بخش خصوصی است. این شرایط موجب شده است که همه ضرر کنیم.

فرار بزرگ سرمایه

در قانون حفاظت و بهسازی محیط‌زیست ماده‌ای وجود دارد که در آن تاکید شده است، اگر رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست با وزیری دچار اختلاف شدند، رئیس‌جمهوری در آن مورد حرف آخر را می‌زند. این مشکل بزرگی است. وقتی به‌عنوان مثال، دولت خود معدندار و صاحب کارخانه فرآوری است، چطور می‌تواند در مورد عدم‌رعایت مسائل زیست‌محیطی در این واحدها رأی عادلانه صادر کند؟

نظر رئیس‌جمهوری باید کاملا بی‌طرفانه باشد، نه اینکه وزیر بتواند با ارائه آمار پروژه‌های مخربی را به جامعه تحمیل کند. آسیب این مشکل تنها دامن محیط‌زیست را نمی‌گیرد، بلکه فعالان بخش خصوصی را هم درگیر می‌کند. شاهد این مدعا هم، آمار فرار بزرگ سرمایه از کشور است. سرمایه جایی می‌رود که اطمینان داشته باشد آنجا مالکیت سرمایه و سودآوری محترم شمرده می‌شود.

در نهایت، دود این آتش به چشم همه حتی خود دولت خواهد رفت. برای شکستن این چرخه باطل دولت باید در مقام تسهیلگر ظاهر شود و نظارت را به ان‌جی‌اوها، سازمان‌هایی مانند سازمان نظام‌مهندسی، بخش خصوصی و... واگذار کند. دولت باید سیاست کلان، قوانین و دستورالعمل‌ها را وضع و زمینه‌های تسهیلگری را فراهم کند. باید ارتباط میان بخش صنعتی، دانشگاهی و تشکل‌های مدنی را جزو الزامات برنامه‌های این بخش‌ها قرار دهد تا در درازمدت شرایط کلی کشور به‌نفع مردم و دولت اصلاح شود.

سخن پایانی

هیچ فعالیت بشری را نمی‌توان نام برد که آسیبی به محیط‌زیست وارد نکند و در رأس آنها فعالیت‌های معدنی است. هر معدنی، حتی یک معدن کوچک‌مقیاس سنگ نمک، باعث تخریب و آلودگی در محیط‌زیست می‌شود. بنابراین، چون بشر ناگزیر از برداشت مواد معدنی است، باید این کار را به‌نحوی مدیریت کند تا آلودگی یا تخریب محیط‌زیست را به حداقل ممکن برساند و این اقدام در ایران بدون عزم و اراده جدی دولت شدنی نیست.

پس...

پایان تیر آخرین مهلت رفع تعهدات ارزی ۱۴۰۱

سازمان توسعه تجارت در اطلاعیه‌ای پایان تیر را آخرین مهلت رفع تعهدات ارزی سال ۱۴۰۱ اعلام کرده و تاکید دارد، مهلت قانونی ایفای تعهدات ارزی حاصل از صادرات و بهره‌مندی از معافیت معالیاتی صادرکنندگان سال ۱۴۰۱ تا پایان تیر سال ۱۴۰۲ خواهد بود. براساس ماده ۱۴۱ قانون مالیاتهای مستقیم، ۱۰۰ در صد درآمد حاصل از صادرات کالا و خدمات، از معافیت مالیاتی برخوردار شده و صادرات مواد خام نیز از ۲۰ درصد از معافیت برخوردار است. از سال ۱۳۹۷ شرط برخورداری از معافیت‌های مالیاتی برای صادرکنندگان، رفع تعهدات ارزی و بازگرداندن ارز حاصل از صادرات طبق دستورالعمل بانک مرکزی به چرخه اقتصادی است. در آخرین دستورالعمل صادرکنندگان تا پایان تیر ملزم به رفع تعهدات ارزی ۱۴۰۱ هستند. در سال ۱۳۹۷ بانک مرکزی، دستورالعمل (نحوه بازگشت ارز حاصل از صادرات به چرخه اقتصادی کشور) را برای نخستین بار، تصویب و اعلام کرد که به موجب آن، صادرکنندگان، ملزم شدند تا از طریق یکی از روش‌های نحوه رفع تعهدات ارزی صادرات، برای بازگرداندن ارز وارداتی خود به چرخه اقتصاد، اقدام نمایند. این دستورالعمل، در سال ۱۴۰۰ با تصویب بسته سیاستی برگشت ارز حاصل از صادرات، از سوی کمیته ماده (۲) شورای‌عالی هماهنگی اقتصادی، به روزرسانی شد. طبق دستورالعمل جدید، صادرکنندگان می‌توانند در مهلت‌های مقر قانونی، با بازگردانی ۹۰ درصد ارزش پروانه‌های صادراتی اعلامی توسط گمرک جمهوری اسلامی ایران، به چرخه اقتصادی کشور، تعهدات ارزی خود را رفع نمایند.

مدیرکل دفتر آسیای میانه سازمان توسعه تجارت خبر داد

تشکیل منطقه آزاد تجاری ایران و اتحادیه اوراسیا

تشکیل منطقه آزاد تجاری میان ایران و اتحادیه اوراسیا، در سال ۲۰۲۳ از جمله خبرهایی است که هر از چندگاهی دوباره تکرار می‌شود.

در سال ۲۰۰۰، اتحادیه گمرگی اوراسیا فدراسیون روسیه موفق شد با مشارکت قزاقستان، قرقیزستان، بلاروس و ارمنستان، اتحادیه اقتصادی اوراسیا را تشکیل دهد که از ژانویه ۲۰۱۵ فعالیت خود را به طور رسمی آغاز کرده است. این سازمان نوپای منطقه‌ای در سال‌های اخیر از طریق انعقاد قراردادهای تجارت آزاد و تجارت ترجیحی با کشورهایی مانند سنگاپور، مولداوی، ازبکستان، تاجیکستان و صربستان درصدد تثبیت نقش و جایگاه خود در عرصه تجارت جهانی است. با برقراری روابط تجاری بین ایران و اوراسیا می‌توان از مزیت‌های اقتصادی این سازمان بهره برد و حالا مدیرکل دفتر آسیای میانه، قفقاز و روسیه سازمان توسعه تجارت از رشد ۷۰ درصدی صادرات ایران به اوراسیا در دو ماهه ۱۴۰۲ خبر می‌دهد.

صمت در این گزارش به مزایای توسعه تجارت با اوراسیا از نگاه فعالان تجاری پرداخته است.

گروه تجارت
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

مبادلات تجاری در بهار ۱۴۰۲

گمرک ایران آمار تجارت خارجی کشور را در بهار امسال منتشر کرد که بر اساس این آمار، صادرات غیر نفتی به ۱۲ میلیارد و ۵۰۰ میلیون دلار رسید و حجم تجارت خارجی ایران ۲۶.۵ میلیارد دلار شد. به گزارش سازمان گمرک جمهوری اسلامی ایران، در بهار امسال ۳۵ میلیون و ۵۰۰ هزار تن کالا به ارزش ۱۲ میلیارد و ۵۰۰ میلیون دلار به استثنای نفت خام، نفت کوره، نفت سفید و تجارت چمدانی از کشور صادر و ۸ میلیون و ۶۰۰ هزار تن کالا به ارزش ۱۴ میلیارد دلار سهم واردات کشور شده است. همچنین ۵ کشور اول مبدأ کالاهای وارداتی در ۳ ماهه اول امسال به ترتیب شامل امارات متحده عربی به ارزش ۴ میلیارد و ۱۰۰ میلیون دلار، چین ۴ میلیارد دلار، ترکیه یک میلیارد و ۵۰۰ میلیون دلار، آلمان ۵۴۸ میلیون دلار و هند ۵۰۱ میلیون دلار بوده است. همچنین در این مدت ۳ میلیون و ۵۰۰ هزار کالا از مسیر ایران ترانزیت شد که نسبت به‌مدت مشابه سال قبل ۷.۸۶ درصد کاهش داشته است.

توسعه تجارت با اوراسیا

مدیرکل دفتر آسیای میانه، قفقاز و روسیه سازمان توسعه تجارت گفت: با انعقاد موافقتنامه تجارت ترجیحی با اتحادیه اقتصادی اوراسیا صادرات ایران به این کشورها در دوماهه ۱۴۰۲ نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۷۰ درصد رشد داشته است.

به گزارش سازمان توسعه تجارت، رحمت‌الله خرمالی با اشاره به برگزاری نشست دور دوم نمایشگاه اختصاصی کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا در تهران اظهارکرد: دور نخست این نمایشگاه در تیرماه ۱۴۰۰ در تهران با حضور مقامات و شرکت‌های کشورهای عضو این اتحادیه برگزار شد.

وی افزود: با توجه به اهمیت بازار ۱۸۰ میلیونی این کشورها برای توسعه صادرات با اتحادیه، دور دوم این نمایشگاه در فضایی بالغ بر ۵ هزار متر مربع و با حضور مقامات و شرکت‌های بیشتری از ۱۳ تا ۱۶ آذر در تهران برگزار خواهدشد.

مدیرکل دفتر آسیای میانه، قفقاز و روسیه سازمان توسعه تجارت گفت: با انعقاد موافقتنامه تجارت ترجیحی با اتحادیه اقتصادی اوراسیا صادرات کشورمان به این کشورها در سال ۱۴۰۱ نسبت به مدت مشابه قبل ۲۸ درصد و در دوماهه ۱۴۰۲ نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۷۰ درصد رشد داشته که بیشترین رشد صادرات به کشورهای روسیه و ارمنستان بوده است.

افزایش ضریب نفوذ ایران در حوزه همسایگان

فریال مستوفی، فعال تجاری نیز با اشاره به ضرورت استفاده از مزیت عضویت در اتحادیه‌های اقتصادی گفت: ایران در چند سال اخیر توسعه مراودات و اجرایی شدن تجارت ترجیحی با کشورهای منطقه را در دستور کار خود قرار داده و انعقاد تفاهمنامه‌هایی در این زمینه با کشورهای عضو اتحادیه‌های اقتصادی همچون اوراسیا و شانگهای، به این منظور است. زوایای مثبت انعقاد تفاهمنامه تجارت ترجیحی و تجارت در بستر آزاد، انکار ناپذیر است اما تنها توجه به امضای تفاهمنامه‌ها کافی نبوده و باید الزامات و زیرساخت‌های اجرا و موفقیت طرح‌ها عملیاتی شود. این فعال تجاری ادامه داد: به‌طور کلی انعقاد قرارداد روابط آزاد تجاری با کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا می‌تواند مسیری در راستای رشد تجارت خارجی ایران باشد و ضریب نفوذ کشور در حوزه همسایگان را بالا ببرد. با این حال اگر نسبت به لوازم، چارچوب‌ها، بسترهای قانونی و سایر موارد ضروری تجارت در بستر آزاد و با هزینه‌های حداقلی بی‌توجه باشیم، فرصت توسعه تجارت خود را از دست خواهیم داد. در نهایت نیز سایر کشورها از فرصت پیش آمده استفاده کرده و جای ایران را در بازارهای صادراتی خواهند گرفت. مستوفی در ادامه صحبت‌های خود به دست‌اندازهای موفقیت تفاهمنامه‌های منطقه‌ای اشاره کرد و گفت: تا به امروز قراردادهای ترجیحی منعقد شده، گپ‌ها و چالش‌های متعددی داشته و به دلیل این نقایص، نتوانسته‌ایم آن‌طور که باید و شاید از این فرصت‌ها برای افزایش درآمدهای تجاری استفاده کنیم. به عنوان مثال وجود ایراد در تعیین تعرفه‌های وارداتی و صادراتی، سبب شده تا ایران نتواند تا امروز به طور صحیح از تجارت ترجیحی خود با سایر کشورها بهره ببرد.

توسعه چشمگیر تجارت

کارشناس حوزه تجارت اتحادیه اقتصادی اوراسیا را اتحادیه‌ای کارآمد در منطقه توصیف کرد و گفت: با توجه به گردش ملی بالای کشورهای عضو این اتحادیه، ایران می‌تواند با عضویت در این سازمان و توسعه همکاری با اعضا، از منافع بالای تجارب بهره‌مند شود.

رضا توفیقی در گفت‌وگو با صمت، با اشاره به مزایای تشکیل منطقه آزاد تجاری میان ایران و اتحادیه اوراسیا گفت: چند سالی است که موضوع ایجاد مناطق آزاد تجاری مشترک تا سال ۲۰۲۳ مطرح شده که مزایای تجاری بالایی برای ایران دارد. این کارشناس توسعه تجارت خاطرنشان کرد: با وجود مزایای متعدد تجارت با کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا، تجارت آزاد نباید بهره‌وری و کارآمدی فعالیت‌های بازرگانی را محدود کند. بنابراین در گام نخست باید به چالش نقل و انتقالات پولی و بانکی توجه کرد. بلاروس و روسیه مهم‌ترین کشورهای عضو در اتحادیه اوراسیا هستند که هر دو تحت تحریم‌های جهانی بوده و نقل‌وانتقالات بانکی آنها با دشواری همراه است.

▣ پیمان پولی موثر نیست

وی با تاکید بر اینکه پیمان‌های پولی نمی‌توانند مشکل تحریم‌های بانکی را برطرف کنند گفت: مشکل محدودیت نقل و انتقال ملی می‌تواند محدودیت‌هایی در توسعه تجارت ایران به وجود آورد.

این کارشناس توسعه تجارت با برشمردن سایر مولفه‌های تاثیرگذار بر فعالیت‌های بازرگانی گفت: یکی از مزایای تجارت با کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا، حذف و یا کاهش چشمگیر تعرفه‌های گمرکی است. این اقدام تا حد زیادی سازکارهای تجارت را تسهیل می‌کند اما نباید فراموش کرد ایران بیشترین سطوح تعرفه را برای صادرات و واردات در دنیا دارد؛ از این رو اگر میزان تعرفه‌های تجاری مصوب در روابط تجاری اتحادیه اوراسیا کم باشد، مجبور به ارائه تخفیف‌هایی بالاتر از سایر کشورهای عضو اتحادیه خواهیم بود، در نتیجه زیان اصلی را ایران خواهد دید.

▣ زیرساخت تامین نمی‌شود

توفیقی ادامه داد: عضویت در اتحادیه‌های اقتصادی و سازمان‌های همکاری مشترک زیرساخت‌های فنی مورد نیاز را تامین نخواهند کرد. زمانی‌که ضعف‌های جدی در بخش‌های حمل‌ونقل و زیرساخت‌های فنی همچنان وجود داشته باشد، نمی‌توان انتظار داشت توافقنامه‌های تجاری منجر به توسعه چشمگیر تجارت شوند. وجود زیرساخت‌های قوی، سیستم حمل‌ونقل کارآمد و سایر بسترهای فنی، ضامن موفقیت پیمان‌ها و تعهدات تجاری خواهند بود.

> با وجود مزایای متعدد تجارت با کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا، تجارت آزاد نباید بهره‌وری و کارآمدی فعالیت‌های بازرگانی را محدود کند

سخن پایانی

فعالان تجاری معتقدند علاوه بر تمام موارد عنوان شده، افزایش کیفیت تولیدات، به توسعه صادرات کمک شایانی می‌کند. بنابراین برای توسعه تجارت با اعضای اتحادیه اوراسیا باید در راستای تولید صادرات محور و ارتقای کیفیت تولیدات گام برداشت. زمانی‌که تولیدات از نظر کیفیت و کمیت در شرایط مناسبی باشند، می‌توان از تجارت ترجیحی و سایر بسترهای شکل گرفته در مسیر این نوع تجارت استفاده کرد. در غیر این صورت، کالایی برای عرضه نداریم و حتی با وجود تخفیف‌های تعرفه‌ای نیز نمی‌توانیم صادرات غیرنفتی خود را رشد دهیم.

روی خط خبر

ترخیص و صادرات کالا بدون کارت بازرگانی

نرگس باقری زمردی، مدیرکل دفتر مقررات صادرات و واردات در بخشنامه‌ای به گمرک ایران موضوع ترخیص و صادرات کالا بدون کارت بازرگانی را ابلاغ کرد.

به گزارش مهر، در این نامه که ۲۳ خرداد صادر شده، آمده است:

با عنایت به تبصره ۲ بند ۶ آیین‌نامه اجرایی قانون مقررات صادرات و واردات موضوع تصویب‌نامه هیات وزیران مبنی بر ترخیص یا صادرات کالا با توجه به انقضا، تعلیق یا ابطال کارت بازرگانی به استحضار می‌رساند:

۱- اقلام موضوع ثبت سفارشاتی که در زمان اعتبار کارت بازرگانی دارای کد ساتا بوده و بارنامه آنها در زمان اعتبار ثبت سفارش صادر گردیده و با در زمان اعتبار ثبت سفارش کالای آنها دارای قبض انبار معتبر از اماکن گمرکی است، باوجود ابطال، انقضا و یا تعلیق کارت بازرگانی با رعایت سایر ضوابط و مقررات مربوطه قابل ترخیص است.

۲- صادرات اقلامی که کارت بازرگانی صاحب کالا به هر دلیلی ابطال، تعلیق یا منقضی شده و در زمان اعتبار کارت بازرگانی دارای یکی از شرایط قید در ماده ۱۱ مکرر آیین‌نامه اجرایی قانون مقررات صادرات و واردات باشد، با رعایت سایر ضوابط و مقررات مربوطه بلامانع است.

جریمه‌های سنگین تعزیرات در انتظار گرانفروشان

امین حسین رحیمی، وزیر دادگستری درباره رسیدگی به گرانفروشی‌ها گفت: مهم این است که رسیدگی تعزیرات و بخش‌های این نظارتی توسط مردم ملموس باشد وزارت دادگستری و سازمان تحصیلات در انتهای مسیر قانونی رسیدگی به گرانفروشی‌ها است برای اینکه یک تعامل خوبی ایجاد شود گشت‌های سیار تعزیرات به همراه بازرسین وزارت صمت و جهاد کشاورزی فعال هستند و برنامه این است که این نظارت را بیشتر کنیم. به گزارش ایلنا، وی با بیان اینکه میزان فعالیت سازمان تعزیرات بسیار زیاد است گفت: به دلیل تعدد گزارشات برخی از مواقع پیگیری‌های تعزیرات ملموس نیست؛ درحالی‌که تعزیرات بسیار در این زمینه کارآمد است. تعزیرات در بسیاری از موارد جریمه‌های سنگین اعمال می‌کند و این جریمه‌ها در انتظار گرانفروشان است و گاهی استانداران و فرمانداران از جریمه‌های سنگین برخی اصناف گلایه می‌کنند.

رحیمی خاطر نشان کرد: شاکیان از گرانفروشی باید با سامانه ۱۲۴ تماس بگیرند که زیر مجموعه وزارت صمت است. مسئول حل گرانفروشی‌ها وزارت صمت است. اما اگر کسی می‌خواهد شکایتش فقط ثبت شود بدون آنکه بازرسی در محل مراجعه کند؛ با سامانه ۱۳۵ تماس بگیرد. وزیر دادگستری تاکید کرد: پیگیری‌های وزارت دادگستری به صورت غیرحضوری است و مردم برای پیگیری‌های حضوری توسط ماموران و بازرسان باید با سامانه ۱۲۴ وزارت صمت ارتباط داشته باشند.

وزیر دادگستری در پاسخ به سوالی در خصوص میزان جرایم رانندگی گفت: در مورد جرایم رانندگی هنوز تصمیم جدیدی اتخاذ نشده است. شورای عالی ایرانیان، وزارت دادگستری را مکلف کرده است تا حقوق ایرانیان خارج از کشور تدوین و صورت گیرد. یکی از موضوعات مهمی که با آن مواجه هستیم رسیدگی به موضوعات افرادی در خارج از کشور است که گاهی مشکلاتی در کشور دارند.

جوابیه

فرصت‌ها و چالش‌های تامین برق مزارع قانونی استخراج رمزدارایی

روز دوشنبه ۲۹ خرداد، گزارشی با عنوان «قطعی برق آفت فارم‌های مجاز ماینینگ» در همین صفحه منتشر شد که سازمان توانیر با ارسال جوابیه‌ای به بررسی فرصت‌ها و چالش‌های تامین برق مزارع قانونی استخراج رمزدارایی پرداخته است. این جوابیه طبق قانون مطبوعات در همان صفحه منتشر می‌گردد.

تامین انرژی مورد نیاز مراکز استخراج رمزدارایی‌ها موضوعی چالش برانگیز است که نه فقط در ایران بلکه در عمده کشورهای میزبان مزارع بزرگ استخراج رمزدارایی از جمله کانادا، چین، ایالات متحده امریکا، قزاقستان و کشورهای اسکاندیناوی در مورد آن بین سیاست‌گذاران و فعالان حوزه مذکور معمولا اختلاف نظرهایی وجود دارد. اعمال محدودیت بر میزان مصرف انرژی و همچنین نوع نیروگاه‌های تامین‌کننده برق مصرفی توسط این مزارع نیز در نقاط مختلف دنیا اتفاق افتاده است که در ادامه به آنها به‌صورت مختصر اشاره می‌شود.

در خصوص اعمال محدودیت بر میزان مصرف انرژی توسط مزارع یادشده می‌توان به مثال‌های زیر اشاره نمود:

۱- دولت ایالتی بریتیش کلمبیا در کانادا در سال ۲۰۲۱ مصرف برق توسط مزارع استخراج رمزدارایی در اوقات اوج مصرف برق را ممنوع اعلام کرد.

۲- در نقاط دیگری مانند اونتاریو و کِبک کانادا، سوئد، قزاقستان و... نیز به دلیل دغدغه‌های مربوط به افزایش تقاضای انرژی توسط مزارع استخراج و تاثیر آن بر تامین برق سایر مصرف‌کنندگان در اوقات اوج مصرف، ترکیبی از راهکارهای افزایش تعرفه برق استخراج رمزدارایی در مقایسه با سایر مصرف‌کنندگان، اعمال محدودیت بر میزان مصرف و یا قطع کامل برق این مزارع در نظر گرفته شده است.

۳- چین نیز به‌عنوان بزرگ‌ترین میزبان مزارع استخراج رمزدارایی دنیا، در سال ۲۰۲۱ فعالیت استخراج رمزدارایی‌ها را به‌صورت کلی ممنوع اعلام نمود.

درمورد مباحث مربوط به نوع نیروگاه‌های تامین‌کننده برق مورد نیاز مزارع استخراج رمزدارایی نیز دغدغه‌های فراوانی در خصوص تاثیرات منفی زیست محیطی ناشی از مصرف سوخت فسیلی برای استخراج رمزدارایی‌ها در نقاطی مانند ایالت‌های مختلف امریکا از جمله نیویورک و تگزاس، اتحادیه اروپا، قزاقستان و... وجود داشته است که در برخی از موارد منجر به اعمال محدودیت در مصرف یا تخصیص مالیات و عوارض به مزارع استفاده‌کننده از سوخت‌های فسیلی شده است.

در ایران نیز، همانند سایر نقاط دنیا، دغدغه‌هایی از این دست باعث اعمال محدودیت بر میزان مصرف برق توسط مزارع استخراج رمزدارایی خصوصا در ایام اوج مصرف برق و سوخت شده است. در این راستا، مصوبه مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۲۲ هیات محترم وزیران فروش برق از شبکه سراسری به مزارع استخراج رمزدارایی را در اوقات محدودیت تامین برق و سوخت ممنوع اعلام کرده است.

با این حال، سیاست‌گذاران حوزه انرژی کشور، امکان تامین برق این دسته از مزارع با استفاده از منابع پاک و تجدیدپذیر را در تمامی اوقات سال فراهم نموده‌اند به گونه‌ای که در صورت استفاده از نیروگاه‌های پاک و تجدیدپذیر جدیدالاحداث، برق مزرعه استخراج رمزدارایی به‌اندازه تولید نیروگاه تجدیدپذیر در تمامی ایام سال، اعم از اوقات محدودیت دار در فصول گرم و سرد، نیز تامین خواهد شد و شبکه سراسری برق خدمات ترانزیت و هموارسازی جریان برق را به این دسته از مشترکین ارائه می‌دهد. در این راستا، وزارت نیرو در سال ۱۴۰۱ محدودیت مربوط به‌ضرورت قرار داشتن نیروگاه تجدیدپذیر و مرکز استخراج رمزدارایی در محدوده یک شرکت توزیع نیروی برق را حذف نمود و درحال‌حاضر، مزارع استخراج رمزدارایی در هر نقطه از کشور می‌توانند نسبت به عقد قرارداد دوجانبه با نیروگاه‌های تجدیدپذیر سراسر کشور اقدام نموده و برق مورد نیاز خود را با نرخ توافقی با نیروگاه بدون دخالت دولت در قیمت‌گذاری در تمامی ایام سال از طریق شبکه سراسری تامین نمایند. تمهیدی که می‌توان از آن هم برای توسعه نیروگاه‌های تجدیدپذیر و پاک استفاده نمود و هم برق مورد نیاز مراکز استخراج رمزدارایی را به‌صورت پایدار با نرخ توجیه‌پذیر به لحاظ اقتصادی تامین کرد.

گپ و گفت

محدودسازی دسترسی منطقی نیست

کیمیا ملکی: نظرسنجی‌ها و آمارهای مختلفی از اثرات محدودیت اینترنت بر کسب‌وکارها منتشر شده، اما تاکنون هیچ نهاد تصمیم‌گیری، پاسخ روشنی درباره رفع فیلتر پلتفرم‌های محبوب همچون اینستاگرام نداده است. صمت برای بررسی بیشتر آثار فیلترینگ به گپ‌وگفت با سینا تفنگچی، کارشناس هوش‌مصنوعی و فناوری‌های نوین پرداخته است.

◉ طرح صیانت از چه زمان و به چه دلیلی مطرح شد؟

در دولت آقای احمدی‌نژاد با همفکری رضا تقی‌پور، وزیر ارتباطات وقت و رسول جلیلی، رئیس فعلی دانشگاه شریف، روند تفکراتی ارائه اینترنت با سرعت ۲۵۶ کیلوبایت، طبقه‌بندی شدن اینترنت، ارائه فیلترشکن به‌صورت قانونی و مواردی از این دست آغاز شد. این افراد از اصلی‌ترین پیش‌برنده‌ها یا بسترسازان فیلترینگ و طرح صیانت طی سال‌های اخیر بوده‌اند. به هر روی، عمر آن دولت و افراد مرتبط با این تفکر در آن زمان به این حد نرسید که بتوانند اندیشه‌شان را به‌تصویب رسانند و در جامعه اجرایی کنند؛ دولت دوازدهم نیز به‌دنبال توسعه دستاوردهای گوناگون در حوزه افزایش پهنای باند و توسعه زیرساخت و مخالف اجرایی شدن طرح‌هایی مانند صیانت در ابعاد گوناگون بود تا اینکه دوباره نوبت به همان افراد و همان اندیشه‌های پیشین در دولت سیزدهم رسید. به این ترتیب، مدافعان اعمال محدودیت‌ها به‌دنبال تصویب اندیشه‌های خود زیر سایه شورای‌عالی فضای مجازی و مجلس شورای اسلامی هستند و بدون بروزرسانی تفکرات بیش از یک دهه قبل خود، می‌خواهند مسیر اندیشه‌های خود را پیش بگیرند.

◉ هدف اصلی از اعمال فیلترهای جدید چه بود؟

این طرح در ابتدا با هدف دسترسی محدود و مبتنی بر طبقه‌بندی ایجاد شد. بر این اساس، دسترسی به اینترنت در ۵ طبقه روحانیون، اعضای هیات‌علمی دانشگاه‌ها، روزنامه‌نگاران، سیاسیون، دانش‌آموزان و دانشجویان بنا بر نیاز آنها تقسیم می‌شود. اگر افراد نیاز به دسترسی بیش از آنچه برای آنها در نظرگرفته شده دارند، می‌توانند از فیلترشکن‌هایی که به‌صورت قانونی به‌فروش می‌رسند، استفاده کنند که مبتنی بر آن، محدودیت‌هایی برای این فیلترشکن‌ها در نظر گرفته می‌شود.

◉ استفاده از فیلترشکن چه پیامدهایی را به‌دنبال دارد؟

این فرآیند چند مسئله ایجاد می‌کند. ابتدا موضوع افزایش شکاف آگاهی مطرح است که در نتیجه آن اختلاف‌های طبقاتی در حوزه علم و دانش ایجاد می‌شود. طبقه ثروتمند با خرید فیلترشکن، دسترسی به اطلاعات خود را تقویت می‌کند و قشر ضعیف جامعه برای دستیابی به اطلاعات به مشکل بر می‌خورند که در نتیجه آن شاهد تحت‌الشعاع قرار گرفتن نظام اطلاع‌رسانی و دانشی خواهیم بود. دوم اینکه کاهش دسترسی عمومی به نظام اینترنتی موجب می‌شود نیازهای اطلاعاتی مردم به‌سرعت پاسخ داده نشود. سوم اینکه باتوجه به محدودیت‌های احزاب و رسانه‌ها، نظام آگاهی‌بخشی نیز یک‌سویه شده و عموم مردم که دسترسی کمتری نیز به تهیه فیلترشکن دارند، نمی‌توانند چندسویه وقایع را بررسی کنند و در پی آن شاهد سندرم «بی‌علاقگی نسبت به دانستن واقعیت» خواهیم شد و سطح سواد رسانه‌ای مردم کاهش پیدا خواهد کرد.

◉ درآمدی از دسترسی به اینترنت بین‌الملل وجود دارد؟

تمایزی که بین استفاده از اینترانت و اینترنت وجود دارد، موجب شده افرادی که می‌خواهند از اینترنت بین‌الملل بهره‌مند شوند، تعرفه ۴ برابری پرداخت کنند و در نتیجه درآمد خوبی نصیب سایت‌های بین‌المللی شود. در کنار محدودیت در دسترسی به اینترنت، پلتفرم‌ها با سرعت و پهنای باند کمتر همراه شده است که مردم مجبور به استفاده از فیلترشکن شوند. این مهم سبب تقویت نارضایتی عمومی شده و باتوجه به اینکه از اساس محدودیت منجر به واکنش می‌شود، مردم نسبت به حضور در پلتفرم‌های داخلی و بهره‌مندی از خدمات در نظرگرفته شده، مقاومت کرده‌اند و ممکن است در بهترین شرایط نیز از این خدمات استفاده نکنند. بدیهی است، به‌دنبال این اقدامات یک تقابل آشکار میان دولت و ملت شکل خواهد گرفت که منجر به کاهش سرمایه اجتماعی نظام حاکم خواهد شد.

◉ فیلترینگ را در صورت ادامه چطور ارزیابی می‌کنید؟

در دوره‌ای که افراد به‌دنبال تقویت حضور بین‌المللی خود هستند، منطقی نیست که با محدودسازی دسترسی‌ها و ایجاد یک ساختار طبقه‌بندی‌شده، یک ساختار داخلی را راه‌اندازی کنیم.

افزایش وصولی‌های گمرک

به گفته معاون وزیر اقتصاد و رئیس کل گمرک ایران، وصولی‌های گمرک در سه‌ماهه اول سال ۱۴۰۲ به‌میزان ۲۶۱ درصد افزایش یافت و در مجموع ۳۶۷ هزار میلیارد ریال درآمد از سوی گمرک به خزانه واریز شد.

به‌گزارش مهر، محمد رضوانی‌فر با بیان این مطلب افزود: گزارش درآمدهای سه‌ماهه منتهی به ۳۱ خرداد سال ۱۴۰۲ گمرک نشان می‌دهد که میزان حقوق ورودی وصولی کالاها در سه‌ماهه اول سال ۱۴۰۲ بیش از ۱۲۲ هزار میلیارد ریال بوده که نسبت به مدت مشابه سال قبل ۲۱۲ درصد رشد داشته است.

وی ادامه داد: همچنین میزان حقوق ورودی وصولی کالاها به‌علاوه خودرو، گوشی تلفن‌همراه بالای ۶۰۰ دلار و ۲۰ ردیف درآمدی گمرک بیش از ۱۵۹ هزار میلیارد ریال بود که نسبت به مدت مشابه سال قبل ۲۰۳ درصد رشد داشت.

رئیس کل گمرک ایران گفت: میزان مالیات بر ارزش‌افزوده وصولی گمرک در سه‌ماهه اول سال ۱۴۰۲ بیش از ۲۰۶ هزار میلیارد ریال بود که نسبت به مدت مشابه سال قبل ۳۳۴ درصد افزایش نشان می‌دهد.

معاون وزیر اقتصاد رئیس کل گمرک ایران تاکید کرد: جمع کل وصولی و واریزی گمرک به خزانه در سه‌ماهه اول سال ۱۴۰۲ به‌میزان ۳۶۶ هزار و ۸۱۱ میلیون ریال بود که نسبت به مدت مشابه سال قبل، ۲۶۱ درصد رشد داشته است.

بازار داغ فیلترشکن پشت پرده فیلترینگ

اقدامی ناکارآمد، اما پولساز

کیمیا ملکی
editor@smtnews.ir

از نیمه دوم سال گذشته به دنبال اعمال محدودیت‌های اینترنتی، برخی برنامه‌ها مانند واتساپ، اینستاگرام و... فیلترشدند. در روزگاری که تکنولوژی حرف نخست را می‌زند، قطعی اینترنت و فیلترینگ نخستین تصمیمی است که دولت با بروز هر مشکل به آن می‌رسد. با گذشت حدود یک سال همچنان در بر همان پاشنه می‌چرخد و فیلترینگ فضای مجازی به قوت قبل پابرجاست. با این همه اینستاگرام و واتساپ ۲ پلتفرم اول مورداستفاده کسب‌وکارها در سال‌های اخیر، باوجود فلیترینگ همچنان در حال فعالیت هستند و برخی از کسب‌وکارها و مخاطبان از این پلتفرم‌ها استفاده می‌کنند.

روی دیگر این سکه بعد از گذشت حدود یک سال از اجرای سیاست فیلترینگ پلتفرم‌های خارجی، ماجرای تجارت بزرگی است که در پس این محدودیت شکل گرفته است؛ «تجارت فیلترشکن».

براساس شواهد، به‌نظر می‌رسد که اعمال محدودیت در استفاده از پیام‌رسان‌های پرمخاطب، نه‌تنها باعث ریزش کاربران این پلتفرم‌ها نشد، بلکه به عاملی برای رونق بیشتر تجارت پرسود فروش فیلترشکن در ایران تبدیل شد.

صمت در این گزارش به‌مناسبت روز جهانی شبکه‌های اجتماعی که در تقویم ما مصادف با ۹ تیر است به بررسی تاثیرات محدودیت‌ها در فضای مجازی و پشت‌پرده تجارت فیلترشکن پرداخته است.

گردش مالی کاسبان فیلترینگ در سال بیش از ۵۰ هزار میلیارد تومان است و یک ریال هم مالیات نمی‌دهند

مخالفان فیلترینگ چه می‌گویند؟

چندی پیش، حسن آصفری، عضو کمیسیون شوراها و امور داخلی کشور در مجلس شورای اسلامی در واکنش به ادامه سیاست فیلترینگ، گفت: درآمد و گردش مالی کاسبان فیلترینگ در سال بیش از ۵۰ هزار میلیارد تومان است و یک ریال هم مالیات نمی‌دهند. چطور دولتی که می‌تواند طرح فیلترینگ را اجرا کند، نمی‌تواند مانع از خریدوفروش و تجارت فیلترشکن شود و فیلترشکن‌ها را هم دوباره غیرفعال کند! به‌نظر می‌رسد کاسبان فیلترینگ در برخی مجموعه‌ها نفوذ دارند و اعتقاد دارم باید این موضوع مدیریت شود.

همچنین، جلال رشیدی‌کوچی، یکی از نمایندگان مخالف طرح صیانت از فضای مجازی و محدودیت شبکه‌های اجتماعی نیز دراین‌باره گفت: گردش مالی کاسبان فیلترینگ سالانه بیش از ۴۰ تا ۵۰ هزار میلیارد تومان است. در گذشته هشدار داده بودم، تنها دستاورد فیلترینگ ایجاد بازار مکاره و پررونق خریدوفروش فیلترشکن است. این نماینده مجلس شورای اسلامی با تاکید بر اینکه فیلترینگ حضور مردم در شبکه‌های اجتماعی خارجی را کم نکرده و فقط باعث ایجاد زحمت و هزینه برای مردم شده است، گفت: همچنین، وقتی فیلترشکن روی گوشی‌های‌مان نصب می‌کنیم و وارد اینترنت می‌شویم، در عمل مصرف دیتا بالا می‌رود. یعنی اگر در مواقع عادی یک بسته ۱۰ گیگی اینترنت را در یک ماه استفاده می‌کردیم، در صورت استفاده از فیلترشکن مصرف دیتا و ترافیک اینترنت به ۱۵ گیگابایت در ماه افزایش می‌یابد. به‌همین دلیل آنجا هم هزینه اضافی به شما تحمیل می‌شود؛ هزینه‌ای که پولش به جیب مخابرات می‌رود.همچنین، غلامرضا نوری‌قزلچه، نماینده مردم بستان‌آباد در مجلس شورای اسلامی نیز گفت: به‌طورقطع با ورود تکنینک‌های جدید، این مسائل حل خواهد شد. وقتی بچه‌ای در خانه می‌تواند فیلترشکن طراحی کند، پس در صورت ادامه اجرای فیلترینگ نیز نباید نگران بود، چرا که تکنولوژی جدید خواهد آمد و این مشکل را نیز حل خواهد کرد.

دولت نتوانست در فیلترینگ موفق باشد

کیوان نقره‌کار، کارشناس فناوری اطلاعات در رابطه با تاثیر فیلترینگ بر کاهش مخاطبان شبکه‌های اجتماعی به صمت گفت: فیلترینگ نتوانست موجب کاهش تعداد مخاطبان شبکه‌های اجتماعی شود، بلکه تنها دردسر بیشتری را برای دستیابی کاربران به این اپلیکیشن‌ها ایجاد کرد. این در حالی است که کاربران هر بار به‌منظور استفاده از این اپلیکیشن‌ها باید هزینه و کندی سرعت بیشتری را متحمل شوند. شواهد نیز حاکی از آن است که کاهش چشمگیری در مخاطبان شبکه‌های اجتماعی خارجی رخ نداده است.

وی بااشاره به‌عقیده برخی مسئولان مبنی بر افزایش مخاطبان شبکه‌های اجتماعی داخلی پس از فیلترینگ بیان کرد: شبکه‌های اجتماعی جایگزین نتوانستند آن‌طور که باید برای مخاطب اعتمادسازی کنند و مورداستفاده قرار گیرند. حتی به‌نظر می‌رسد برخی پیام‌رسان‌های ایرانی درجه یک، نسبت به پیام‌رسان‌های خارجی کمتر مورداستقبال مردم هستند.

وی با نظر به الزام استفاده از پیام‌رسان‌های داخلی برای بهره از خدمات دولتی و اداری گفت: این مشخص است که خدمات در هر جایی باشد، بی‌شک مردم به‌سمت آن می‌روند. بسیاری برای انجام کارهای اداری مجبور به استفاده از اپلیکیشن‌های داخلی هستند. از سوی دیگر، مسئولان اعلام می‌کنند که ۴۰ میلیون نفر به شبکه‌های اجتماعی داخلی روی آورده‌اند، در صورتی که این رقم تجمیعی است، یعنی ممکن است فردی به‌طورهمزمان در ۴ اپلیکیشن حضور داشته باشد.

اعمال محدودیت در استفاده از پیام‌رسان‌های پرمخاطب، نه‌تنها باعث ریزش کاربران این پلتفرم‌ها نشد، بلکه به عاملی برای رونق بیشتر تجارت پرسود فروش فیلترشکن در ایران تبدیل شد

▣ فرصت اقتصادی فیلترینگ برای عده‌ای خاص

این کارشناس فناوری اطلاعات بااشاره به گمانه‌زنی‌هایی که در رابطه با مافیای فیلترشکن وجود دارد، اظهار کرد: تجارت فیلترشکن‌ها رایج شده است و اعداد و رقم‌های بسیار بزرگی در این بازار وجود دارد. از سوی دیگر، این اتفاق بزرگ باید توسط یک سیستم ساماندهی شود، پس نمی‌توان گفت این کار با یک مجموعه کوچک اداره می‌شود. در نتیجه، این موضوع باعث شکل‌گیری گمانه‌زنی‌هایی می‌شود که فیلترشکن‌ها به‌صورت ساماندهی‌شده و با حمایت فیلترکنندگان فعالیت می‌کنند.

نقره‌کار با تاکید بر اینکه فیلترینگ به‌نفع دولت نیست، افزود: فیلترینگ هزینه‌های سنگینی را به دولت تحمیل می‌کند. از طرف دیگر، شائبه وجود یک سیستم یا مجموعه را که توانسته با عبور از محدودیت‌ها ادامه حیات دهد، تقویت می‌کند. در نهایت نیز، بدترین شائبه پشت‌پرده تجارت فیلترشکن است و فرصت اقتصادی که فیلترینگ برای عده‌ای خاص ایجاد کرده است.

▣ نمی‌توان محاسبه دقیقی داشت

این کارشناس فناوری اطلاعات در رابطه با گردش مالی فیلترشکن‌ها نیز گفت: برای محاسبه اعداد و رقم حاصل از فروش فیلترشکن باید یک برآورد حدودی داشت، چرا که این موضوع به‌شکل علنی قابل‌محاسبه نیست. اگر فرض را بر این بگذاریم که ۷۰ درصد کاربران اینستاگرام از فیلترشکن پولی استفاده می‌کنند و تعداد آنها را ۳۰ میلیون نفر در نظر بگیریم که هر کدام ماهانه حداقل برای خرید فیلترشکن ۱۰۰ هزار تومان هزینه می‌کنند، در ماه شاهد پرداخت مبالغ سنگینی برای این موضوع خواهیم بود.

▣ چرا این افراد شناسایی نمی‌شوند؟

نقره‌کار در رابطه با شناسایی افراد فعال در تجارت فیلترشکن گفت: اگر دولت بخواهد به‌سمت شناسایی این افراد برود، به‌طورقطع ابزارهای مختلفی وجود دارد که این امکان را مهیا کند. البته بهترین راه باز کردن فضا و رفع فیلترینگ است، چرا که با این وجود حتی سرویس‌دهندگان اینترنت نیز ضرر می‌کنند.

وی باتوجه به هزینه‌های زیادی که فیلترینگ برای هر دوطرف ایجاد می‌کند، افزود: به‌طورقطع هزینه‌های فیلترینگ برای دولت سنگین‌تر است، اما نباید از هزینه‌های ایجادشده برای کاربران نیز گذشت. البته هزینه‌های ایجادشده برای کاربر تنها به خرید فیلترشکن منتهی نمی‌شود و شامل هزینه خرید اینترنت، کندی سرعت و... نیز می‌شود.

▣ آسیب‌های سخت‌افزاری فیلترینگ

این کارشناس فناوری‌اطلاعات با بیان اینکه استفاده از فیلترشکن آسیب‌های بسیاری دارد، گفت: با ورود فیلترشکن‌ها به سیستم نرم‌افزاری تلفن‌همراه و سیستم‌های ارتباطی در عمل امنیت شبکه از بین می‌رود. با استفاده از فیلترشکن، راه ورود هکرها را باز می‌کنیم. زمانی که از فیلترشکن استفاده می‌شود، از لحاظ فنی حفره‌هایی را روی ابزارهای گوناگون ایجاد می‌کنیم که امکان دسترسی‌های غیرمجاز بیشتر می‌شود و در نتیجه، شاهد حمله‌های هکری بیشتر هستیم؛ بنابراین دولت باید نگاه تخصصی‌تری به افزایش استفاده کاربران از فیلترشکن داشته باشد، زیرا موجب کاهش امنیت می‌شود. این موضوعی است که انتظار می‌رود شورای‌عالی فضای مجازی و وزارت ارتباطات آن را بررسی کنند و نگاه همه‌جانبه به این موضوع شود، زیرا می‌تواند تاثیرات اقتصادی منفی نیز برای کشور به‌همراه داشته باشد.

▣ فناوری اطلاعات راه خود را باز می‌کند

این کارشناس فناوری‌اطلاعات ضمن تاکید بر اینکه نمی‌توان مسیر فناوری را سد کرد، افزود: این روند نمی‌تواند ادامه‌دار باشد و بی‌شک فناوری اطلاعات راه خود را باز می‌کند و با آمدن فناوری‌های نرم‌افزاری و سخت‌افزاری روزبه‌روز ایجاد محدودیت در این فضا برای بسیاری از کشورها سخت‌تر می‌شود، چرا که ذات فناوری؛ توسعه و ایجاد ارتباطات است. در نتیجه، بهتر است دولت به‌جای هزینه سنگین فیلتر فضای مجازی روی فرهنگ‌سازی استفاده از آن کار کند که بی‌شک نتیجه بهتری حاصل خواهد شد. در اصل، اگر فضا مجازی را آزاد بگذاریم، اما بتوانیم آن را مدیریت کنیم، بهتر از این است که آن را ببندیم و باعث ایجاد نارضایتی شویم.

گردش مالی فروش فیلترشکن ناچیز است

سهیل تقوی، کارشناس فضای مجازی در رابطه با تاثیر فیلترینگ بر کاهش مخاطبان شبکه‌های اجتماعی به صمت گفت: براساس آمارهای موجود می‌توان شاهد کاهش مخاطبان شبکه‌های اجتماعی خارجی پس از فیلترینگ آنها بود. بررسی تعداد پست‌های منتشرشده، تعداد لایک‌ها و کامنت‌ها در این اپلیکیشن‌ها نیز گواه بر این موضوع است. وی در رابطه با گردش مالی کلان تجارت فیلترشکن اظهار کرد: هیچ‌کس تاکنون نتوانسته محاسبه دقیقی از گردش مالی فروش فیلترشکن ارائه دهد، اما بنده فکر نمی‌کنم این تجارت عدد و رقم بزرگی داشته باشد.

▣ فیلترینگ در همه جای دنیا وجود دارد

این کارشناس فضای مجازی بااشاره به اینکه فیلترینگ در همه جای دنیا وجود دارد، افزود: فیلترینگ یکی از ابزارهای اعمال حکمرانی است که در همه کشورهای دنیا از آن استفاده می‌شود. اصولا کشورهای مختلف در این زمینه تجارب مختلفی داشته‌اند و نمی‌توان این موضوع را به مسائل داخلی گره زد. برخی از آنها کاملا اینترنت را قطع می‌کنند و برخی دیگر مانند کشورهای اروپایی برای «افراد» محدودیت ایجاد می‌کنند، اما کاری به فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی ندارند.

وی با بیان اینکه اعمال فیلترینگ برای کنترل، آخرین مرحله است، افزود: مشکل اصلی این است که ما ابزارهای جایگزین مناسبی را در اختیار مردم نگذاشته‌ایم؛ همچنین فیلترینگ آخرین راه و پرهزینه‌ترین راه است.

هیچ مافیایی نیست

این کارشناس فضای مجازی در رابطه با عقیده برخی افراد مبنی بر وجود مافیا پشت‌پرده تجارت فیلترشکن گفت: بستگی دارد که تعریف شما از مافیا چه باشد؟ به‌طورقطع شرکت‌هایی وجود دارند که از این فضا درآمد خوبی کسب می‌کنند، اما تاکنون هیچ سند و مدرکی در این‌باره ارائه نشده است. اصلا چرا دولت باید باوجود هزینه‌های سنگینی که فیلترینگ دارد، با این شرکت‌ها نیز در ارتباط باشد. اصلا این موضوع چه سودی برای دولت دارد؟ وجود مافیا در این ماجرا منطقی نیست و تنها یک جوسازی رسانه‌ای است.

سخن پایانی

فیلترینگ یکی از دغدغه‌های همیشگی فعالان شبکه‌های اجتماعی به‌ویژه اینستاگرام و صاحبان کسب‌وکارها است. به‌صورت میانگین، ۳ میلیون کسب‌وکار در اینستاگرام فعالیت دارند و نزدیک به ۱۰ میلیون نفر درآمد خود را از طریق اینستاگرام کسب می‌کنند که فیلترینگ تاثیر بسزایی در کسب‌وکار آنها داشته است. شاید هنوز زمان اعلام نتیجه قطعی تاثیر فیلترینگ بر کسب‌وکارهای اینستاگرامی نرسیده باشد، اما به نظر می‌رسد فیلترینگ، ضربه مهلکی به کسب‌وکارهای اینستاگرامی وارد کرده گرچه آنها را نکشته است. در واقع، دولت با فیلتر کردن شبکه‌های اجتماعی در فضای مجازی به‌دنبال اعمال مدیریت روی این فضا و کاربران بود که در ظاهر چندان موفقیت‌آمیز نبوده است، چرا که بسیاری از کاربران با استفاده از فیلترشکن ارتباط با این پلتفرم‌ها را ادامه داده و تنها متحمل هزینه بالاتر و البته سرعت کمتر اینترنت شده‌اند. برهمین اساس، بسیاری از کارشناسان، فیلترینگ را طرحی شکست‌خورده و تنها موجب کسب درآمدهای ویژه برای عده‌ای خاص می‌دانند.

رشد ۱۹ درصدی صادرات از گمرک کرمانشاه

کالاهای صادراتی حوزه نظارت گمرکات استان کرمانشاه رشد ارزی ۱۰ درصدی داشته است. سرپرست حوزه نظارت گمرکات استان کرمانشاه از رشد ۱۰ درصدی ارزی و افزایش ۱۹ درصدی وزنی کالاهای صادراتی در ۳ ماه سپری‌شده از امسال در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته از طریق حوزه نظارت گمرکات استان کرمانشاه خبر داد. علی‌اصغر عباس‌زاده به ایرنا گفت: در ۳ ماه سپری‌شده از امسال ۷۱۶ میلیون و ۲۳۴ هزار و ۸۸۷ دلار کالا به وزن یک میلیون و ۸۲۹ هزار و ۶۸۸ تن از گمرکات استان کرمانشاه به خارج از کشور صادر شد. وی اظهار کرد: عمده کالاهای صادراتی از طریق گمرکات استان شامل میلگرد و آهن‌آلات، کاشی و سرامیک، میوه و تره‌بار، سنگ‌های ساختمانی، لبنیات، انواع محصولات پلاستیکی و ظروف یکبارمصرف است. سرپرست حوزه نظارت گمرکات استان کرمانشاه در ادامه با اشاره به آمار سه‌ماهه واردات گمرکات استان کرمانشاه، گفت: در ۳ ماه نخست امسال ۵ میلیون و ۶۸۶ هزارو ۶۸۰ دلار کالا به وزن ۶۵۳ تن از طریق گمرکات کرمانشاه و پرویزخان وارد کشور شده که در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته از نظر ارزش ۴۸ درصد و از حیث وزن ۷۸ درصد کاهش داشته است. عباس‌زاده عمده کالاهای وارداتی از طریق گمرکات استان کرمانشاه را پرایمری ریفرمر، دستگاه تولید لبنیات و دیزل ژنراتور، سایبان باغبانی، کاتالیست تری اتیل آلومینیوم، کو پلی اتیل ونیل ستات عنوان کرد.

توسعه شهرک‌های صنعتی خراسان رضوی و آذربایجان شرقی

شهرک‌های صنعتی به کمک کاهش آلایندگی می‌آیند

شهرک صنعتی، منطقه‌ای است که به منظور توسعه صنعتی و متمرکز شدن تولیدات صنعتی در یک نقطه ایجاد می‌شود. هدف از ایجاد شهرک صنعتی، توسعه صنعتی کشور در خارج از مناطق شهری است تا تاثیرات منفی بار صنعتی بر ساکنان شهری را به حداقل رسانده، آلایندگی را کم کرده و با دسترسی آسان به مسیر حمل‌ونقل، کمترین بار ترافیکی را در مناطق شهرنشین به بار آورد. علاوه بر تامین امکانات زیربنایی در شهرک‌های صنعتی؛ این شهرک‌ها مزایای دیگری نیز دارند که هم روند استقرار کارگاه‌ها و تولیدی‌ها در خود را تسهیل می‌کنند و هم عملکرد آنها را در روند اجرایی‌شان به مراتب اصولی‌تر بوده و با اختلالات خیلی کمتری روبه‌رو خواهد شد. براساس آخرین خبرها ایجاد و توسعه ۲ ناحیه و شهرک صنعتی در خراسان رضوی و آذربایجان شرقی تصویب شد.

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

شرط ایجاد شهرک صنعتی

مطابق ضوابط و مقررات قانونی و مفاد بند ۸ قانون تاسیس شرکت شهرک‌های صنعتی ایران، مجمع عمومی شرکت شهرک‌های صنعتی ایران موظف است باتوجه به سیاست‌های دولت جمهوری اسلامی ایران و با تصویب هیات دولت برای افزایش تعداد شهرک‌های صنعتی اقدام لازم را انجام دهد. همچنین مجمع عمومی شرکت‌های تابعه (هیات مدیره سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران) می‌تواند باتوجه به نیاز و ضرورت، نسبت به توسعه شهرک‌ها و نواحی صنعتی مصوب اقدام کند. همچنین به استناد مفاد قانون حمایت از ایجاد نواحی صنعتی روستایی، مصوبه هیات مدیره سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران، شرط لازم برای تصویب نواحی صنعتی جدید با وسعت زیر ۵۰ هکتار است و در عین حال تصویب نهایی آن مشروط به تایید و اخذ مصوبه شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان خواهد بود.

ایجاد یک ناحیه صنعتی در استان خراسان رضوی و توسعه یک شهرک صنعتی در استان آذربایجان شرقی با تصویب هیات مدیره سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران در دستور کار قرار گرفت.

به گزارش سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران، در نشست هیات مدیره سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران، ایجاد یک ناحیه صنعتی جدید در استان خراسان رضوی و توسعه یک شهرک صنعتی در استان آذربایجان شرقی به تصویب مجمع عمومی شرکت شهرک‌های صنعتی استان‌ها رسید.

ناحیه صنعتی «گناباد ۲» به وسعت ۴۹.۹ هکتار در استان خراسان رضوی و شهرک صنعتی «عجب‌شیر» به وسعت ۱۵.۷ هکتار در استان آذربایجان شرقی از جمله شهرک‌ها و نواحی صنعتی است که به‌منظور پاسخ به نیازها و تقاضاهای موجود توسعه می‌یابند.

با ایجاد و توسعه شهرک‌ها و نواحی صنعتی یادشده، ۶۵ هکتار به مساحت اراضی در اختیار شهرک‌ها و نواحی صنعتی کشور افزوده می‌شود تا شرکت‌های استانی تابعه سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران بتوانند نسبت به جذب سرمایه‌گذاران و به‌تبع آن ایجاد شغل پایدار در سطح کشور اقدام کنند. همچنین با استقرار و بهره‌برداری از واحدهای صنعتی در این شهرک‌ها و نواحی صنعتی با برآورد سرمایه‌گذاری اولیه به میزان ۴ هزار و ۹۶۰ میلیارد ریال، امکان ایجاد اشتغال مستقیم برای هزار و ۶۰۰ نفر فراهم می‌شود.

در راستای تحقق شاخص مصوب افزایش سطح اراضی صنعتی در اختیار، در طول سال‌های ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ با رشد بیش از ۲۸۰ درصدی نسبت به عملکرد سال ۳۹۹، بیش از ۱۳ هزار هکتار به مجموع سطح اراضی صنعتی در اختیار شهرک‌ها و نواحی صنعتی کشور افزوده شده است. واگذاری این اراضی به متقاضیان نیز در چارچوب ضوابط و مقررات انجام خواهد شد.

■ ویژگی‌ها و مزایای شهرک‌های صنعتی

شهرک صنعتی به منطقه‌ای گفته می‌شود که در فاصله حداقل ۲۰ کیلومتری از شهرها قرار گرفته است و تمامی تمرکز این منطقه بر توسعه تولیدات صنعتی در خارج از شهرها می‌باشد تا تاثیرات آلایندگی محیط زیست به حداقل برسد. در سال‌های اخیر شهرک‌های صنعتی فراوانی در اطراف شهرهای بزرگ به وجود آمده است.

این مناطق دارای ویژگی‌هایی هستند که سرمایه‌گذاری را برای متقاضیان سودمند کرده و با توجیه اقتصادی همراه می‌کند. سرمایه گذاران این بخش برای آغاز فعالیت نیاز به دریافت مجوزهای جداگانه از سازمان‌های مختلف ندارند و ملزم به رعایت قوانین شهرداری‌ها برای دریافت مجوزهای ساخت‌وساز و پایانکار نیستند. بنابراین فرآیند ساخت‌وساز و بهره‌برداری با سرعت بیشتری انجام گرفته و امکان آغاز فعالیت با صرف وقت کمتری همراه هواهد بود. مدیریت شهرک‌های صنعتی توسط صاحبان صنایع بوده و امکاناتی نیز برای بهره‌مندی از تسهیلات ویژه مالی برای فعالان شهرک‌های صنعتی درنظر گرفته شده است. تامین زیرساخت‌ها و تاسیسات فنی مورد نیاز بر عهده سازمان شهرک‌های صنعتی ایران بوده و در نهایت سرمایه‌گذاران به دلیل استفاده از خدمات مشترک سازماندهی شده مثل: آب، برق، تلفن، گاز و تصفیه خانه فاضلاب و... با کاهش هزینه‌ها مواجه خواهند بود. مجموع این عوامل می‌تواند قیمت تمام شده کالا را برای تولیدکنندگان حاضر در این نواحی کاهش داده و فعالیت اقتصادی را با سود بیشتری همراه کند.

سخن پایانی

سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران و شرکت‌های استانی تابعه آن شامل ۸۵۸ شهرک و ناحیه صنعتی و ۶ منطقه ویژه اقتصادی درحال بهره‌برداری، ۹۳ شهرک و ناحیه صنعتی تخصصی، ۷ شهرک فناوری، ۴۰ مرکز خدمات فناوری و کسب‌وکار، ۲ مجتمع فناوری اطلاعات و خدمات نرم‌افزاری می‌شود. این مجموعه تا کنون با انعقاد ۱۰۳ هزار و ۵۰ قرارداد و بهره‌برداری از ۵۰ هزار و ۸۴۲ واحد صنعتی و ۵ هزار و ۶۴۶ واحد کارگاهی تکمیل‌شده، زمینه اشتغال مستقیم یک میلیون و ۱۵ هزار و ۸۷۰ نفر را در سراسر کشور فراهم کرده است.

در نشست هیات‌مدیره سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران، توسعه ۲ شهرک صنعتی در خراسان رضوی و آذربایجان شرقی تصویب شد

بهره‌برداری از مرکز نوآوری و کارآفرینی بافقی نو و صندوق cvc سنگ‌آهن مرکزی

معادن با تامین نیروی تخصصی توسعه می‌یابند

آیین افتتاح مرکز نوآوری و کارآفرینی بافقی نو و صندوق cvc شرکت سنگ‌آهن مرکزی ایران با حضور مدیرعامل شرکت سنگ‌آهن مرکزی ایران، رئیس بنیاد نخبگان استان یزد و جمعی از مدیران و مسئولان استان یزد و شهرستان بافق برگزار شد

به گزارش خبرنگار صمت از استان یزد، روح‌الله دهقانی فیروزآبادی، معاون علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رئیس‌جمهوری در این مراسم با تاکید بر اینکه مرکز نوآوری و کارآفرینی بافقی نو و صندوق cvc شرکت سنگ‌آهن مرکزی ایران باید پایگاه و حلقه اتصال مسایل و ظرفیت‌های شرکت سنگ‌آهن مرکزی با تمام کشور باشد، گفت: موضوع نوآوری و کارآفرینی در شهرهای کوچک در حال توسعه است و مجموعه‌های بزرگی مانند شرکت سنگ‌آهن مرکزی با تیم مدیریتی جدید به فعالیت‌های نو و اندیشه‌های جدید بها داده و در مسیر توسعه و آبادانی با روش‌های جدید قرار گرفته‌اند. به گزارش مرکز اطلاع‌رسانی شرکت سنگ‌آهن مرکزی، دهقانی فیروزآبادی ضمن قدردانی از مدیران جوان شرکت سنگ‌آهن مرکزی که در زیست‌بوم علم و فناوری حضور داشته‌اند، گفت: تیم مدیریتی جدید، انرژی نو و طرح‌های جدید به مجموعه تزریق کرده است. دهقانی فیروزآبادی با بیان اینکه معدن در مقابل مردم مسئولیت اجتماعی دارد، افزود: مرکز نوآوری و کارآفرینی بافقی نو و صندوق CVC باید پایگاه اتصال مسائل و فرصت‌های شرکت سنگ‌آهن مرکزی با تمام کشور باشد. به‌طور قطع نمی‌توان تمام مسائل شرکت‌های بزرگ را در همان محدوده‌های خود حل‌وفصل کرد. وی با اشاره به اینکه بخش اعظمی از معادن کشور در محدوده کهنسال و پرنعمت بافق و کرمان واقع شده‌اند، گفت: باید نیروهای متخصص و نخبه به مجموعه‌ها وارد شوند تا آبادانی شکل بگیرد. هرچه نیروی انسانی توانمندتر، با استعدادتر و باهوش‌تر باشند توسعه‌های جدید چه از نظر فناوری و چه از نظر اکتشافات جدید بیشتر خواهد بود. معاون رئیس‌جمهوری با تاکید بر اینکه «هاب منطقه» بودن و تاکید داشتن بر محوریت دانشگاه برکت‌های زیادی خواهد داشت، اضافه کرد: انتظار ما این است که سالانه از این منطقه چندصد میلیون دلار محصول فنی در کشور منتشر شود و نیروهای متخصص و نخبه جذب شوند و تاکیدی بر بومی بودن افراد نباشد. وی در ادامه گفت: اگر زمینه اشتغال مردم فراهم شود و آنها راحت و آرام زندگی کنند، به‌طور حتم این آرامش به کشور منتقل می‌شود. آوردن مسئولیت اجتماعی در حوزه کارآفرینی بسیار مهم است و ما از این مسئله با جدیت حمایت می‌کنیم. دهقانی فیروزآبادی مردم بافق را مردمی مهربان، پاک، خداشناس و سختکوش خواند و گفت: برای رونق منطقه، توسعه فناوری و کارآفرینی در آن از هیچ تلاشی مضایقه نخواهیم کرد و این قول را می‌دهیم که از هر فعالیتی که به محتوا، آموزش و توسعه نوآوری کمک کند، حمایت کنیم. وی در ادامه با اشاره به چندین برابر شدن منابع مالی معاونت علمی-فناوری نسبت به سال گذشته اظهار کرد: نگران منابع مالی نیستم و امیدوارم با تلاش و همت مردم بافق بتوانیم کارها را پیش ببریم و در مسیر ایده‌های نو و اقدامات جدید گام برداریم. در ادامه مجتبی حمیدیان، مدیرعامل شرکت سنگ‌آهن مرکزی ایران نیز گفت: ما معتقدیم مجموعه‌های صنعتی و معدنی علاوه بر ماموریتی که در فضای اقتصاد برعهده دارند، نقش مهمی هم در توسعه فعالیت‌های کارآفرینی دارند که باید به آن توجه کنند. وی با بیان اینکه امروزه توجه به توسعه فعالیت‌های کارآفرینی جزو وظایف اصلی مجموعه‌های بزرگ است، افزود: اگر بخواهیم با سرمایه‌گذاری‌های لوتک ادامه دهیم وضعیت اقتصادی بنگاه‌ها بغرنج خواهد شد. حمیدیان تصریح کرد: شرکت‌های صنعتی و معدنی بزرگ باید توسعه صنایع «های‌تک» را به‌طور جدی پیگیری کنند. مدیرعامل شرکت سنگ‌آهن مرکزی در ادامه به کمبود نیروهای متخصص و نخبه در مجموعه اشاره کرد و گفت: بزرگ‌ترین مانع ما برای توسعه معادن، کمبود نیروهای تخصصی و نخبه است که امیدواریم با راه‌اندازی این مرکز این مشکل مرتفع شود.

توجه به طرح‌های توسعه آب‌بر در زنجیره فولاد

مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه در مجمع عمومی شرکت فولاد هرمزگان گفت: سرمایه‌گذاری‌های جدی در اجرای طرح‌های توسعه‌ای فولاد هرمزگان دیده شده است و آینده بسیار خوبی را برای این شرکت در نظر گرفته‌ایم و فولاد هرمزگان مرکز ثقل طرح‌های توسعه‌ای گروه فولاد مبارکه خواهد بود. به گزارش صمت به نقل از روابط عمومی شرکت فولاد هرمزگان، محمدیاسر طیب‌نیا که برای نخستین بار در مجمع عمومی عادی سالیانه صاحبان سهام شرکت فولاد هرمزگان حضور یافت، با اشاره به استراتژی گروه مبارکه در افزایش تولید، بیان کرد: سال گذشته برای صنعت فولاد سخت بود، زیرا فولادسازان از یک سو با افزایش شدید هزینه‌های تولید مانند رشد نرخ مواد اولیه، افزایش نرخ حامل‌های انرژی و حتی جهش ۷۰ درصدی هزینه حمل‌ونقل مواجه شدند و از سوی دیگر، کاهش قیمت‌های ۲۰ تا ۳۰ درصدی جهانی محصولات مختلف فولادی رخ داد. به این موانع باید محدودیت‌های برق و گاز را نیز اضافه کرد که حتی از سال‌های قبل‌تر نیز شدیدتر بود. وی افزود: باتوجه به آگاهی نسبی از زمان محدودیت‌های انرژی، توانستیم شرایط را بهتر مدیریت کنیم. با این وجود گروه مبارکه به‌ویژه فولاد هرمزگان از فرصت کاهش محدودیت‌های انرژی نهایت بهره‌برداری را کردند و توانستند از ظرفیت اسمی خود عبور کنند.

طیب‌نیا با اشاره به برنامه‌های گروه فولاد مبارکه در هرمزگان، خاطرنشان کرد: خوشبختانه سرمایه‌گذاری‌های جدی در اجرای طرح‌های توسعه‌ای فولاد هرمزگان دیده شده است. این طرح‌ها در یکی دو سال گذشته به مرحله اجرا رسیده‌اند و با سرعت نسبتا قابل‌قبولی پیش می‌روند. این طرح‌ها مطابق برنامه و حتی بعضا جلوتر از برنامه هستند. وی در پایان تاکید کرد: فولاد هرمزگان برای گروه فولاد مبارکه بسیار مهم است و طرح‌های توسعه آب‌بر در زنجیره فولاد را برای فولاد هرمزگان لحاظ کرده‌ایم. آینده بسیار خوبی را برای این شرکت در نظر گرفته‌ایم و فولاد هرمزگان مرکز ثقل طرح‌های توسعه‌ای گروه فولاد مبارکه خواهد بود. دو طرح افزایش ظرفیت به ۳.۲ میلیون تن و نورد گرم بزرگ‌ترین طرح‌های ما برای توسعه‌های آتی هرمزگان هستند.

تکمیل زیرساخت‌ها در ناحیه صنعتی چنارشاهیجان کازرون

قاسم توانایی: مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی فارس در جلسه با فرماندار کوهچنار از سرعت در توسعه و تکمیل زیرساخت‌ها در ناحیه صنعتی چنارشاهیجان کازرون خبر داد.

به گزارش خبرنگار صمت از استان فارس، سید مصطفی هاشمی ضمن بیان این مطلب افزود: یکی از مشکلات این ناحیه صنعتی تامین برق پایدار بود که با پیگیری‌های انجام شده و حمایت‌های فرماندار شهرستان پیمانکار طرح خط انتقال دومداره اختصاصی از پست برق تا شهرک صنعتی به طول ۳۸کیلومتر و با اعتبار اولیه حدود ۹میلیارد تومان، انتخاب و عملیات اجرایی آن به زودی آغاز می‌شود. وی افزود: با بهره‌برداری از این طرح بستر مناسب برای تامین برق پایدار فراهم می‌شود. هاشمی همچنین از پایان ساخت طرح پل ورودی به این ناحیه صنعتی با اعتبار ۳۸۰میلیون تومان خبر داد و گفت: این طرح نیز در راستای تسهیل در عبور و مرور به ناحیه صنعتی بر روی رودخانه فصلی در مسیر ورودی ناحیه صنعتی اجرا شده است.

مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی فارس همچنین با اشاره افت چاه آب ناحیه صنعتی بر پیگیری به منظور جابه‌جایی چاه و حفر چاه جدید تاکید کرد. هاشمی گفت: با واگذاری زمین در این ناحیه صنعتی تاکنون ۲۹ سرمایه‌گذار نسبت به انعقاد قرارداد با این شرکت به منظور دریافت زمین اقدام کرده‌اند و ۵واحد با اشتغال ۲۵نفر نیز در مرحله بهره‌برداری قراردارد. وی هدف از ایجاد شهرک صنعتی چنارشاهیجان را فراهم کردن زیرساخت مناسب برای استقرار واحدهای صنعتی و توسعه و اشتغال در این منطقه اعلام کرد و گفت: این ناحیه صنعتی با توجه به قرارگیری در امتداد محور غرب استان فارس به خوزستان از موقعیت مناسبی برای سرمایه‌گذاری برخوردار است. در ادامه این جلسه فرماندار کوهچنار نیز بر پیگیری جابه‌جایی چاه آب با هدف حفر چاه جدید و تامین پایدار آب ناحیه صنعتی تاکید کرد و گفت: موضوع طرح توسعه این ناحیه صنعتی نیز بعنوان یکی از مصوبات سفر استاندار فارس در اولویت قرارخواهد گرفت.

روی خط خبر

تمدید مهلت بهره‌مندی از مزایای ماده ۱۰۰ مالیات

سرپرست اداره کل امور مالیاتی استان یزد از تمدید ۱۰روزه مهلت قانونی تکمیل فرم تبصره ۱۰۰ قانون مالیات‌های مستقیم یا ارائه اظهارنامه مالیاتی عملکرد سال ۱۴۰۱ برای صاحبان مشاغل خبر داد. به گزارش صمت به نقل از روابط عمومی اداره کل امور مالیاتی استان یزد، رضا نجف‌زاده با بیان اینکه ۳۱ خرداد، آخرین مهلت بهره‌مندی از مزایای تکمیل فرم تبصره ماده ۱۰۰ قانون مالیات‌های مستقیم یا ارائه اظهارنامه مالیاتی برای صاحبان مشاغل است، اظهار کرد: بنا به درخواست صاحبان مشاغل و در راستای رویکرد تعاملی و مودی‌مداری نظام مالیاتی، مهلت تکمیل فرم تبصره ماده ۱۰۰ قانون مالیات‌های مستقیم یا ارائه اظهارنامه مالیاتی عملکرد سال ۱۴۰۱ تا ۱۰ تیر تمدید شد. وی تصریح کرد: تمامی صاحبان مشاغلی که مجموع فروش کالا و ارائه خدمات آنها در سال ۱۴۰۱ حداکثر ۱۰۰ برابر معافیت موضوع ماده (۸۴) قانون مالیات‌های مستقیم بوده و فرم مالیات مقطوع برای آنها در درگاه خدمات الکترونیک سازمان بارگذاری شده، مشمول مقررات دستورالعمل تبصره ماده قانون ۱۰۰ مالیات‌های مستقیم بوده هستند.

ضرورت هوشمندسازی مدیریت بحران

شهردار زنجان در چهارمین نشست کمیسیون پیشگیری و مدیریت بحران کلانشهرهای ایران که به میزبانی استان زنجان برگزار شد، اظهار کرد: باید نگاه ویژه‌ای در کشور در خصوص مدیریت بحران حاکم شود و این موضوع را باید به سمت هوشمندسازی ببریم. به گزارش خبرنگار صمت از استان زنجان، علیرضا فیروزفر با اشاره به جای خالی هوشمندسازی و مدیریت بحران در سال‌های گذشته گفت: طی سال گذشته سعی کردیم تجهیزات اسکان و آبگرفتگی را مدیریت کنیم و مطالعات جامع هدایت آب‌های سطحی و شناسایی نقاط بحران در دستور کار قرار گرفت. وی با اذعان به اینکه ۷۷ پروژه عمرانی در راستای آبگرفتگی اجرا شد، افزود: برای مدیریت هوشمند، یکی از فاکتورهای مهم واکنش سریع است که در کشور ژاپن و در زلزله مارس ۲۰۱۱ اتفاق افتاد. شهردار زنجان با تاکید بر اینکه بدون توجه به سیستم جامع نمی‌توان برای کنترل بحران در شهر اقدام درستی انجام داد اضافه کرد: باید شاخص‌های تعیین شهرها سطح‌بندی شود و در یک بازه زمانی به یک سطح از مدیریت بحران برسیم. ؟؟؟؟ جهانی، معاون مدیریت بحران کشور نیز با بیان اینکه امسال در آستانه صدمین سال شکل‌گیری مدیریت بحران هستیم، گفت: سیل کرمان و خراسان منجر به شکل‌گیری تشکل مردمی شد که نقش مدیریت مردم‌محور تجربه کشور ما و کشورهای موفق در این حوزه است. وی با بیان اینکه در حوزه بحران به‌کار بردن کلمات، بدون توجه به معانی آن نتایج درستی را به‌دنبال نخواهد داشت، گفت: ۵۶ مخاطره طبیعی وجود دارد که همگی آنها قابل‌شناسایی نیستند. جهانی یاد آور شد: ما در ادبیات بحران به هم‌اندیشی و اجماع نیاز داریم و در ادبیات رفتاری در حوزه بحران نیز باید درست عمل کنیم. وی با اشاره به نقش شهرداری‌ها در مدیریت بحران گفت: بعد از انقلاب با ابلاغ سیاست‌ها و سند راهبرد ملی ساختار مدیریت بحران کشور شکل گرفت.

استفاده رایگان معلولان از حمل‌ونقل درون‌شهری

مشاور برنامه‌ریزی شهردار یزد از رایگان بودن حمل‌ونقل عمومی درون‌شهری(اتوبوس) برای معلولان این شهر خبر داد. به گزارش خبرنگار صمت از استان یزد، مهدی فعالی ضمن بیان این مطلب افزود: افرادی که دارای معلولیت شدید و خیلی شدید و دارای کارت معتبر بهزیستی هستند، می‌توانند از حمل‌ونقل عمومی درون‌شهری (اتوبوس) به‌صورت رایگان استفاده کنند. وی گفت: ۲۹دستگاه اتوبوس مجهز به رمپ برای خدمت‌رسانی به معلولین است. امیدواریم تا پایان سال ۱۴۰۲ بستر استفاده تعدادی از ایستگاه‌های اتوبوس سطح شهر یزد را برای معلولان فراهم کنیم.

یادداشت

هوای پاک در بن‌بست!

حسین آخانی
کارشناس محیط‌زیست

آلودگی هوا ناشی از سیاست‌های کلان اشتباه است و اگر برنامه‌ریزی‌های شهری را نیز اصلاح کنیم تا زمانی‌که این سیاست‌ها اصلاح نشوند، کمکی به حل مشکل آلودگی هوا به‌طوردائم نخواهد شد. قوانین و لایحه‌ها حکم مسکن را دارند؛ به‌ویژه وقتی که از سویی، شهرداری‌ها تا توانسته‌اند با ساختن خیابان‌ها و اتوبان‌ها مردم را تشویق به استفاده از خودروی شخصی کرده و از سوی دیگر، دولت‌ها به‌طوردائم خودرو به خیابان‌ها فرستاده‌اند؛ آن هم خودروهایی غیراستاندارد.

ما نمی‌توانیم و نباید آلودگی هوا را از آلودگی خاک و آب جدا کنیم. این سه با یکدیگر ارتباطی جدانشدنی دارند؛ برای مثال، وقتی که خاک آلوده شود یا مشکلی پیدا کند، گرد و خاک تولید می‌کند و این گردوخاک هوا را آلوده خواهد کرد یا اینکه آلودگی خاک به‌شکل دیگری که دارای مواد سمی و ریزگرد باشد، می‌تواند وارد بدن انسان شود. طبق آمار ارائه‌شده، مصرف بنزین در کشور به‌صورت روزانه در حال افزایش و می‌توان گفت که تولید بنزین در پالایشگاه‌ها همواره با تولید مازوت همراه است. زمانی که مازوت تولید می‌شود و مصرفی هم برای مازوت وجود ندارد، طبیعی است که دولت در مصارف گوناگونی از آن استفاده کند. برای نمونه، می‌توان نیروگاه‌های حرارتی را نام برد که به‌جای گاز از مازوت استفاده یا اینکه مازوت را به‌شکل قیر یا مالچ در بیابان رها می‌کنند که چنین امری سبب آلودگی خاک نیز می‌شود. استفاده بی‌رویه از خودروها در حال حاضر باعث آلودگی هوا در کلانشهرها و طبیعی است که منابع آلوده‌کننده با افزایش بیش از حد خودرو در سطح شهرها، سبب افزایش آلودگی می‌شود.

اگر می‌خواهیم از شر مازوت رها شویم، باید از شر مصرف بنزین در کشور راحت شویم.

برای اینکه از سوءمصرف بنزین رها شویم، باید ناوگان حمل‌ونقل عمومی را توسعه دهیم تا شهروندان اشتیاق بیشتری برای استفاده از مترو و اتوبوس داشته باشند. باید هزینه استفاده از حمل‌ونقل شخصی را مانند سایر کشورها به نرخ واقعی برسانیم، به‌طوری‌که افراد مجبور باشند از وسایل حمل‌ونقل عمومی استفاده کنند.

در کل، ۲ مشکل اساسی در زمینه محیط‌زیست وجود دارد؛ نخستین مشکل آلودگی هوا و دومین مشکل توسعه ناپایدار شهری است. اکنون آلودگی که در شهر تهران شاهد آن هستیم، ناشی از توسعه ناپایدار شهری است.

متاسفانه فرهنگ مصرف بهینه انرژی در کشور ما جا نیفتاده است که شاید یکی از دلایل آن نرخ پایین حامل‌های انرژی باشد.

کشور ما بالاترین ظرفیت را در بهره‌برداری از انرژی خورشیدی دارد و ما باید به‌سمت این مهم حرکت کنیم. یکی از کلیدی‌ترین راهکارهای کاهش آلودگی هوا توسعه انرژی‌های پاک تجدیدپذیر و استفاده از آنها به‌جای سوخت‌های فسیلی است.

باوجود اینکه براساس قانون هوای پاک، وزارت نیرو وظیفه دارد تا ۳۰ درصد برق کشور را از مسیر انرژی‌های پاک تامین کند، این مهم در حد صفر درصد در کشور ما میسر شده است.

در حالی که رتبه اول جهان را در راستای تولید برق از انرژی خورشیدی داریم، تنها ۵۰۰ مگاوات برق را از این مسیر تامین می‌کنیم. کشور آلمان که ظرفیتی به‌مراتب کمتر از ما دارد، ۵۰ هزار مگاوات برق خورشیدی تولید می‌کند.

اگر ما قادر نباشیم دیگر مشکلات کشور را برطرف کنیم و افرادی را نداشته باشیم که بتوانند این مشکلات را حل کنند، در نهایت سایر مشکلات هم باقی خواهند ماند و ابعادشان گسترده‌تر خواهد شد.

مردم در مصرف برق صرفه‌جویی کنند

سخنگوی صنعت برق باتوجه به افزایش چشمگیر دمای هوا در کل کشور در روز جاری از کلیه هموطنان درخواست کرد تا در مصرف برق صرفه‌جویی کنند. به‌گزارش ایرنا، از شرکت مدیریت شبکه برق ایران، مصطفی رجبی‌مشهدی افزود: براساس پیش‌بینی سازمان هواشناسی سه‌شنبه ۶ تیر به‌عنوان گرم‌ترین روز امسال و با دمای وزنی ۳۸.۶ در کل کشور پیش‌بینی شده است. رجبی‌مشهدی افزود: برای شهر تهران نیز دمای ۴۰ درجه پیش‌بینی شده که میزان نیاز مصرف برق کشور نیز براساس پیش‌بینی مرکز ملی راهبری شبکه برق کشور به حدود ۶۷ هزار و ۵۰۰ مگاوات خواهد رسید که در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته عدد بزرگی است. سخنگوی صنعت برق با تاکید بر اینکه شبکه برق کشور پایدار است و مشکلی در تامین برق مشترکان وجود ندارد، از مردم درخواست کرد با به‌کار بستن راه‌های ساده مدیریت مصرف برق از جمله تنظیم دمای وسایل سرمایشی روی ۲۴ درجه و استفاده از دور کند کولرهای آبی در کاهش مصرف برق و جلوگیری از بروز مشکلات احتمالی در شبکه برق کشور مشارکت کنند. سخنگوی صنعت برق به مشترکان پرمصرف هشدار داد: برای جلوگیری از دریافت قبض سنگین و تامین برق سایر مشترکان نسبت به کاهش مصرف برق خود اقدام کنند که مشترکان پرمصرف در صورت بی‌توجهی به تذکرها، منتظر محدودیت مصرف برق خود باشند. رجبی‌مشهدی از هموطنان درخواست کرد که در ساعت اوج مصرف از بکارگیری وسایل برقی پرمصرف نظیر ماشین‌لباسشویی، ظرف‌شویی، اتو و... به‌طورجدی پرهیز و با استفاده بهینه و صحیح مصرف برق و مشارکت حداکثری در طرح پاداش صرفه‌جویی مصرف برق وزارت نیرو علاوه بر کاهش هزینه قبض برق مصرفی خود در تامین برق پایدار برای کلیه مشترکان در اقصی نقاط کشور همکاری کنند.

صمت تاثیر مصرف انرژی بر آلودگی هوا را بررسی کرد

یک بام و دو هوای آلودگی

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

دست‌کم بیش از نیم قرن است که کارشناسان محیط‌زیستی نگران هوای آلوده‌ای هستند که شهروندان در کشور ما تنفس می‌کنند. مسلما یکی از مهم‌ترین مسائل زیست‌محیطی امروز که با آن مواجهیم، آلودگی هوا است. دلیل اصلی این موضوع، انتشار گازهای گلخانه‌ای است که از احتراق سوخت‌های فسیلی حاصل می‌شود. دی‌اکسیدکربن ناشی از احتراق این سوخت‌ها با بیشترین سهم میان سایر گازهای گلخانه‌ای بیش از تمام آلاینده‌ها مسئول آلوده شدن هوا است. آلودگی هوا و تغییرات آب‌وهوایی بسیاری از مسائل و مشکلات زیست‌محیطی، اقتصادی و اجتماعی را به‌وجود می‌آورد. متاسفانه بخش اعظم انرژی مصرفی در ایران به‌وسیله سوخت‌های فسیلی تامین می‌شود. این سوخت‌ها دارای انواع آلاینده‌های سمی و خطرناک هستند که از راه‌های مختلف به محیط‌زیست و در نهایت به زنجیره غذایی انسان وارد می‌شوند، گرچه اثرات زیست‌محیطی استفاده از سوخت‌های فسیلی بر آب‌های سطحی و زیرزمینی، خاک، هوا، پوشش گیاهی و ... بی‌شمار است، اما مبحث آلودگی هوا، اثرات گلخانه‌ای و ذرات و اثر خنک‌کنندگی آنها بیشتر موردتوجه است. صمت در این گزارش دلایل اصلی آلودگی هوا را از نگاه کارشناسان بررسی کرده است.

عکس: صمت

آلودگی هوا، فارغ از خسارت‌های بسیاری که به زیربنای اقتصادی کشور وارد می‌کند، سلامتی مردم را به خطر می‌اندازد

قانون هوای پاک، قانون پیچیده‌ای نیست

آلودگی هوا یکی از بزرگ‌ترین معضلات محیط‌زیستی کلانشهرها و از عوامل اصلی تهدیدکننده سلامت شهروندان است که همه‌ساله به‌ویژه در فصول سرد، مشکلات زیادی را برای مردم کشورمان ایجاد می‌کند. در این میان، باوجود اینکه منابع متحرک شامل خودروها، موتورسیکلت‌ها، وانت‌بارها، کامیون‌ها، تریلرها، اتوبوس‌ها و... عامل اصلی آلودگی هوای بیشتر کلانشهرهای کشور محسوب می‌شوند، اما منابع ساکن شامل واحدهای مسکونی، تجاری و اداری به‌همراه صنایع، کارخانجات، پالایشگاه‌ها، نیروگاه‌ها و... نیز نقش مهمی در تشدید انتشار آلاینده‌ها در بسیاری از شهرهای بزرگ دارند. اینکه باید حمل‌ونقل عمومی را گسترش دهیم یا باید سوخت را استاندارد کنیم یا با صنایع آلاینده برخورد کنیم و... اینها همه زیرمجموعه قانون هوای پاک است و نکته عجیبی ندارد. اقدامات در زمینه حفظ محیط‌زیست، سال‌های سال است که انجام گرفته و از قبل از انقلاب تا الان، مسئولان امور زیست‌محیطی موظف بوده‌اند با آلاینده‌ها برخورد کنند. هر سال با اوج گرفتن آلودگی هوا در کلانشهرهای کشور، این پرسش تکراری، پررنگ می‌شود که به‌راستی چرا این معضل هر سال بدتر شده و کسی را یارای حل آن نیست؟ به این ترتیب، در یک جمع‌بندی صنایع دولتی و شبه‌دولتی، نیروگاه‌ها، پالایشگاه‌ها، کارخانه‌ها و خودروسازان، مسبب اصلی آلودگی هوای شهرها هستند و نقش مردم در آلودگی هوا کمتر است؛ اگرچه صفر نیست. از سویی، براساس مفاد قانون هوای پاک که در سال ۱۳۹۶ مصوب شده است، بیش از ۲۰ دستگاه مختلف در کشور متولی رفع یا کاهش آلودگی هوا هستند، اما با گذشت حدود ۶ سال همچنان بخشی از آیین‌نامه‌های اجرایی آن موردبی‌توجهی قرار گرفته و به مرحله اجرا نرسیده‌اند که جای تاسف دارد.

در برابر محیط‌زیست احساس مسئولیت کنیم

علی‌اکبر رجایی، کارشناس انرژی پیرامون آلودگی هوای کشور به صمت توضیح داد: باید توجه کرد که آلودگی هوای کشور در شرایط گوناگون متفاوت است. برای مثال، اکنون ریزگردها در مناطق مرزی کشور دائم در حال پیشروی هستند و ممکن است تا تهران هم بیایند و این موضوع یکی از اصلی‌ترین دلایل آلودگی هوای کشور است. اینکه به‌طوردائم مازوت‌سوزی را مقصر آلودگی هوا بدانیم، درست نیست، چرا که در حال حاضر، در فصل گرما این اتفاق رخ نمی‌دهد و این موضوع بیشتر به فصل سرما برمی‌گردد که ناترازی گاز به اوج می‌رسد. ما باید قبول کنیم که بنزین ما استاندارد نیست. طبق آمارهای موجود، تنها ۲۰ درصد از بنزین تولیدشده در داخل استاندارد است. اگر با کارشناسان سازمان محیط‌زیست صحبت کنید، اعداد و ارقام عجیبی در رابطه با این موضوع ارائه می‌دهند که قابل‌تامل است.

متاسفانه انرژی به‌علت فراوانی در کشور ما ارزان است و همین موضوع باعث شده تا استفاده از خودروهای شخصی برای سفرهای درون و برون‌شهری بیشتر از کشورهای دیگر باشد. از طرفی، سیستم حمل‌ونقل عمومی همراه با افزایش جمعیت کلانشهرها رشد نداشته که این موضوع نیز بر تعداد خودروهای تک‌سرنشین افزوده است.

قبل از هر اقدام و سیاست‌گذاری برای حل مشکل آلودگی هوا باید فرهنگ‌سازی نیز شکل بگیرد تا هر فردی و نهادی به‌نوبه خود نسبت به مصرف انرژی و حفاظت از محیط‌زیست احساس مسئولیت کند. این که برنامه‌ریزی درستی از سوی مسئولان برای حفاظت از محیط‌زیست شکل نمی‌گیرد، کاملا درست است و نیاز به همفکری دارد، اما تا زمانی که برای حفاظت از محیط‌زیست و کاهش آلودگی‌های زیست‌محیطی همکاری نشود، نمی‌توانیم به آینده پاک امیدوار باشیم.

به‌اعتقاد و باور بسیاری از روانشناسان و کارشناسان در امر خانواده و اجتماع؛ ریشه و بنیان بسیاری از رفتارها و عملکردها را باید در نهاد خانواده جست‌وجو کرد. بیشتر پدران و مادران به مسائل زیست‌محیطی به‌عنوان یک اصل نگاه نمی‌کنند، بلکه آن را به‌صورت یک اتفاق یا یک واکنش تصادفی لحاظ می‌کنند. به‌عنوان‌نمونه، در صورتی که فرزند زباله را در داخل سطل زباله نیندازد، به وی متذکر نمی‌شوند؛ بنابراین در نهاد خانواده و جامعه ما نگاه تربیتی حاکم، نگاه زیست‌محیطی را در خود جای نداده است. اهمیت محیط‌زیست در دنیای امروز کمتر از حفظ انرژی و مدیریت انرژی نیست، اما برای بحث انرژی ۲ وزارتخانه مهم (نیرو و نفت) در نظر گرفته شده و در عوض، قانون‌گذار برای محیط‌زیست در حد یک سازمان بسنده کرده است که این سازمان نیز باتوجه به آسیب‌های وارده و محدودیت‌های سازمانی مانند نیروی انسانی و جایگاهی و... بیشتر نقش انفعالی و واکنشی داشته و دارد. آلودگی هوا، فارغ از خسارت‌های بسیاری که به زیربنای اقتصادی کشور وارد می‌کند، سلامتی مردم را به خطر می‌اندازد. مرگ سالانه ۱۷هزار نفر در سوانح رانندگی و فوت شدن ۲۰ هزار نفر سالانه به‌دلیل آلودگی هوا فقط ۲ نمونه از آسیب‌های بی‌پایانی است که جامعه را به خود درگیر کرده است. اثرات منفی آلودگی هوا بر جامعه باید از ابعاد گوناگون بررسی شود. از منظر حقوق شهروندی استمرار معضل آلودگی هوا به جامعه نشان می‌دهد که حقوق شهروندی رعایت نمی‌شود. انسان‌ها در جامعه ۲ حقوق فردی و اجتماعی خود را طلب می‌کنند و چنین معضلاتی هردو حق اجتماعی و فردی را به‌خطر می‌اندازد.

وضع آلودگی هوا به‌صورت سالانه وخیم‌تر می‌شود و هیچ بهبودی در زمینه آلودگی هوا حاصل نمی‌شود

در زمینه هوای پاک هیچ قانونی وجود ندارد

مژگان جمشیدی، کارشناس انرژی، در ارتباط با آلودگی هوا به صمت گفت: موضوع آلودگی هوا، بحث دیروز و امروز نیست و کمابیش نزدیک به ۳۰ سال است که ما با موضوع آلودگی به‌صورت خاص دست‌وپنجه نرم می‌کنیم. اقدامات مختلفی برای کاهش آلودگی هوا انجام گرفته است، اما این اقدامات در مقایسه با رشد جمعیت، افزایش تعداد خودروها در سطح کلانشهرها و به طور کل در سراسر کشور، بسیار کم و ناچیز بوده و متاسفانه از یک دوره‌ای به بعد، در زمینه هوای پاک هیچ قانونی وجود ندارد. وی در ادامه افزود: امروز شاهد یک بازگشت به گذشته هستیم؛ کشوری که روی دریایی از سوخت‌های فسیلی خوابیده است و سومین ذخایر گازی جهان را دارد، در نیروگاه‌ها و صنایع از مازوت استفاده می‌کند. این اتفاق در ۵ سال اخیر افتاده است و هر سال میزان مصرف مازوت در کشور بیشتر می‌شود.

فقط خودروها مقصر نیستند

وی با بیان اینکه روز به روز بر میزان آلودگی در سطح کشور بیشتر می‌شود، گفت: مشکل آلودگی هوا فقط به‌دلیل وجود خودروها نیست و در حال حاضر مشکل اصلی، صنایع و کارخانه‌ها هستند که از مازوت استفاده می‌کنند. از طرفی، کوچک‌ترین عمل و حرکتی برای توسعه ناوگان حمل‌ونقل عمومی در کلانشهرها انجام نگرفته است. تا زمانی که در صنایع از مازوت استفاده می‌شود، ما رنگ آسمان آبی را نخواهیم دید. در حال حاضر ما شاهد آن هستیم که وضع آلودگی هوا به‌صورت سالانه وخیم‌تر می‌شود و هیچ بهبودی در زمینه آلودگی هوا حاصل نمی‌شود. متاسفانه کوچک‌ترین اراده‌ای برای رفع بحران آلودگی هوا و همین‌طور رفع سایر مسائل زیست‌محیطی وجود ندارد. جمشیدی در پایان گفت: اگر ما می‌خواهیم تا امروز وضعیت وخیم محیط‌زیست و همچنین آلودگی هوا برطرف شود، دولت باید پاسخگو باشد که چرا کشوری که سومین ذخایر گازی جهان را دارد، در نیروگاه‌ها و صنایع از مازوت استفاده کند. اگر مازوت زیاد است، مشکل را از باید از طریق دیگری برطرف کرد. یکی از دلایلی که ما نمی‌توانیم مازوت را صادر کنیم، فقط به مسئله تحریم‌ها برنمی‌گردد، چرا که دلیل اصلی، آلاینده بودن و درصد بالای گوگرد در این مازوت است. صنایع نفتی ما توان این را ندارند که بتوانند این آلودگی را برطرف کنند. به‌طورقطع صنعت نفت ما به‌قدری پیشرفته نیست که مازوت ما، درصد بالایی آلایندگی دارد و هیچ کشوری حاضر به خرید آن نیست. وی در پایان گفت: بنابراین اگر انتظار داریم مشکل محیط‌زیست، آلودگی هوا و همچنین سایر مشکلات حل شود، باید سیاست‌ها را تغییر دهیم. باید بپذیریم که نمی‌توان تا ابد، خودمان برای خودمان تولید کنیم و بی‌نیاز از علم و دانش روز دنیا باشیم. متاسفانه موضوع آلودگی هوا، مانند گذشته نیست که یک پدیده تک‌علتی باشد، بلکه یک کلاف پیچیده‌ای از انبوه مشکلات است که به همین سادگی‌ها حل نخواهد شد.

سخن پایانی

آلودگی هوای تهران، جزو بزرگ‌ترین مشکلات شهری است که مدت زمان زیادی است، در حال دست‌وپنجه نرم کردن با این معضل اساسی هستیم. آلودگی ناشی از دود خودروها، بنزین بی‌کیفیت و همچنین مازوت‌سوزی، بلای جان شهروندان پایتخت شده است و سالانه جان بسیاری را می‌گیرد. آلودگی فقط مربوط به تهران نیست، بلکه در بسیاری از کلانشهرها چنین مشکلی وجود دارد. با گذشت بیش از ۶ سال از اجرای قانون هوای پاک هنوز دستگاه‌های دولتی در اجرای آن کوتاهی می‌کنند و با یک تخمین ساده می‌توان درک کرد که خسارت‌های ناشی از آلودگی‌های هوا در بخش‌های مختلف بیشتر از بودجه‌ای است که می‌تواند برای اجرای قانون هوای پاک صرف شود. با اقداماتی همچون نوسازی و نصب فیلتر برای آلاینده‌ها؛ نوسازی حمل‌ونقل و همچنین بهسازی فعالیت نیروگاه‌ها می‌توان این خسارت‌ها را کاهش داد، اما آنچه باید بیشتر به آن توجه کرد، بحث مدیریت مصرف گاز در فصل سرد سال است که اگر خوب به آن توجه نشود، به‌اجبار نیروگاه‌های ما باید از سوخت‌های آلوده مانند مازوت استفاده کنند،بنابراین باید این فرهنگ‌سازی از خود مسئولان شروع شود. در حوزه مصرف گاز وقتی به آمارها نگاه می‌کنیم، مصرف گاز در کشور ما حدود ۶ تا ۷ برابر سرانه جهانی است و ۳ برابر کل اتحادیه اروپا مصرف گاز داریم، در سایر حوزه‌های انرژی هم همین وضعیت وجود دارد. متاسفانه در حوزه‌های مختلف شاهد آن هستیم که منابع‌طبیعی خدادادی به‌هدر می‌رود و باعث آلودگی زیست‌محیطی به‌ویژه هوا می‌شود که نیاز است در این حوزه اقداماتی اساسی انجام پذیرد.

آگهی فقدان سند مالکیت

آقایان محمد امین و محمد حسین ارباب ضمن ارائه چهار برگ استشهادیه محلی مصدق بشماره یکتا ۱۴۰۱۰۲۱۵۲۵۲۴۰۰۰۶۲۶ الی ۱۴۰۱۰۲۱۵۲۵۲۴۰۰۰۶۲۹ و رمز تصدیق ۷۹۰۶۹۴ و ۸۳۱۰۵۹ و ۴۰۱۲۴۲ و ۳۶۰۸۷۷ و شماره ترتیب ۱۰۵۵۹ الی ۱۰۵۶۲ دفترخانه ۸۷۰ تهران مدعی هستند که که اسناد مالکیت ششدانگ اعیانی یکباب مغازه واقع در طبقه همکف بمساحت ۳۶/۹۳ قطعه ۲۲ تفکیکی و ششدانگ پارکینگ قطعه ۲۱ واقع در شرق انباری و راه پله زیرزمین اول بمساحت ۱۱/۵۰ متر مربع و ششدانگ یکباب انباری قطعه ۱۱ واقع در زیرزمین اول بمساحت ۱۹/۰۳ متر مربع ذیل ثبت ۴۰۰۲۸۹ و ۴۰۰۲۹۰ صفحات ۶۵ و ۶۸ دفتر ۱۶۲۴/۲ املاک ثبت و اسناد مالکیت بشماره‌های چاپی ۰۴۳۲۰۱۶ و ۰۴۳۲۰۱۷ بنام محمد امین ارباب و محمد حسین ارباب بالمناصفه صادر و تسلیم‌شده است. به علت سهل انگاری مفقود گردیده و درخواست صدور اسناد مالکیت المثنی نموده است لذا مراتب باستناد تبصره یک اصلاحی مورخه ۷۲/۹/۲ ماده ۱۲۰ آئین نامه قانون ثبت در یک نوبت آگهی شود تا چنانچه کسی مدعی انجام معامله نسبت به ملک مرقوم غیر از اسناد فوق و یا وجود اسناد مالکیت مذکور نزد خود می باشد از تاریخ نشر این آگهی ظرف مدت ۱۰ روز به این منطقه مراجعه و اعتراض خود را ضمن ارائه اصل اسناد مالکیت یا سند معامله تسلیم و رسید دریافت نمائید تا مورد رسیدگی قرار گیرد والا پس از انقضای مهلت مزبورو نرسیدن واخواهی نسبت به صدور اسناد مالکیت المثنی طبق مقررات اقدام خواهد شد(شناسه آگهی : ۱۵۱۹۱۱۵)

محمد گلباغی - رئیس واحد ثبتی حوزه ثبت ملک سعادت آباد تهران

۱۱۶۵۴/م الف

عکس: صمت

براساس گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی

عیوب فنی خودروهای داخلی ۳برابر میانگین جهانی است

صنعت خودرو کشور با چالش‌های متعددی همچون بهره‌وری پایین، تنوع و کیفیت پایین محصولات، عدم‌رضایتمندی مشتریان، ساختارهای مالکیتی و مدیریتی معیوب، عدم‌تفاهم و درک مشترک تصمیم‌گیران و ذی‌نفعان اصلی بازار و صنعت خودرو مواجه است. مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی نیز با ارائه نتایج پژوهشی می‌گوید: وضعیت موجود کیفیت خودروهای ساخت داخل به‌گونه‌ای است که تعداد عیوب فنی خودرو در ۳ ماه اول استفاده توسط مشتری (به‌ازای هر خودرو ۳ ایراد فنی)، بیش از ۳ برابر میانگین جهانی است. از سوی دیگر، در حالی دولت از حدود ۱۵ماه پیش به‌دنبال واگذاری خودروسازان است که زیان انباشته شرکت‌های مادر ـ منتهی به ۲۹ اسفند ۱۴۰۱ـ به ۱۳۰ هزار میلیارد تومان رسیده و بسیاری از کارشناسان معتقدند که وضعیت نامطلوب مالی و زیان انباشته شرکت‌های خودروسازی یکی از نتایج اخذ تصمیمات نادرست و چالش‌های مزبور است.

کیفیت، حلقه گمشده صنعت خودرو

دفتر مطالعات انرژی، صنعت و معدن مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، در گزارشی با عنوان «کیفیت، حلقه گمشده صنعت خودروسازی کشور» به ابعاد مختلف کیفیت در صنعت خودروسازی کشور با رویکرد آسیب‌شناسانه به‌منظور دستیابی به راهکارهای بهبود و ارتقای کیفی در این صنعت پرداخت.در این گزارش، پس از معرفی چشم‌انداز صنعت خودرو در اسناد بالادستی، به تعریف مفهوم «کیفیت» در صنعت خودرو و شاخص‌های اندازه‌گیری و ارزیابی کیفیت در ۵ مرحله «طراحی»، «تامین قطعات»، «خط تولید»، «فروش» و «خدمات پس از فروش» پرداخته شده است.

در گزارش مرکز پژوهش‌ها، انواع کیفیت در صنعت خودرو، شامل «کیفیت‌ذاتی»، «کیفیت‌مهندسی»، «کیفیت‌برداشتی» و«دیدگاه‌های مختلف در حوزه کیفیت خودرو، شامل «دیدگاه شرکت»، «دیدگاه مشتری» و «دیدگاه ملی» به تفصیل شرح داده شده، همچنین مراحل شکل‌گیری کیفیت در زنجیره ارزش خودرو (طراحی، تامین قطعات، خط تولید، فروش و خدمات پس از فروش) مطالعه شده است. نتایج این گزارش پژوهشی نشان می‌دهد که سهم ایرادات کیفی مربوط به قطعات خودرو، مونتاژ و طراحی به‌ترتیب ۶۳، ۲۶ و ۱۱ درصد است. وضعیت موجود کیفیت خودروهای ساخت داخل به‌گونه‌ای است که تعداد عیوب فنی خودرو در ۳ ماه اول استفاده توسط مشتری (به‌ازای هر خودرو ۳ ایراد فنی)، بیش از ۳ برابر میانگین جهانی است؛ این امر پایین بودن کیفیت اولیه خودرو را نشان می‌دهد. همچنین، میزان رضایت مشتریان از کیفیت دوام (نظرسنجی ۱۸ماهه) نسبت به کیفیت اولیه هر محصول به‌طورمتوسط ۹.۵ درصد کاهش داشته که حد مطلوب این عدد زیر ۵ درصد است.در ادامه گزارش، وضعیت شکل‌گیری کیفیت خودرو در هر یک از مراحل زنجیره ارزش خودرو تبیین و چالش‌های هر بخش به تفکیک ارائه شده است. از چالش‌های حوزه طراحی می‌توان به «استفاده از پلتفرم‌های قدیمی و عدم‌استفاده از بازخوردهای مشتریان» که مسبب نزول کیفیت ذاتی خودرو است،اشاره کرد. همچنین، نتایج این مطالعه نشان می‌دهد که مهم‌ترین چالش‌های حوزه تامین قطعات به «نبود استانداردها و دستورالعمل‌های اجباری ناظر بر قطعات تولیدی»، از چالش‌های حوزه مونتاژ به «نبود دستورالعمل‌های مشخص تحت نظارت قاطع و همچنین صدور مجوزهای ارفاقی به دلیل ارجحیت تولید بر کیفیت» و اهم چالش‌های حوزه فروش و خدمات پس از فروش به «عدم‌نظارت و اجرای دقیق دستورالعمل‌های موجود و ناتوانی در پیش‌بینی نیازهای مشتری» هستند. نتایج بررسی‌ها نشان می‌دهد کیفیت نامطلوب محصولات خودروسازی کشور معلول عوامل متعددی از جمله ماهیت سیاسی اقتصادی، ساختار مالکیتی و مدیریتی، نداشتن ارتباط مستمر و مستقیم با زنجیره مناسب جهانی تامین قطعات و به‌طبع ضعف در نظام تنظیم‌گری فنی و اقتصادی (قیمت‌گذاری، تعرفه، استاندارد و...) در این صنعت است. طبق یافته‌های این گزارش، در بین مراحل پنج‌گانه شکل‌گیری کیفیت خودرو، مرحله «طراحی» نسبت به سایر مراحل بیشترین فاصله را از حد مطلوب داشته (۵۶ درصد فاصله تا حد مطلوب) و در عین حال بیشترین اهمیت و تاثیرگذاری را در کیفیت نهایی خودرو دارا است. همچنین، دومین مرحله تاثیرگذار و حائز سهم بالا در کیفیت نهایی خودرو مرحله «تامین قطعات» است که در فاصله قابل‌توجهی نسبت به وضعیت مطلوب قرار دارد (۴۴ درصد فاصله تا حد مطلوب). بنابراین، ضروری است که رویکردها در تدوین، اعمال و مرجع‌سازی اجرای استانداردهای مناسب در این حوزه اصلاح شود. همچنین، لازم است زیرساخت‌های تقنینی (اعم از قانون، مقررات و دستورالعمل‌های فنی اجرایی) با لحاظ دیدگاه مشتری از کیفیت، تنوع و نرخ مناسب، مورد تاکید بیشتر قرار گیرد.

زیان انباشته خودروسازان ۱۳۰ هزار میلیارد تومان شد

گزارش مرکز پژوهش‌های اسلامی از کیفیت خودروهای داخلی در حالی منتشر شده که زیان انباشته خودروسازان به ۱۳۰ هزار میلیارد تومان رسیده است.به‌گزارش مهر، بررسی آخرین وضعیت صورت مالی خودروسازان (ایران‌خودرو، سایپا و پارس‌خودرو) منتهی به ۲۹ اسفند سال ۱۴۰۱ نشان می‌دهد که زیان انباشته این صنعت ـ فقط در بخش شرکت‌های مادر ـ حدود ۱۳۰ هزار میلیارد تومان شده و میزان بدهی نیز به ۲۴۴ هزار میلیارد تومان رسیده است.

سهم ایران‌خودرو از زیان انباشته حدود ۷۵ هزار میلیارد تومان و از بدهی حدود ۱۳۱ هزار میلیارد تومان است. سایپا نیز حدود ۳۹ هزار میلیارد تومان زیان انباشته و ۹۳ هزار و ۷۰۰ میلیارد تومان بدهی دارد. همچنین برای پارس‌خودرو ۱۶ هزار و ۱۰۰ میلیارد تومان زیان انباشته و کمتر از ۲۰ هزار میلیارد تومان بدهی ثبت شده است.

براساس این گزارش، وضعیت زیاندهی خودروسازان در حالی تداوم دارد که رئیس‌جمهوری از اسفند سال ۱۴۰۰ دستور به واگذاری شرکت‌های خودروسازی داده است.از آن زمان تاکنون،در آذر پارسال صورتجلسه‌ای تهیه شد که در آن تاکید شده بود که سهام تودلی (خودسهامداری) خودروسازان به‌عنوان فاز نخست واگذاری تا پایان سال ۱۴۰۱ تعیین‌تکلیف شود که البته با گذشت ۳ ماه از سال ۱۴۰۲ هنوز در این فاز قرار داریم و اتفاق جدیدی در واگذاری‌ها رخ نداده است.در ادامه این گزارش آمده است؛ باتوجه به وضعیت زیان انباشته خودروسازان که با بدهی در مجموع به ۳۷۴ هزار میلیارد تومان می‌رسد، وزارت صمت و سازمان خصوصی‌سازی باید شفاف‌سازی کنند که چه کسی حاضر به خرید سهام این شرکت‌های زیانده است؟

آمار تولید خودروسازان در بهار ۱۴۰۲

باوجود تمام موارد یادشده، آخرین آمار مربوط به تولید خودرو نشان می‌دهد که از ابتدای امسال تا پایان خرداد، حدود ۳۲۵ هزار دستگاه خودرو توسط خودروسازان کشور تولید شده است. از این میزان، سهم خودروهای سواری حدود ۲۷۷ هزار دستگاه بوده که ۸۵.۲ درصد از کل تولیدات خودروسازان را تشکیل می‌دهد.

همچنین، ۳۶ هزار دستگاه خودروی وانت، ۸۰۰ دستگاه خودروی ون، ۵۸۰ دستگاه مینی‌بوس و اتوبوس و ۱۰ هزار دستگاه انواع خودروی سنگین (کامیون، کامیونت و کشنده) تولید شد که به‌ترتیب رشد ۲۷، ۱۱۷، ۱۶ و ۹۵ درصدی را نشان می‌دهد.

در بهار امسال نزدیک به ۶۷ هزار دستگاه خودرو نیز در بخش خصوصی تولید شد که در مقایسه با تولید ۳۴ هزار دستگاه در بهار پارسال، بیانگر رشد ۹۶ درصدی تولید در این بخش است. بنابراین، سهم بخش خصوصی از تولید خودرو طی بهار امسال به ۲۱ درصد رسیده است.

میزان تولید خودرو	در بهار ۱۴۰۲
کل تولید خودرو	۳۲۵ هزار دستگاه
خودروهای سواری	۲۷۷ هزار دستگاه
وانت	۳۶ هزار دستگاه
ون	۸۰۰ دستگاه
مینی‌بوس و اتوبوس	۵۸۰ دستگاه

تولید ۶ خودرو در بهار امسال متوقف شد

در همین حال، براساس اخبار منتشرشده تولید خودروهای سایپا دستی M S۲۳۲، پژو ۲۰۷ دستی پانوراما، دنا، رانا، رانا گیربکس ۶ دنده و پژو ۴۰۵ دوگانه‌سوز متوقف شده است.

بررسی آمار تجمعی وزارت صمت از تولید خودرو طی بهار امسال نشان می‌دهد که تولید خودروهای پژو ۲۰۷ دستی پانوراما، دنا، رانا، رانا گیربکس ۶ دنده و پژو ۴۰۵ دوگانه سوز متوقف شده، همچنین پژو پارس معمولی نیز دیگر در سایت تهران تولید نمی‌شود و سایت‌های مازندران، خراسان و کرمانشاه این خودرو را تولید می‌کنند. از خودروی سورن XU۷P نیز ۵ دستگاه و سورن پلاس XU۷P هم ۳ دستگاه تولید شده است.

همچنین بررسی تولید تجمعی گروه خودروسازی سایپا نیز نشان می‌دهد که تولید خودروی سایپا دستی M S۲۳۲ متوقف شده؛ نکته قابل‌توجه آنکه از خودروی جدید اطلس و سهند به‌ترتیب ۱۶ و ۱۵ دستگاه تولید شده است.

انتصاب مهدی امینی به سمت عضو هیات‌مدیره انجمن صنایع غذایی

مهدی امینی با آرای مجمع عمومی عضو هیات‌مدیره انجمن علوم صنایع غذایی ایران شد.

بنابرگزارش روابط عمومی گروه صنعتی و پژوهشی زر، دکتر مهدی امینی درجلسه مجمع عمومی عادی سالیانه نوبت اول انجمن علوم و صنایع غذایی ایران برای چهار سال آینده به‌عنوان عضو اصلی هیات‌مدیره این انجمن انتخاب شد.

دکتر مهدی امینی که خود پرورش یافته مکتب اقتصادی دکتر مرتضی سلطانی است با درآمیختن علم و عمل و در سایه کسب تجربیات ذی قیمت در عرصه تولید و کارآفرینی هم اکنون عضو هیات‌مدیره گروه صنعتی و پژوهشی زر است و با کسب آرای اعضای انجمن علوم و صنایع غذایی به عنوان عضو منتخب هیات‌مدیره انجمن علوم وصنایع غذایی کشور معرفی شد.

همچنین محمدحسین عزیزی، منوچهر وثوقی، سیدمحمد حسینی، ایرج شریفی آل‌آقا و احمد فتح‌الهی به‌عنوان دیگر اعضای این هیات انتخاب شدند.

انجمن علوم و صنایع غذایی بنا به ضرورت ایجاد تشکلی در بخش صنایع غذایی کشور در سال ۱۳۶۴ با همفکری و همت تعدادی از اساتید، متخصصین و مسئولان مرتبط بخش‌های دولتی و خصوصی انجمن علوم و صنایع غذایی ایران پایه‌ریزی شد.

همکاری، همیاری و اعتقاد اعضاء به‌ویژه در بخش‌های صنعت و دانشگاه موجب تعالی این انجمن شد به‌نحوی‌که امروز این تشکل با انجام خدماتی در عرصه صنعت غذای کشور به‌عنوان یک مرجع غیردولتی مورد اعتماد مسئولان مرتبط با آن اعم از سازمان‌های دولتی، بخش صنعت، متخصصین و سایر دست‌اندرکاران شناخته می‌شود. تلاش برای همگام کردن صنعت غذای ایران با تکنولوژی روز دنیا و آشنایی متخصصین و صاحب‌نظران از اهداف این انجمن است.

همچنین تلاش برای حمایت از گروه‌ها و صنایعی که در این عرصه فعالیت دارند، تلاش برای برقراری ارتباط و ایجاد تشکل میان واحدهای صنعتی، متخصصین، کارشناسان، اساتید، اندیشمندان و دانشجویان مرتبط و تلاش برای اطلاع‌رسانی تمامی اعضای خانواده صنایع غذایی از تحولات و همه آنچه که در صنعت غذای کشور رخ می‌دهد از اهداف تعریف شدن انجمن علوم و صنایع غذایی است.

آگهی فقدان سند مالکیت

آقای حسن حاجی حسین صابونی با اعلام گم شدن سند مالکیت ملک مورد آگهی با تسلیم استشهادیه گواهی امضاء شده ذیل شماره ۷۵۹۰۸۲ ـ ۱۴۰۲/۲/۱۸ دفترخانه تهران طی ۸۵۵۶ ـ ۱۴۰۲/۴/۴ درخواست وارده تقاضای صدور المثنی سند مالکیت را نموده اند که مراتب در اجرای ماده ۱۲۰ آیین نامه قانون ثبت به شرح زیر آگهی می گردد: ۱ـ نام و نام خانوادگی حسن حاجی حسین صابونی مالک دو دانگ مشاع از ششدانگ ۲ـ شماره پلاک ۲۹۰۰/۱ اصلی واقع در بخش ۶ تهران ۳ـ علت گم‌شدن جابجایی ۴ـ خلاصه وضعیت مالکیت : یک قطعه آپارتمان نوع ملک طلق با کاربری به پلاک ثبتی ۱ فرعی از ۲۹۰۰ اصلی ، مفروز و مجزا شده از ۰ فرعی از اصلی مذکور، قطعه ۱ در طبقه همکف و واقع در بخش ۰۶ ناحیه ۰۰ حوزه ثبت ملک مولوی تهران استان تهران به مساحت ۸۶/۸ متر مربع مشخصات منضمات ملک : انباری قطعه ۳ به مساحت ۸ متر مربع مشخصات مالکیت : مالکیت حسن حاجی حسین صابونی فرزند حسین شماره شناسنامه ۱۵۸۵ تاریخ تولد ۱۳۲۸/۰۱/۰۵ صادره از تهران دارای شماره ملی ۰۰۴۲۱۷۷۹۲۸ با جز سهم ۲ از کل سهم ۶ بعنوان مالک دو دانگ مشاع از شش دانگ عرصه و اعیان موضوع سند مالکیت اصلی بشماره چاپی ۱۴۵۷۷۳ سری ب سال ۹۳ که در صفحه ۴۹۶ دفتر املاک جلد ۴۲۷ ذیل شماره ۸۰۴۴۸۷ ثبت گردیده است. بگواهی دفتر املاک مورد ثبت در رهن و بازداشت نمی باشد لذا با توجه به اعلام فقدان سند مالکیت ملک فوق الذکر و درخواست صدور المثنی آن مراتب اعلام تا هر کس نسبت به ملک مورد آگهی معامله کرده که در قسمت چهارم این آگهی ذکر نشده یا مدعی وجود سند مالکیت نزد خود میباشد باید تا ده روز پس از انتشار آگهی به ثبت محل مراجعه و اعتراض خود را ضمن ارایه اصل سند مالکیت یا سند معامله تسلیم نماید و اگر ظرف مهلت مقرر اعتراض نرسد و یا در صورت اعتراض اصل سند مالکیت یا سند معامله ارایه نشود اداره ثبت المثنی سند مالکیت را طبق مقررات صادر و به متقاضی تسلیم خواهد کرد. نشانی ثبت محل: خیابان شیخ هادی نرسیده به خیابان جمهوری نبش کوچه رجب بیگی پلاک ۳۶۶ اداره ثبت اسناد و املاک مولوی (شناسه آگهی : ۱۵۱۹۱۰۵)

۱۱۶۴۶/م الف — عبداله اخلاقی سیاهمرد -کفیل واحد ثبتی حوزه ثبت ملک مولوی تهران

آگهی فقدان سند مالکیت

آقا/خانم علی پاینده فرزند جلال بشماره ملی ۰۰۴۴۰۰۹۹۴۱ اصالتا و خانم فاطمه پاینده فرزند جلال بشماره ملی ۰۰۴۱۷۸۹۲۳۷ اصالتا و وکالتا برابر وکالتنامه شماره ۹۷۴۰۳ مورخ ۱۳۹۶/۱/۳۰ دفترخانه ۴۴ تهران و شماره ۳۹۳۵۷ مورخ ۱۴۰۲/۰۱/۲۹ دفترخانه ۴۶۴ تهران از طرف نرگس و محمد پاینده و خانم اعظم لاجوردی قمی با اعلام مفقودی سند مالکیت ملک مورد آگهی با تسلیم استشهادیه گواهی امضاء شده ذیل شماره ۱۳۹۴۸ مورخ ۱۴۰۲/۲/۱۰ دفترخانه ۴۶۴ تهران طی درخواست وارده شماره ۳۳۶۳ مورخ ۱۴۰۲/۲/۱۳ تقاضای صدور المثنی سند مالکیت را نموده اند که مراتب در اجرای ماده ۱۲۰ آیین نامه قانون ثبت به شرح زیر آگهی می گردد: ۱ـ نام و نام خانوادگی جلال پاینده مالک شش دانگ ۲ـ شماره پلاک ۹۵۳/۱۱۸ بخش ۵ تهران ۳ـ علت گم‌شدن جابجایی ۴ـ خلاصه وضعیت مالکیت سند مالکیت ششدانگ یکباب خانه ساخته شده در یک قطعه زمین بمساحت ۱۶۰ بشماره ۹۵۳/۳۵ مفروز و باقیمانده از پلاک مذکور واقع در بخش ۵ تهران که در اجرای استاندارد سازی به پلاک ۹۵۳/۱۱۸ تغییر یافته است. ـ ذیل ثبت ۸۳۱۷ دفتر املاک ۸۰ صفحه ۱۴ بشماره چاپی ۲۸۸۶۲۰ بمیزان ششدانگ بنام بانو قدسیه فخر عضدانلو بشماره چاپی ۳۸۸۶۲۰ ثبت و صادر شده است و سپس تمامی ششدانگ از طرف مالک برابر سند قطعی شماره ۳۳۵۹۵ و ۳۲۵۷۵ مورخه ۱۳۴۳/۵/۲۶ دفترخانه ۱۵۰ تهران به علی تاراج منتقل گردید و سپس مورد ثبت برابر سند قطعی شماره ۸۴۲۹۳ و ۸۴۲۶۸ مورخ ۵۱/۲/۱۸ دفتر خانه ۴۱ تهران به جلال پاینده منتقل گردیده است و سپس برابر دادنامه شماره ۳۵۶ مورخه ۱۳۹۱/۵/۲۲ قاضی شورای حل اختلاف منطقه ۳ تهران جلال پاینده فوت نموده که وراث حین الفوت وی عبارتند از: اعظم لاجوردی قمی همسر و فاطمه ، علی ، محمد و نرگس همگی پاینده و فرزندان وی می باشند. لذا با توجه به اعلام فقدان سند مالکیت ملک فوق الذکر و درخواست صدور المثنی آن مراتب اعلام هر کس نسبت به ملک مورد آگهی معامله کرده که در قسمت چهارم این آگهی ذکر نشده یا مدعی وجود سند مالکیت نزد خود میباشد باید تا ده روز پس از انتشار آگهی به ثبت محل مراجعه و اعتراض خود را ضمن ارایه اصل سند مالکیت یا سند معامله تسلیم نماید و اگر ظرف مهلت مقرر اعتراض نرسد و یا در صورت اعتراض اصل سند مالکیت یا سند معامله ارایه نشود اداره ثبت المثنی سند مالکیت را طبق مقررات صادر و به متقاضی تسلیم خواهد کرد. (شناسه آگهی : ۱۵۱۹۱۰۸)

۱۱۶۴۸/م الف — عبداله اخلاقی سیاهمرد - کفیل واحد ثبتی حوزه ثبت ملک مولوی تهران

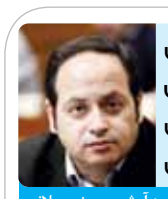
آگهی فقدان سند مالکیت پلاک ثبتی ۳۵۹۲۱ فرعی از ٤٦٧٨ اصلی

آقای/ خدابار/ کاظمی کنچوبه برابر تقاضای وارده شماره ۱۴۰۲۸۵۶۰۱۰۵۴۰۰۵۵۵۳ مورخ ۱۴۰۲/۰۳/۰۳ با تسلیم دو برگ استشهادیه مصدق ذیل شماره ۱۹۷۲۲ مورخ ۱۴۰۲/۰۳/۰۳ دفترخانه اسناد رسمی شماره ۸۵۵ تهران با اعلام این که : مشخصات ملک یک قطعه آپارتمان مسکونی نوع ملک طلق با کاربری به پلاک ثبتی ۳۵۹۲۱ فرعی از ۴۶۷۸ اصلی، مفروز و مجزا شده از ۳۴۴۹۲ فرعی از اصلی مذکور، قطعه ۴ در طبقه ۱ و واقع در بخش ۰۷ ناحیه ۰۰ حوزه ثبت ملک خاوران تهران استان تهران به مساحت ۷۳/۱۷ متر مربع مشخصات منضمات ملک پارکینگ قطعه ۳ مشخصات مالکیت : مالکیت خدابار/ کاظمی کنچوبه فرزند محمد شماره شناسنامه ۱۲۸۵ تاریخ تولد ۱۳۵۰/۰۱/۱۰ صادره از مشگین‌شهر دارای شماره ملی ۱۶۷۱۶۸۱۸۳۵ با جز سهم ۶ از کل سهم ۶ بعنوان مالک شش دانگ عرصه و اعیان با شماره مستند مالکیت ۷۷۲۳۹ تاریخ ۱۳۹۲/۱۰/۰۹ دفترخانه اسناد رسمی شماره ۱۱۹ شهر تهران استان تهران موضوع سند مالکیت اصلی بشماره چاپی ۱۳۷۸۱۹ سری ب سال ۹۳ که در صفحه ۴۴ دفتر املاک جلد ۱۷۸ ذیل شماره ۲۳۵۷۵ ثبت گردیده است. مدعی گردیده که اصل سند مالکیت به علت جابجایی مفقود گردیده است طی درخواست وارده فوق تقاضای صدور المثنی سند مالکیت پلاک مذکور را نموده است بدینوسیله در اجرای ماده ۱۲۰ آئین نامه اصلاحی قانون ثبت (مصوب ۸۰/۱۱/۸) مراتب در یک نوبت در روزنامه کثیر الانتشار آگهی میشود تا چنانچه شخص یا اشخاص مدعی انجام معامله نسبت به ملک مرقوم یا وجود سند مالکیت نزد خود میباشد ظرف مدت ۱۰ روز پس از انتشار این آگهی اعتراض خود را ضمن ارائه اصل سند مالکیت یا سند معامله به این اداره ثبت اسناد و املاک خاوران تسلیم و رسید اخذ نمایند بدیهی است در صورت انقضا مهلت مقرر و عدم وصول اعتراض طبق مقررات المثنی سند مالکیت صادر و تسلیم خواهد شد (شناسه آگهی : ۱۵۱۹۱۱۲)

۱۱۶۵۱/م الف — جواد گرجی زاده گودرزی - سرپرست واحد ثبتی حوزه ثبت ملک خاوران تهران

یادداشت

مشکل همیشگی راهکارهای تکراری

سیدآرش حسینی میلانی
کارشناس محیط‌زیست

آلایندگی خودروهای فرسوده معضلی است که سال‌های سال کلانشهری مانند تهران را درگیر کرده است. در هر دوره مدیریتی در سطح دولت و مدیریت شهری، تدابیری اندیشیده و راهکارهایی برای حل این معضل پیشنهاد شده، اما طرح‌ها به‌طور کامل به نتیجه نرسیده و اهداف آنها محقق نشده است.

ما در حال حاضر با عدم‌نظارت در حوزه تردد موتورسیکلت‌های فرسوده و نحوه تردد آنها در سطح شهر یا به‌عبارت دیگر، نحوه اعمال قانون درباره این وسایل نقلیه فرسوده روبه‌رو هستیم. در حوزه خودرو، پیگیری خودروهای فرسوده براساس پلاک آنها راحت‌تر انجام می‌شود، اما در حوزه موتورسیکلت با مشکلاتی مواجهیم. در واقع، می‌توان گفت پلیس در حوزه موتورسیکلت فرسوده موفق عمل نکرده است.

حذف خودروهای فرسوده از چرخه مصرف، نیاز به سرمایه‌گذاری دارد و در شرایط اقتصادی و اجتماعی فعلی، این موضوع با حساسیت‌های خاصی پیگیری می‌شود. این امر کار را سخت کرده؛ به‌ویژه اینکه بعد از اپیدمی کرونا، کسب‌وکارهای آنلاین رونق گرفته‌اند و یکی از ابزارهای کار در این بخش هم موتورسیکلت است. این امر تحت اختیارات شهرداری‌ها نیست و اگر پلیس راهور پیشنهادی داشته باشد، شورای شهر باید متناسب با آن سیاست‌گذاری کند. البته اگر پایش و اعمال قانون نباشد، با انگیزه اقتصادی نمی‌توان مشکلات سر راه این طرح (نوسازی ناوگان حمل‌ونقل کشور) را رفع کرد.

برقی‌سازی موتورسیکلت‌ها و جایگزین کردن آنهابافرسوده‌هادر پایتخت‌نیزازدیگر موضوعاتی بود که از سوی شهرداری دنبال شد. البته چه در بحث ساخت باتری و چه ایجاد ایستگاه‌های شارژ، هزینه‌های این طرح بالا بود؛ از همین‌رو به‌نوعی از سبد برنامه‌های شهرداری خارج شد. برای کاهش مصرف سوخت و بهبود کیفیت محصولات ضرورت دارد که موتورسیکلت‌های کاربراتوری به انژکتوری تبدیل شوند. این کار هزینه کمتری دارد و قابل‌انجام است. در چند سال گذشته، این موضوع هدف‌گذاری شده که وام به اسقاط موتورسیکلت‌های فرسوده اختصاص یابد، اما باتوجه به افزایش قیمت‌ها، طرح در نهایت به اجرا نرسید، زیرا بودجه در نظر گرفته‌شده، کفاف تعداد موتورسیکلت‌های فرسوده پایتخت را نمی‌داد.

برای تحقق هدف حذف یک میلیون موتورسیکلت فرسوده از سطح شهر تهران، شهرداری تنها است. اگر نهادهای دیگر در اجرای قانون هوای پاک همراه باشند، کار زودتر به سرانجام می‌رسد و نتیجه آن را می‌توان دید.

دولت موظف است وام کم‌بهره پرداخت کند تا صاحبان خودروهای فرسوده ترغیب و تشویق به ارائه خودرو و موتورسیکلت فرسوده خود و جایگزینی آن با یک وسیله نقلیه نو شوند. در حال حاضر، اختصاص تسهیلات و نقدینگی، یکی از چالش‌های موجود برای تحقق این هدف است. موتورسیکلت‌های فرسوده و کاربراتوری چندبرابر خودروهای فرسوده آلایندگی دارند و نیمی از تلفات در حوزه رانندگی هم مربوط به موتورسیکلت است. پیشنهاد می‌شود باتوجه به آلایندگی موتورسیکلت از محل ماده ۱۲ قانون رفع موانع تولید، یارانه به خریداران این وسیله نقلیه،اختصاص یابد تامالکان موتورسیکلت‌های فرسوده در طرح جایگزینی شرکت کنند؛ شبیه آنچه در حوزه خودروهای سنگین فرسوده در حال انجام است. به این ترتیب، مالک، وسیله نقلیه فرسوده خود را تحویل می‌دهد و از مزایای در نظر گرفته شده استفاده می‌کند.

می‌توان گفت بهترین راهکار برای خروج موتورسیکلت‌های فرسوده از چرخه تردد همین طرح است که پیش‌بینی می‌شود با استقبال خوبی هم روبه‌رو شود. در حال حاضر برای نوسازی ناوگان در بخش موتورسیکلت، توجیه اقتصادی نداشتن نرخ لاشه موتورسیکلت و فاصله قیمتی آن با یک موتورسیکلت نو، موضوعی مطرح است. امروز نرخ ارزان‌ترین موتورسیکلت در بازار، حدود ۴۰ میلیون تومان است که برای صاحبان موتورسیکلت و اقشار کم‌درآمد، مبلغ بالایی به‌شمار می‌رود. در این میان، برای تشویق صاحبان خودرو نیاز است کمک‌های مالی از سوی دولت انجام شود؛ به این ترتیب بخش زیادی از آلودگی هوا با حذف خودروهای فرسوده از بین می‌رود و مصرف سوخت به‌میزان زیاد و قابل‌توجهی کاهش می‌یابد.

برای واردات اتوبوس‌های کارکرده مصوبه دریافت کردیم

به گفته رئیس شورای اسلامی شهر تهران، برای واردات اتوبوس‌های کارکرده از دولت و مجلس مصوبه دریافت کردیم و دیگر مخالفت سازمان محیط‌زیست معنایی ندارد. به‌گزارش مهر، مهدی چمران در حاشیه یکصد و پنجاه و هشتمین جلسه شورای اسلامی شهر تهران در جمع خبرنگاران افزود: در درجه اول تلاش ما این بود که از اتوبوس‌های داخلی خود استفاده کنیم. براساس وعده‌های مطرح‌شده از سوی خودروسازان و قراردادهای منعقدشده، متاسفانه تا پایان سال انتظار داشتیم ۴هزار دستگاه اتوبوس داشتیم که فقط ۷۴۰ دستگاه تامین می‌شود و به‌همین دلیل با اکراه و با عدم‌اعتماد به استفاده از اتوبوس‌های کم‌کارکرد، از دولت و مجلس مصوبه دریافت کردیم و دیگر مخالفت سازمان محیط‌زیست معنایی ندارد. وی اظهار کرد: اتوبوس‌های برون‌شهری و وسایل نقلیه شخصی کم‌کارکرد نیز در این لیست قرار دارند. اتوبوس‌ها باید کمتر از ۵ سال کار کرده و مطابق با استاندارد و پشتیبانی فنی ایران باشند. ما هیچ اصراری بر خرید اتوبوس از خارج به‌ویژه دست دوم نداریم، اما وقتی مردم گرفتار می‌شوند، ناچار به خرید این اتوبوس‌ها هستیم. ما هزار و ۷۴۰ دستگاه اتوبوس را با احتساب اورهال خواهیم داشت؛ بنابراین نیاز است که این اتوبوس‌ها که در حد نو هستند، تامین شوند. رئیس شورای اسلامی شهر تهران با بیان اینکه وضعیت اتوبوس‌های ما خوب نیست، گفت: کولر برخی اتوبوس‌ها خراب است و بخشی دیگر نیز کولر ندارند؛ تعداد اتوبوس کم است و در خیابان‌ها خراب می‌شوند. تمام بحران ما این است که اتوبوس کم داریم و در دوره قبل اتوبوسی اضافه نشد تا اینکه دستگاه‌ها به اندازه‌ای کار کردند که خراب شدند.

«هوای پاک» قانونی که روی کاغذ ماند

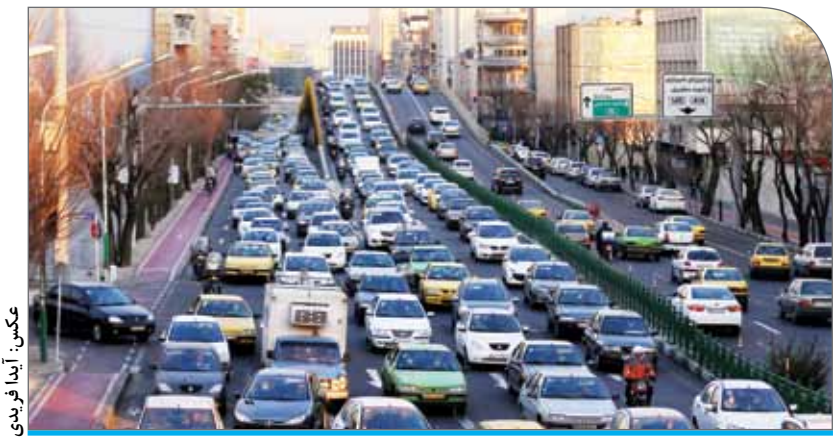
گره آلودگی هوا با دست باز نمی‌شود

شهناز صفایی
editor@smtnews.ir

آلودگی‌هوا عبارت است از انتشار یک یا چند آلاینده اعم از آلاینده‌های جامد، مایع، گاز، پرتوهای یون‌ساز و غیریون‌ساز، بو و صدا در هوای آزاد، به‌صورت طبیعی یا انسان‌ساخت، به‌مقدار و مدتی که کیفیت هوا را به‌گونه‌ای تغییر دهد که برای سلامت انسان و موجودات زنده، فرآیندهای بوم‌شناختی یا آثار و ابنیه زیان‌آور باشد یا سبب از بین رفتن یا کاهش سطح رفاه عمومی شود.

بر همین اساس، ۲۵ تیر سال ۱۳۹۶ قانون هوای پاک به تصویب رسید و به ۲۳ نهاد درگیر اجرای این قانون ابلاغ شد. قانونی که بعد از ۶ سال نه‌تنها به‌درستی اجرا نشده و در حد نوشته‌های روی کاغذ باقی مانده، بلکه با کاهش بودجه نیز همراه است. چنانچه در قانون بودجه ۱۴۰۲ بودجه اختصاص‌یافته به قانون هوای پاک نصف شد؛ موضوعی که به‌گفته بسیاری از کارشناسان می‌تواند مشکل آلودگی هوا امسال را تشدید کند.

صمت در این گزارش به بررسی تاثیر کاهش بودجه قانون هوای پاک پرداخته است.

عکس: آیدا فریدی

قانونی که جایگزین قانونی دیگر شد

قانون هوای پاک براساس ۳۴ ماده خود دستگاه‌های مختلف اجرایی در کشور از جمله وزارت کشور، وزارت نفت، وزارت نیرو، نیروی انتظامی، شهرداری، صدا و سیما و.. را مکلف کرده است که هر یک به تناسب وظایف خود، اقداماتی را برای کنترل آلودگی هوا در کشور اجرایی کنند.

در حقیقت، قانون هوای پاک از سال ۹۶ جایگزین قانون نحوه جلوگیری از آلودگی هوا شد. در این قانون حدود ۱۷۶ «تکلیف‌دستگاه» مانند نوسازی حمل‌ونقل عمومی متوجه چندین دستگاه است که این موارد احصا شده است.

طبق ماده ۲ قانون هوای پاک، سازمان حفاظت محیط‌زیست ناظر بر حسن اجرای این قانون است، بنابراین برای تقویت ارزیابی عملکرد دستگاه‌ها سامانه‌ای طراحی و کلیه تکالیف دستگاه‌های مکلف در این سامانه بارگذاری می‌شود.

برنامه‌ریزی دقیق و منطقی برای اجرای قانون هوای

محمدمهدی قدیری، کارشناس حوزه حمل‌ونقل درباره سرنوشت قانون هوای پاک به صمت گفت: باوجود اینکه حدود ۶ سال از اجرای قانون هوای پاک می‌گذرد، متاسفانه در این سال‌ها شاهد اقدام قابل‌توجهی در این زمینه نبوده‌ایم. اسقاط خودروهای فرسوده، یکی از تکالیف قانون هوای پاک است که در این بخش نیز هیچ اقدام خاصی انجام نشده و همچنان با معضل تردد خودروهای فرسوده در سطح شهر مواجهیم. قدیری افزود: دولت باید به‌طورخاص درباره خودروهای فرسوده تصمیم‌گیری کند که نیازمند برنامه‌ریزی دقیق و جدی است. متاسفانه خودروهای فرسوده با بیش از ۳۰ سال عمر در بازار خریدوفروش می‌شوند و ارزش مالی دارند؛ از این‌رو صاحبان این خودروها حاضر نیستند که خودروهای خود را بدون دریافت هیچ‌گونه مبلغی، اسقاط کنند. حتی اگر دولت این خودروهای فرسوده را با نرخ روز از صاحبان آنها خریداری کند، باتوجه به اینکه نرخ خودرو در بازار افزایش بسیار زیادی داشته و در مقابل نرخ این خودروهای فرسوده بسیار کم است، صاحبان آنها نمی‌توانند خودرویی جایگزین خودرو فرسوده خود کنند و در نهایت، ترجیح می‌دهند خودرو فرسوده خود را نگه دارند و از آن استفاده کنند.

این کارشناس حوزه حمل‌ونقل ادامه داد: دولت و مجلس باید برای اجرای قانون هوای پاک و تکالیف زیرمجموعه آن، برنامه‌ریزی منطقی و دقیقی داشته باشند تا خودروهای فرسوده در یک سازکار درست اسقاط شوند. واقعیت این است که هر محصولی طول عمری دارد؛ بنابراین نمی‌توان صرفا به‌دلیل اینکه خودرو حرکت می‌کند از آن استفاده کرد. این رویه در هیچ جای جهان پذیرفتنی نیست.

راهکارهای پیشنهادی

قدیری در بیان راهکاری که در نهایت منجر به اجرای درست قانون هوای پاک شود، گفت: اسقاط خودروهای فرسوده از مهم‌ترین تکالیف قانون هوای پاک است؛ از این‌رو انتظار می‌رود متولیان امر در گام نخست سن تردد خودروها را تعیین کنند. خودروهای روز دنیا در بهترین حالت بیش از ۱۰ تا ۱۵ سال تردد ندارند و پس از آن مستهلک به‌شمار می‌روند و اسقاط می‌شوند. این سن به‌طورقطع برای خودروهای تولید داخل باتوجه به اینکه در خودروسازی‌های ما از فناوری ۲۰ سال پیش استفاده می‌شود، کمتر هم خواهد بود. در چنین شرایطی، تردد خودروهایی مانند پیکان و پژو روآ در کشور پذیرفتنی نیست. واقعیت این است که همتی برای اجرای قانون هوای پاک و به‌طورخاص جلوگیری از تردد خودروهای فرسوده که بخش قابل‌توجهی از آلودگی هوا را ایجاد می‌کنند، وجود ندارد و ما شاهدیم که خودروهای فرسوده در مراکز تعویض پلاک شماره‌گذاری می‌شوند که نگران‌کننده و قابل‌تامل است. اگر طبق قانون، خودروهای فرسوده حق تردد ندارند، نباید شماره‌گذاری و خریدوفروش شوند. متاسفانه در کشور ما تعداد این خودروها بسیار هم زیاد است.

سرنوشت قانون هوای پاک

این کارشناس حوزه حمل‌ونقل درباره سرنوشت قانون هوای پاک باتوجه به کاهش اعتبار در بودجه ۱۴۰۲ گفت: مهم‌ترین بخش و به‌عبارتی نقطه طلایی قانون هوای پاک، مربوط به خودروهای فرسوده است. تعداد خودروهای فرسوده‌ای که در کشور تردد دارند، بسیار زیاد است که هم شامل خودروهای سواری، هم سنگین و هم موتورسیکلت‌ها می‌شود. این خودروهای فرسوده آلایندگی بسیار زیادی دارند. در حال حاضر در جاده‌های کشور شاهد تردد خودروهایی با ۶۰ سال عمر هستیم که هنوز بار حمل می‌کنند. این خودروها آلایندگی بسیاری تولید می‌کنند و به‌عنوان نمونه، لاستیک آنها که روی آسفالت کشیده می‌شود، خود عامل انتشار ذرات آلاینده است.

نقطه طلایی قانون هوای پاک

قدیری با تاکید بر اینکه نقطه طلایی قانون هوای پاک از رده خارج کردن خودروهای فرسوده است، ادامه داد: باید به‌صورت قانونی و بدون هیچ‌گونه بهانه‌ای و در راستای تامین سلامتی جامعه، قانون هوای پاک بدون چون‌وچرا اجرا شود. جایی که سالانه حدود ۴۰ تا ۵۰ هزار کشته ناشی از آلودگی هوا داریم، باید جدی‌تر به این موضوع نگاه کنیم. جدا از اینکه بودجه تخصیص داده شده به قانون هوای پاک چقدر است، مهم این است که در هر یک از بخش‌های آن، اقدام موثری انجام شده باشد که متاسفانه شاهد عملکرد چشمگیری در تکالیف متعدد و متنوع آن مانند توسعه حمل‌ونقل عمومی، از رده خارج کردن خودروهای فرسوده، ارائه سوخت مناسب و... نبوده‌ایم. دست‌کم در بخش خودروهای فرسوده شاهد از رده خارج شدن هیچ خودرو فرسوده‌ای در این مدت نبوده‌ایم؛ البته غیر از تعداد معدودی از ناوگان حمل‌ونقل عمومی. رویکردها در برخورد با مسائل در کشور ما بسیار متفاوت از دیگر کشورها است.

در کشورهای دیگر جاده‌ها را متناسب با نیازهای خودرویی که دارند، احداث می‌کنند، اما در کشور ما چنین رویکردی نداریم و براساس تولید و واردات خودرو و خودروهایی که فرسوده هستند، نیازسنجی نمی‌کنیم و دچار مشکل می‌شویم. به‌عنوان نمونه، وقتی درباره جاده‌ها نیازسنجی نشود، شاهد ترافیک سنگین خواهیم بود. واقعیت این است که هر ورودی باید خروجی نیز داشته باشد. ساختمان‌های فرسوده نیز تخریب و نوسازی می‌شوند، اما متاسفانه در زمینه خودرو ما اقدامی را شاهد نیستیم.

مهم‌ترین ابزار اجرای یک قانون

قدیری بااشاره به اینکه بودجه مهم‌ترین ابزار اجرای قانون هوای پاک است، اظهار کرد: همه نهادهایی که در این قانون مکلف به انجام وظایفی هستند، به‌طورقطع هزینه‌هایی دارند. به‌عنوان نمونه خودروساز باید برای خودروهای فرسوده طرح جایگزین داشته باشد و بانک باید تسهیلاتی به صاحب خودرو فرسوده بدهد؛ یعنی در یک چرخه از خودروساز گرفته تا بانک و متقاضی، همه در صورتی که تامین مالی باشند، به‌راحتی در راستای اجرای این قانون می‌توانند حرکت کنند.

بیش از ۴ تا ۵ میلیون دستگاه خودرو دارای حداقل عمر ۳۰ سال در کشور تردد دارند، اما در یک دهه گذشته شاهد عملکرد خاصی در راستای از رده خارج کردن این خودروها نبوده‌ایم. بخشی از مسائل نیز در اختیار دولت نیست و در مجلس باید مصوب و دولت ملزم شود که در راستای اجرای قانون هوای پاک یک‌سری اقدامات ضروری را انجام دهد.

وقتی قانون داریم، اما به برخی مسائل در قانون اشاره نشده است و به‌عنوان نمونه، در قانون اسقاط خودروهای فرسوده، دولت خود سن فرسودگی را اعلام می‌کند، در نهایت شاهد اجرا نشدن قانون خواهیم بود؛ یعنی قانون باید به‌نوعی نوشته شود که تفسیر به رأی نشود.

اطلاع‌رسانی شفاف درباره عملکرد نهادها

قدیری در پایان بااشاره به اینکه اطلاع‌رسانی شفاف می‌تواند به اجرای مطلوب قانون هوای پاک کمک کند، اظهار کرد: متاسفانه در مواردی که سازمان‌ها و نهادهای متولی باید اقداماتی را در راستای اجرای قانون هوای پاک انجام دهند، هیچ‌گونه نظارت، کنترل و بازخوردی را شاهد نیستیم؛ به‌عبارتی، باید مواردی مانند تخلف، عدول از قانون و عدم‌تمکین از قانون به‌صورت شفاف از سوی نهادهای گوناگون مشخص و اعلام شود که هر نهادی چه کارهایی باید انجام می‌داده، چند درصد آنها را انجام داده و محقق کرده و در چه بخش‌هایی تخلف داشته است. تمام این موارد باید به‌صورت شفاف اعلام شود. گزارش‌دهی شفاف باعث می‌شود اتفاقات بهتری را در آینده شاهد باشیم و راهکار بسیار خوبی در راستای اجرای قانون هوای پاک است.

> اجرای قانون هوای پاک بیش از بودجه، نیازمند اصلاح رویکرد و کار کارشناسی است

جای خالی نگاه کارشناسی در قانون هوای پاک

عباس مجیدی‌نژاد، کارشناس حوزه حمل‌ونقل نیز در این‌باره به صمت گفت: واقعیت این است که قانون هوای پاک، براساس کار کارشناسی و مطالعات دقیق نوشته نشده که نتیجه آن عدم‌انجام تکالیف مربوط و وضعیت بسیار نامناسبی است که شاهد آن هستیم و تاوان آن را مردم می‌دهند. مجیدی‌نژاد افزود: یکی از مسائلی که به‌وضوح نشان می‌دهد قانون هوای پاک برمبنای کار کارشناسی دقیق تدوین‌نشده، مربوط به ایرادات آن است. به‌عنوان نمونه، در ماده ۶ و ۸ از مصادیق و مفاهیم این قانون پشتیبانی درستی نشده و شاهدیم که مراکز معاینه فنی با چالش‌های متعددی حتی در بخش نرخ و نوع برخورد با خودروها مواجهند. چالش بزرگ‌تر در ماده ۸ درباره نوسازی ناوگان است. وضعیت ما در بخش حمل‌ونقل به‌گونه‌ای است که اصلا نمی‌توانیم نوسازی ناوگان داشته باشیم. در حال حاضر، طول عمر بیشتر خودروهای نیمه‌سنگین ما چه در حوزه بار و چه مسافر، بالای ۲۵ سال است؛ یعنی ۵ سال هم از عمر آنها گذشته، اما همچنان تردد دارند.

وی ادامه داد: فرسودگی ناوگان ما در حوزه باری بسیار شدیدتر است و حدود ۱۴۰هزار خودرو این بخش باید اسقاط شوند. در حال حاضر با فرض اینکه شرایط ایده‌آل باشد، یعنی هم تولید خودرو سنگین و هم واردات انجام شود، آمار داده‌شده درست باشد و سالانه ۱۳ هزار خودرو به ناوگان حمل‌ونقل تزریق شود، حدود ۱۰ سال طول می‌کشد تا به نقطه صفر برسیم.

تاثیر بودجه کتمان‌پذیر نیست اما...

مجیدی‌نژاد درباره تاثیر بودجه در اجرای قانون هوای پاک، اظهار کرد: اجرای قانون هوای پاک بیش از بودجه، نیازمند اصلاح رویکرد و کار کارشناسی است. به‌عنوان‌نمونه، باید کار کارشناسی دقیقی در زمینه نوسازی ناوگان انجام و در چارچوب مناسب و دقیقی این امکان فراهم می‌شد که خودروهای فرسوده اسقاط شوند و ناوگان، خود را نوسازی کند. موضوع اجرای قانون هوای پاک باتوجه به اینکه نهادهای متعددی در آن تکالیفی دارند، پیچیده است. در این قانون، بودجه مهم است و بدون شک ارزش‌های ریالی را نمی‌توان نادیده گرفت؛ به‌بیان واضح‌تر تاثیر بودجه کتمان‌پذیر نیست، اما پیش از بررسی بودجه این سوال مطرح است که تاکنون در راستای این قانون چه عملکردی داشته‌ایم که اکنون بودجه آن را به محاق می‌برد؟ پاسخ روشن است. در این زمینه هیچ اقدامی انجام نشده است.

راهکاری کوتاه‌مدت

مجیدی‌نژاد در پایان در بیان راهکاری کوتاه‌مدت برای اجرایی شدن قانون هوای پاک گفت: در گام نخست باید کار کارشناسی انجام شود، چرا که قانون هوای پاک در کلیت ایراداتی دارد و نیازمند اصلاحات اساسی است. واقعیت این است که در بسیاری از بخش‌ها، به‌دلیل نداشتن مطالعات علمی و بررسی‌های کارشناسی عکس تمام کشورهای جهان عمل می‌کنیم. به‌عنوان نمونه، در کشورهای دیگر برخی خودروهای فرسوده خارج از شهرها تردد می‌کنند، اما در کشور ما در زمان فرسودگی این خودروها را درون شهر به‌کار می‌گیریم و این‌گونه است که ناوگان درون‌شهری ما فرسوده‌تر از ناوگان برون‌شهری است.

سخن پایانی

بنا بر این گزارش، علاوه بر بودجه که به‌طورقطع نقش بسیار مهمی در اجرای قانون هوای پاک دارد، مولفه‌های دیگری همچون شفافیت درباره عملکرد نهادهای گوناگون به‌عنوان متولیان امر که به‌طور مستقیم و غیرمستقیم در اجرای قانون هوای پاک دخیل هستند، می‌تواند بسیار تاثیرگذار باشد و قانون هوای پاک را از نوشته‌های روی کاغذ به مرحله اجرا نزدیک‌تر کند.

سوزاندن بقایای کشاورزی ممنوع است

رئیس اداره حفاظت محیط‌زیست شهرستان ری از تشکیل ۲۵ پرونده قضایی برای کشاورزانی که نسبت به سوزاندن بقایای کشاورزی اقدام کرده اند، خبر داد. به گزارش تسنیم، محمد رستگاری با اشاره به اینکه برابر ماده ۳۰ آیین‌نامه اجرایی قانون مدیریت پسماندها و ماده ۲۰ قانون هوای پاک سوزاندن بقایای گیاهی اراضی زراعی پس از برداشت محصول ممنوع است، اظهار کرد: بر همین اساس متخلف حسب مورد به جزای نقدی درجه شش موضوع ماده ۱۹ قانون مجازات اسلامی محکوم می‌شود.

وی ضمن اینکه از کشاورزان خواست به هیچ عنوان پس از برداشت نسبت به آتش زدن بقایای گیاهی اقدام نکنند، تصریح کرد: در طی سال زراعی گذشته ۲۵ پرونده قضایی برای متخلفان در این خصوص در سطح شهرستان ری تشکیل شده که این امر در امسال نیز با جدیت پیگیری می‌شود.رستگاری گفت: وزارت جهاد کشاورزی مکلف است مفاد این ماده را به طرق مقتضی به اطلاع بهره‌برداران بخش کشاورزی، عشایری و منابع طبیعی برساند.رئیس اداره حفاظت محیط‌زیست شهرستان ری با اشاره به لزوم به‌کارگیری روش‌های جایگزین از جمله کشاورزی حفاظتی پس از برداشت غلات در مزارع، بیان کرد: از جمله مزایای حفظ بقایای گیاهی در سطح مزرعه، جلوگیری از آلودگی هوا و حفظ محیط زیست، جلوگیری از فرسایش آبی و بادی خاک مزارع، افزایش حاصل‌خیزی و بهبود ساختمان خاک، صرفه‌جویی در مصرف آب برای تولید محصولات جالیزی و کاهش تبخیر و تعرق از سطح خاک، کاهش مصرف نهاده‌های کشاورزی و هزینه‌های تولید و کاهش تردد ماشین‌ها در سطح مزارع است.

کارشناسان بر تغییرات اقلیمی در وقوع پدیده گردوغبار تاکید دارند

کابوس خاورمیانه

به‌طور طبیعی هر چقدر رطوبت نسبی کاهش پیدا کند، فرسایش خاک افزایش می‌یابد و باعث مهیاتر شدن خاک برای بلند شدن به هوا می‌شود. توفان‌های شن و گردوغبار نه تنها تاثیری مخرب بر سلامتی انسان دارند که محیط‌زیست، بخش کشاورزی و به‌طور کلی زیرساخت‌ها را با مشکلی شدید مواجه می‌کنند. با شدت گرفتن تغییرات اقلیمی، خشکسالی در بسیاری مناطق جهان در حال افزایش است و به گفته کارشناسان، برخی مناطق و کشورها مانند ایران به سبب شرایط اقلیمی و جغرافیایی در کانون این خشکسالی قرار دارند. به‌گفته کارشناسان، ایران از حدود ۲۰ سال پیش وارد یک دوره خشکسالی ۳۰ساله شده است و اکنون آثار این دوره خشکسالی را مشاهده می‌کنیم و سال به سال هم تبعات حاصل از این خشکسالی بیشتر نمایان می‌شود. در واقع هر چه آب کمتر باشد، زمین خشک‌تر خواهد شد و خشک‌تر شدن زمین باعث می‌شود با کوچک‌ترین تغییر جوی خاک به هوا برخیزد. صمت در این گزارش به تاثیر گرمایش جهانی و تغییرات علمی در بروز پدیده گردوغبار از زبان کارشناسان پرداخته است.

مهتاب دمیرچی
editor@smtnews.ir

زمین‌های کشاورزی، کانون‌های آینده گردوغبار

علی درویشی ـ مشاور ملی توفان‌های گردوغبار فائو: پدیده گردوغبار بسته به کانون انتشار آن به ۵ نوع تقسیم‌بندی می‌شود؛ یکی از کانون‌های آن زمین‌های رهاشده کشاورزی هستند که در اثر کشت غیرپایدار تبدیل به کانون گردوغبار شده‌اند. در واقع، کشاورزی غیرپایدار موجب تخریب زمین و از بین رفتن خاصیت حاصلخیزی خاک می‌شود که در نهایت کشاورز زمین را ترک می‌کند، چرا که خالی از بهره اقتصادی است. بنابراین، یکی از کانون‌های محلی گردوغبار زمین‌های کشاورزی هستند که آلاینده‌های خطرناک کشاورزی اعم از کودها و سموم شیمیایی را با خود حمل می‌کنند. نوع دوم گردوغبار مربوط به کانون‌هایی است که در اثر خشک شدن تالاب‌ها و دریاچه‌های کوچک تبدیل به بسترهای مستعد بروز پدیده گردوغبار شده‌اند. همچنین، خشکی رودخانه‌های فصلی هم یکی دیگر از کانون‌های مستعد گردوغبار شناخته می‌شود. همچنین مراتعی که در اثر چرای بی‌رویه دام، خشکسالی، کم‌آبی و فشار جمعیت خالی از پوشش گیاهی شده‌اند، به‌عنوان کانون گردوغبار شناخته می‌شوند. معمولا این مراتع در مناطق خشک و بیابانی تغییر کاربری می‌دهند.

■ وقتی همه‌چیز به هم می‌ریزد

دگرگونی آب‌وهوایی یا همان تغییر اقلیم در نتیجه افزایش دما در جو سیاره زمین رخ داده که تاثیرات آن بر محیط‌زیست شبیه ۲روی یک سکه است. از یک‌سو، آنچه از افزایش دمای کره زمین حاصل می‌شود، افزایش تبخیر و تعرق و مصرف بیش از اندازه آب است که موجب کاهش منابع آب و خشکی بیش از حد می‌شود روی دوم سکه، زمانی خودش را نشان داد که دانشمندان متوجه تغییر در الگوهای بارش به‌لحاظ مکانی و زمانی شدند. کاهش بارندگی‌ها و تفاوت در زمان و مکان آنها موجب برهم‌خوردگی الگوهای کلی بارش در سطح سیاره زمین شده است که این برهم‌خوردگی میزان مصرف آب را بیش از گذشته افزایش می‌دهد و تعادل اکولوژیکی منطقه را از بین می‌برد. باوجود چنین شرایطی در گام نخست، پوشش گیاهی مناطق تنک و تنک‌تر می‌شود تا در نهایت با از بین رفتن کامل آن، بافت خاک آسیب می‌بینند و خاک حاصلخیزی خود را از دست می‌دهد. در واقع، موجب فروپاشی ساختمان اصلی خاک که طی میلیاردها سال شکل گرفته است، می‌شود. پوشش گیاهی موجب چسبندگی بافت خاک و افزایش دوام آن نسبت به تنش‌های محیطی نظیر توفان‌های شدید می‌شود که در شرایط حذف طولانی‌مدت آن، ساختمان خاک ماهیت خود را از دست می‌دهد و منفصل و در نهایت، تبدیل به کانون گردوغبار در نواحی اطراف خود می‌شود؛ به چنین روندی تخریب سرزمینی می‌گویند.

■ بیابان‌زایی بلای جان هوا

بنابراین تغییر اقلیم در نهایت منجر به تخریب سرزمینی می‌شود. در شرایط بحران آب ناشی از تغییرات اقلیمی، صدمه جدی به آبخوان‌ها و آب‌های زیرزمینی هم وارد می‌شود. در شرایط افزایش دما جمعیت به آب بیشتری نیاز پیدا می‌کنند و موجب فشار به منابع آبهای زیرزمینی می‌شود. همچنین، با از بین رفتن خاک مساعد، بیشتر اراضی کشور تحت‌تاثیر بیابان‌زایی قرار می‌گیرند؛ حال در این شرایط ورود چندین ساله کشور به خشکسالی را هم اضافه کنید که تشدیدکننده شرایط تنش‌زا برای افزایش بیابان در سطح اراضی کشور و بروز پدیده گردوغبار است.

■ سهم کانون‌های داخلی بیشتر است یا خارجی

گردوغبارهایی که جنوب‌غرب ایران را متاثر می‌کند، بیشتر ناشی از دریاچه‌های خشکیده، زمین‌های کشاورزی رهاشده در کشور عراق و تالاب‌های خشکیده این کشور است که استان‌های خوزستان و ایلام و در صورت تشدید این پدیده، لرستان را هم تحت‌تاثیر قرار می‌دهد. علاوه بر آن، در جنوب کشور کانون‌های گردوغباری وجود دارند که شهرهای جنوبی را تحت‌تاثیر قرار می‌دهند، اما سنگینی وزنه گرد و غبار در استان‌های جنوب‌غربی و غربی بر دوش کانون‌های خارجی است که از کشور عراق و سوریه برمی‌خیزند، اما وضعیت در جنوب‌شرق کشور فرق می‌کند، چرا که عمده کانون‌های مولد گردوغبار در خراسان‌جنوبی، کرمان، هرمزگان و سیستان‌وبلوچستان قرار دارند. برای مثال، باتلاق جازموریان امروزه تبدیل به کانون گردوغبار شده است، در نتیجه بیش از ۸۰ درصد منشأ گردوغبار جنوب‌شرق کشور، داخلی است.

■ تفاوت کانون‌های شرقی و غربی

گردوغبارهای محلی که در داخل ایران قرار دارند و شهرهایی مانند تهران را تحت‌تاثیر قرار می‌دهند، ناشی از کانون‌های اطراف تهران هستند که دشت‌های آبیک تا بوئین‌زهرا را تشکیل می‌دهند. دریاچه ارومیه هنوز ظرفیت گردوغبار را ندارد، مگر آنکه با افزایش گرما و افزونی شدت باد، تبدیل به کانون گردوغبار شود که اگر این اتفاق بیفتد، تبریز و شهرهای شرقی دریاچه را به‌شدت تحت‌تاثیر قرار می‌دهد.

■ تاثیر جمعیت منطقه بر محیط‌زیست

بی‌شک اثر تخریب سرزمینی و پدیده گردوغبار، در گام نخست سلامت مردم را نشانه گرفته و منجر به افزایش بیماری‌های تنفسی می‌شود. همچنین، زمین‌های کشاورزی که در معرض گردوغبار قرار دارند، آسیب می‌بینند و همین امر موجب کاهش تولید محصولات کشاورزی می‌شود.

یکی دیگر از عوامل تشدیدکننده پدیده گردوغبار افزایش جمعیت است که با سیر صعودی آن توان اکولوژیکی مناطق کاهش می‌یابد.

در واقع، هر چقدر جمعیت منطقه افزایش پیدا کند، مصرف بالاتر می‌رود. در شرایط فعلی توان اکولوژیکی سرزمینی ایران و آب‌های قابل‌دسترس توانایی پوشش جمعیت فعلی را نیز ندارند، مگر آنکه تغییرات اقلیمی متوقف شوند و الگوهای بارش طبق دهه گذشته اتفاق بیفتند؛ فرآیندی که به گفته بسیاری از پژوهشگران غیرممکن به نظر می‌رسد.

> گردوغبارهای جنوب‌غرب ایران، بیشتر ناشی از دریاچه‌های خشکیده، زمین‌های کشاورزی رهاشده در عراق و تالاب‌های خشکیده این کشور است

گرمایش جهانی، عاملی مهم در افزایش گردوغبار

مجید شفیع‌پور ـ رئیس موسسه تغییر اقلیم و محیط‌زیست دانشگاه تهران: ۲ عامل اصلی موجب بروز پدیده گردوغبار می‌شود که یکی از این عوامل به مداخلات انسان در طبیعت بر می‌گردد. برای مثال، جمع‌آوری آب‌های سطحی در مقیاس زیاد افزایش جمعیت و تقسیم کاربری اراضی می‌تواند تاثیر جدی داشته باشد و به وسعت اراضی که مستعد تبدیل شدن به کانون گردوغبار هستند، اضافه کند، اما گروه دیگری از عوامل در ذیل تاثیرات طبیعت یا به‌طورمشخص ناشی از گرمایش جهانی و تغییرات اقلیمی است.

■ تغییر منحنی گردش عمومی جو

زمین از بدو پیدایش خود، دارای یک الگوی مشخص در گردش عمومی جو بوده است و این گردش ثابت هوا موجب تقسیم انرژی در کره زمین می‌شود. در واقع، میزان تابش خورشید تعیین‌کننده منحنی‌های جریان هوا و تبادل انرژی در کره زمین است. این منبع انرژی؛ هم در مقیاس سالانه و هم در شبانه‌روز تعیین‌کننده انرژی دریافتی کره زمین در مناطق مختلف است. به‌عبارت روشن‌تر، در ایام مختلف شبانه‌روز، صعود و نزول هوا و تعادل موجب حفظ تعادل اکولوژیکی مکان‌های مختلف می‌شود. تغییرات آب‌وهوایی موجب بروز اخلال در گردش عمومی جو و جابه‌جایی توده‌های هوایی می‌شود و این امر تاثیر مستقیمی بر رژیم‌های بارشی می‌گذارد. این اخلال در الگوهای بارشی ممکن است در یک سال تفاوت محسوسی را در منطقه به وجود نیاورد، اما در طولانی‌مدت اثر نامطلوب خود را بر جای می‌گذارد که می‌تواند باعث ایجاد سیلاب‌ها یا خشکسالی‌های متوالی شود. از طرف دیگر، پدیده گرمایش جهانی در نتیجه افزایش دمای فرضی زمین است.

■ افزایش چند برابری کربن

در سال ۱۸۵۰ میلادی درست همزمان با سال‌های آغاز انقلاب صنعتی، به‌دلیل استفاده بیش از اندازه سوخت‌های فسیلی و به‌طور مشخص نفت، غلظت دی‌اکسیدکربن ظرف چند سال از ۲۷۸ ppm در میلیون به بیش از ۴۳۲ ppm در میلیون رسید. در طول ۱۷۰ سال غلظت این گاز گلخانه‌ای به ۲ تا ۲.۵ ppm رسید که موجب حبس شدن امواج گرمازای تابش خورشید در جو کره زمین شد.

■ جابه‌جایی خاک تا ۷ کیلومتر ارتفاع

براساس آخرین اطلاعات منتشرشده از سازمان هواشناسی جهانی، میانگین دمای کره زمین نسبت به سال ۱۸۵۰ میلادی ۱.۲۱ درجه سلسیوس افزایش پیدا کرده که این افزایش دما از یک‌سو منجر به تغییرات الگوی بارش در جای جای کره زمین شده، اما این مکانیزم تاثیر جدی‌تری بر عرصه‌های سرزمینی و صفحات قاره‌ای گذاشته است. معمولا آنچه باعث چسبندگی خاک روی زمین می‌شود، وجود رطوبت نسبی مساعد است. با افزایش دما و بی‌نظمی بارش‌ها به‌طورطبیعی تبخیر و تعرق افزایش می‌یابد و رطوبت نسبی خاک کم می‌شود. در اصل با کاهش رطوبت سطحی خاک به‌تدریج به شمار کانون‌های گردوغبار اضافه می‌شود. چنین وضعی شرایط را برای وقوع پدیده گردوغبار افزایش می‌دهد. وزش شدید باد، باعث برخاستن و بلند شدن گردوغبار در مقیاس وسیع می‌شود. حتی در برخی موارد توده‌های بزرگ گردوغبار را تا ارتفاع ۷ کیلومتری از سطح زمین جابه‌جا می‌کنند. از آنجایی که سرعت باد در ارتفاعات بالاتر اتمسفر هم بیشتر است، حجم عظیمی از توده گردوغبار را تا چند ساعت و به اندازه چند هزار کیلومتر هم جابه‌جا می‌کند. متاسفانه سال به سال در غرب آسیا و شمال‌افریقا شاهد چنین روندی هستیم.

■ سوغات کشورهای همسایه

کانون‌های داغ انتشار گردوغبار در ایران معمولا در خارج از کشور قرار دارند که گاهی تا تهران هم می‌آیند و باعث افزایش معضلات زیست‌محیطی می‌شوند. باتوجه به آمار مراجع بین‌المللی که در ذیل برنامه زیست‌محیطی سازمان ملل است، سهم کانون‌های فرامرزی پدیده گردوغبار در ایران حدود ۸۰ به ۲۰ درصد است؛ یعنی ۸۰ درصد گردوغبارها ناشی از کانون‌های فرامرزی و ۲۰ درصد آن ناشی از کانون‌های ملی است.

باتوجه به افزایش شمار خشک شدن تالاب‌ها در داخل ایران این عدد تغییر کرده است، اما همچنان سهم کانون‌های گردوغبار خارج از کشور بسیار بیشتر از کانون‌های داخلی است. همچنین، طبق آخرین مشاهدات ماهواره‌ای از مرکز پایش و رصد کانون‌های انتشار گردوغبار که در نزدیکی شهر بارسلونای اسپانیا قرار دارد، عمده قالب کانون‌های انتشاردهنده گردوغبار که به ایران فرود می‌آید، از خارج مرزهای ایران است.

■ هجوم یکباره ۸هزار تن خاک

کانون‌های داخلی هم موجب تشدید میزان ورود گردوغبار به کشور می‌شود، به گونه‌ای که در هر یک رخداد گردوغبار، نزدیک به ۸ هزار تن خاک به کشور هجوم می‌آورد. متاسفانه در گذشته نه‌چندان دور این اتفاق افتاده و حتی رقم بالاتر بوده است. این میزان گردوغبار معضلات زیست‌محیطی بسیاری را برای کشور به‌وجود آورده است و در آینده باید شاهد معضلات بیش از این هم باشیم.

سخن پایانی

متاسفانه پیش‌بینی‌های عددی به‌صورت تقریبی حکایت از این دارد که به‌طورکلی منطقه خاورمیانه که بخشی از مصر هم شامل آن می‌شود و ایران، سوریه و عراق و دیگر کشورهای حوزه خلیج‌فارس را در برمی‌گیرد، تحت‌تاثیر تغییر اقلیم در ۳۰ سال آینده، افزایش دما را بیشتر از سایر کشورها تجربه خواهد کرد. اگر این پیش‌بینی‌ها درست از آب درآید و اگر فکری برای کنترل افزایش جمعیت این منطقه نشود، باید شاهد آینده غبارآلودی نسبت به امروز در این منطقه باشیم.

یادداشت

دانشی برای پیش‌بینی گردوغبار

یاسر ابراهیمیان، رئیس کارگروه ژنوماتیک معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری

در یک دهه گذشته، شرکت‌های دانش‌بنیان زیادی در این عرصه ورود کرده‌اند و کشور ما توانایی آن را دارد تا با استفاده از محصولات فناورانه به پایش و پیش‌بینی پدیده گردوغبار بپردازد. امروزه شمار شرکت‌های دانش‌بنیانی که برمبنای «سنجش از دور» و سیستم اطلاعات جغرافیایی محصولات فناورانه کارآمدی را تولید می‌کنند، کم نیستند. کاربرد سنجش از دور در قالب تولید محصولات فناورانه با هدف پیش‌بینی مخاطرات اقلیمی، عرصه نوپایی است که در چند سال گذشته وارد فضای مدیریت بحران کشور شده است. با این همه لازم است این فناوری از سوی دستگاه‌های مربوط نظیر سازمان محیط‌زیست، وزارت نیرو، سازمان هواشناسی و وزارت جهادکشاورزی مورد توجه و حمایت قرار گیرد.

دانش سنجش از دور و سیستم اطلاعات جغرافیایی، ابزاری است که در پایش و پیش‌بینی پدیده گردوغبار، نقش مهمی دارد؛ در اصل بدون این علم در عمل پایش گردوغبار ممکن نیست. ابراهیمیان بااشاره به کاربرد محصولات تولیدی شرکت‌های دانش‌بنیان برمبنای دانش سنجش از دور گفت: در سال‌های اخیر اطلاعات ماهواره‌ای کمک زیادی در «پایش زمین» داشته است؛ از پایش‌های منابع آبی گرفته تا خاک و پدیده گردوغبار.

با آماری که داده‌های ماهواره‌ای در اختیار ما می‌گذارند، می‌توان به تاریخچه وقوع پدیده گردوغبار در ۲۰ تا ۳۰ سال گذشته دسترسی پیدا کرد. در واقع، می‌توان به غلظت و منشأ آن پی برد که عموما از کشورهای عراق و حاشیه خلیج‌فارس نشأت می‌گیرند. یکی دیگر از کاربردهای دانش سنجش از دور پیش‌بینی مسیر گردوغبار است که می‌توان با شناسایی مسیر گردوغبار به‌نوعی مقصد را آماده‌تر کرد تا آسیب‌پذیری کمتری را شاهد بود. راهکارهای مختلفی برای مقابله با گردوغبار وجود دارد؛ از جمله رایزنی‌های دیپلماتیک که می‌تواند در این عرصه کارساز باشد. باتوجه به اینکه منشأ گردوغبار در کشور ما خارجی است، سیاست‌های خارجی در این عرصه باید عملکرد جدی‌تری داشته باشند.

همان‌گونه که اشاره شد، علم سنجش از دور و سیستم اطلاعات جغرافیایی به پایش گردوغبار کمک زیادی می‌کند، ابراهیمیان در تشریح این فرآیند گفت: حال برای مقابله با رخداد پدیده گردوغبار باید اقدامات میدانی پیش از وقوع را پیگیری و برای آن برنامه‌ریزی کرد. برای مثال، با شناخت جنس زمین و خاک می‌توانیم در راستای مقاومت آن از بروز این پدیده جلوگیری کنیم. مقابله با ریزگرد در مرحله پیش‌بینی و پیشگیری اهمیت زیادی دارد. به‌عبارت دیگر، زمانی که مخاطره‌ای چون گردوغبار رخ می‌دهد، جز انجام برخی اقدامات نظیر در خانه ماندن یا استفاده از ماسک برای جلوگیری از آسیب‌های احتمالی، در عمل نمی‌توان برای کاهش وسعت منطقه‌ای آن کاری کرد، بنابراین پیش از وقوع آن است که باید اقدامات قابل‌توجهی برای پیشگیری انجام داد.

در صورت بروز گردوغبار جز اعمال قرنطینه یا ایجاد باران‌های مصنوعی در مقیاس خرد چاره‌ای نداریم. در حقیقت برای پیشگیری مهار پدیده گردوغبار باید از سال‌های گذشته اقدام می‌کردیم. بنابراین، نیازمند دوراندیشی بیشتر برای مقابله با این پدیده هستیم که می‌توانند با رایزنی‌های بین‌المللی به سرانجام برسند. برای مثال باید با شناسایی مناطقی که منشأ گردوغبار هستند، اقدامات مناسبی برای بیابان‌زدایی اعمال و پیگیری شود. برای مثال، از سال‌های قبل باید اقداماتی نظیر افزایش پوشش گیاهی، مالچ‌پاشی و ... را عملیاتی می‌کردیم. اقتصاد ما یک اقتصاد دولتی است و حل بسیاری از مسائل در حیطه مسئولیت دولت است، در نهایت این دولت است که باید تصمیم‌گیری کند. از سوی دیگر، سازمان‌ها و نهادهای مرتبط هم در بسیاری از موارد به تداخل ماموریتی مبتلا هستند. برای مثال، برای حل یک معضل زیست‌محیطی نظیر مقابله با گردوغبار اگر سازمان محیط‌زیست کشور بخواهد اقداماتی را به سرانجام برساند، به احتمال زیاد با عملکرد سازمان مدیریت بحران به تداخل می‌خورد.

صندوق توسعه ملی چقدر طلب دارد؟

مدیرعامل صندوق توسعه ملی با بیان اینکه مانده مطالبات ارزی معوق صندوق از بخش خصوصی و عمومی غیردولتی ۱۳.۲ میلیارد دلار است، گفت: ۳.۳ میلیارد دلار از مطالبات در ۲ سال اخیر به‌صورت نقدی وصول شد. به‌گزارش صندوق توسعه ملی، مهدی غضنفری در آخرین جلسه هیات‌امنای صندوق توسعه ملی که ۲۹ خرداد ۱۴۰۲ به‌ریاست رئیس‌جمهوری سید ابراهیم رئیسی و دیگر اعضا برگزار شد، گزارشی از عملکرد صندوق توسعه ملی در یک سال گذشته ارائه کرد. در این جلسه، رئیس هیات‌عامل صندوق توسعه ملی درباره روند وصول مطالبات صندوق از طریق تملک دارایی، اظهار کرد: در این راستا، ۳۳ درصد سهام بانک سینا از محل مطالبات ارزی از شرکت‌های زیرمجموعه بنیاد مستضعفان به‌مبلغ ۱۰۰ میلیون دلار و ۱۲.۵ میلیون دلار از دارایی‌های متعلق به بانک تجارت از محل تهاتر مطالبات ارزی معوق آن، توسط صندوق توسعه ملی تملک شده است. وی در ادامه بااشاره به مذاکره با بانک‌های ملت، سپه و صنعت و معدن برای تملک سهام شرکت‌های زیرمجموعه آنها، تصریح کرد: تفاهمنامه‌ای با وزارت نفت برای تملک برخی دارایی‌های فیزیکی امضاشده که تاکنون عملیاتی نشده است. غضنفری با بیان اینکه ۳.۳ میلیارد دلار از مطالبات صندوق در ۲ سال اخیر به‌صورت‌نقدی وصول شده است، افزود: در نیمه دوم سال ۱۴۰۰ نزدیک به ۱.۳ (یک‌و سه‌دهم) میلیارد دلار، در سال ۱۴۰۱ حدود ۱.۷ (یک‌وهفت‌دهم) میلیارد دلار و در بهار ۱۴۰۲ نیز مبلغ ۰.۳ (سه‌دهم) میلیارد دلار از مطالبات ارزی صندوق به‌صورت نقدی وصول شده که این رقم در دولت‌های قبل ۱.۴ (یک‌و چهاردهم) میلیارد دلار بوده است که نشان از رشد ۳ برابری روند وصول مطالبات ارزی صندوق دارد. وی اضافه کرد: مانده مطالبات ارزی معوق صندوق از بخش خصوصی و عمومی غیردولتی نیز ۱۳.۲ (سیزده و دودهم) میلیارد دلار است که از این میزان ۵۶ مورد به طرح‌ها با تضمین شرکت ملی نفت ایران به‌مبلغ ۱۰.۶ (ده و شش‌دهم) میلیارد دلار، ۳۲ طرح نیروگاهی به‌مبلغ ۱.۱ میلیارد دلار و ۸۲ طرح صنعتی به‌مبلغ ۱.۵ (یک‌ونیم) میلیارد دلار اختصاص دارد. رئیس هیات‌عامل صندوق توسعه ملی در ادامه گزارش خود با تاکید بر تشریح برخی قواعد سرمایه‌گذاری صندوق توسعه ملی، توضیح داد: براساس این قواعد، صندوق بیشترین تمرکز خود را برای بررسی مشارکت روی طرح‌هایی با حجم سرمایه‌گذاری بیش از ۱۰۰ میلیون دلار قرار داده است و برای کمتر از آن، معمولا تسهیلات را پیشنهاد می‌دهد، البته مشارکت صندوق در طرح‌های سرمایه‌گذاری نباید منجر به بنگاهداری شود. وی با بیان اینکه سود سرمایه‌گذاری صندوق به یکی از شیوه‌های سهام مالکیتی (حداکثر ۳۵ درصد)، سهم از محصول، سهم از فروش یا سود شرکت و تسهیلات قابل‌تبدیل به هر یک از این شیوه‌های فوق دریافت می‌شود، افزود: طرح‌های سرمایه‌گذاری با اولویت طرح‌های صادرات‌گرا، دانش‌بنیان و تکمیل‌کننده زنجیره ارزش، در فهرست بیانیه سرمایه‌گذاری صندوق قرار گرفته است و به‌علاوه پروژه‌های سرمایه‌گذاری باید دارای طرح توجیهی قابل‌قبول براساس مصوبات هیات امنا باشند.

غضنفری در جلسه هیات‌امنای صندوق توسعه ملی بااشاره به بیانیه سرمایه‌گذاری صندوق توسعه ملی (IPS) که برای نخستین‌بار در دوران فعالیت صندوق توسعه ملی تصویب شده است و نوعی سند بالادستی سرمایه‌گذاری محسوب می‌شود، ابراز کرد: بر این اساس، سبد سرمایه‌گذاری صندوق توسعه ملی در آینده شامل ۶۵ درصد برای حوزه‌های اصلی نفت، گاز و پتروشیمی، ۲۵ درصد در معدن و صنایع‌معدنی و ۱۰ درصد در سایر حوزه‌ها اعم از نیروگاهی، تامین و انتقال آب برای صنعت، حوزه‌های بایوتک سلامت و امنیت غذایی، بازارهای مالی (بازار سرمایه و بازار پول) و صنایع صادرات‌محور خواهد بود. همچنین، در بخش تملک دارایی‌ها نیز به‌منظور وصول مطالبات صندوق و در چارچوب بیانیه سرمایه‌گذاری صندوق، بسته به مورد، اقدام می‌شود. وی با ذکر اینکه ابزارهای اصلی تامین مالی صندوق در طول ۱۰ سال گذشته در قالب پرداخت تسهیلات بوده است، گفت: براساس مصوبات جدید هیات‌امنای صندوق، ۲ نوع روش دیگر نظیر «مشارکت» به‌صورت سهامداری یا مشارکت خصوصی و عمومی و نیز تشکیل «صندوق‌ها» به‌صورت صندوق P.E یا صندوق پروژه ارزی، پیش‌بینی شده است. وی بااشاره به این ۳ نوع ابزار اصلی اظهار کرد: اینک می‌توان این ابزارها را به‌صورت تکی یا ترکیبی به‌کار بست. بر این اساس، تنوعی از ابزارهای ترکیبی تامین مالی توسط صندوق قابل‌استفاده است. غضنفری توضیح داد: به‌منظور تنوع‌بخشی در این بخش و خروج صندوق توسعه ملی از نقش صرفا پرداخت‌کننده تسهیلات، ابزارهای ترکیبی تامین مالی جدید در صندوق تعریف شده است که به ۲ صورت کلی «تصمیم» و یا «اختیار» عمل می‌شود؛ در روش نخست، تصمیم درباره منافع صندوق به هنگام مشارکت است (عقد منجز یا حتمی) به‌طوری‌که در کنار اعطای وام؛ صندوق حق سهامداری، مشارکت در سود، مشارکت در محصول یا منافع مالی را دارا است،اما در مدل دوم؛ (اختیار) وام در ابتدا پرداخت و سپس در آینده و پس از پیشرفت پروژه درباره سهامداری صندوق و یا حق برداشت یا مشارکت در آن تصمیم‌گیری می‌شود؛ در واقع قرارداد اختیار، قابل‌تبدیل است. هردو این شیوه‌ها از روش‌های جدید سرمایه‌گذاری صندوق به‌شمار می‌رود و با اینکه نقش صندوق در پروژه‌ها کاملا متفاوت خواهد بود، اما از بنگاهداری صندوق جلوگیری می‌کند. غضنفری توضیح داد: این نوعی سهامداری گاهی قابل‌تبدیل است و همان‌گونه که ذکر شد، سهم صندوق ممکن است به‌صورت نوعی منافع مالی یعنی برداشت از محصول یا مشارکت در سود باشد؛ به‌علاوه، گاه گزینه تسهیلات هم موجود است یا گاهی نیز وجود ندارد؛ که البته در آن صورت تامین مالی به‌صورت سپرده‌گذاری، انتشار اوراق یا جذب سرمایه مردمی یا سرمایه‌های خارجی انجام خواهد گرفت.

افول پیش‌بینی رشد اقتصادی دومین اقتصاد جهان

اس‌اند پی گلوبال، پیش‌بینی رشد اقتصادی چین در سال ۲۰۲۳ را از ۵.۵ درصد به ۵.۲ درصد کاهش داد. به‌گزارش ایسنا و به نقل از بیزنس، اس‌اند پی گلوبال اعلام کرد که پیش‌بینی رشد تولید ناخالص داخلی ۲۰۲۳ چین را کاهش داده، زیرا داده‌های ماه مه نشان داد که بهبود اقتصادی پس از دوره کووید۱۹ در دومین اقتصاد بزرگ جهان در حال تزلزل است. در یادداشت تحقیقاتی این موسسه آمده است: «ما پیش‌بینی رشد تولید ناخالص داخلی ۲۰۲۳ خود را از ۵.۵ درصد به ۵.۲ درصد کاهش دادیم و بهبود چین باید ادامه یابد، اما این تداوم با سرعتی نابرابر و همراه با عقب‌ماندگی سرمایه‌گذاری و صنعت است». موسسه اس‌اندپی، نخستین آژانس بین‌المللی اعتباری بزرگ است که پیش‌بینی‌های خود را برای اقتصاد چین در امسال کاهش داد، اگرچه چندین بانک بزرگ نیز از جمله گلدمن ساکس برآوردهای خود را در این ماه کاهش دادند. گلدمن ساکس پیش‌بینی خود را از ۶ درصد به ۵.۴ درصد کاهش داد و به ضعف مداوم اطمینان و مشکلات بازار املاک به‌عنوان موردی قوی‌تر از حد انتظار اشاره کرد.

اقتصاد چین در ماه مه با کاهش بیشتر سرمایه‌گذاری در بازار املاک، تولید صنعتی و رشد خرده‌فروشی پیش‌بینی‌های رشد اقتصادی خود را از بین برد و این انتظارات را افزایش داد که پکن باید اقدامات بیشتری برای تقویت بهبودی متزلزل پس از همه‌گیری انجام دهد. منابع دخیل در بحث‌های سیاستی گفتند که چین امسال محرک‌های بیشتری را برای حمایت از اقتصاد کند اعمال خواهد کرد.

گزارش اخیر بانک جهانی از کسری تراز حساب سرمایه ایران حکایت دارد

چسب زخم نفتی روی زخم اقتصاد

گروه اقتصاد
editor@smtnews.ir

اقتصاد ایران پس از یک دوره رکود دوساله، در سال ۱۴۰۰ برای دومین سال متوالی رشد اقتصادی مثبت ۷.۴ درصدی را تجربه کرد. همچنین، به‌دنبال رشد تقاضای جهانی نفت و افزایش صادرات نفتی ایران، بخش نفت رشد ۱.۱۰ درصدی را تجربه کرد. براساس این گزارش تولید ناخالص داخلی غیرنفتی نیز در این سال رشد ۹.۳ درصدی داشت و به‌دنبال بازگشت تدریجی فعالیت‌های اقتصادی به سطوح قبل از بحران کرونا، بخش خدمات توانست به رشد ۵.۶ درصدی دست یابد. به‌دلیل انقباض ۹.۶ درصدی بخش ساختمان (ساخت‌وساز)، بخش صنعت رشد اندک ۱.۱ درصدی را تجربه کرد. خشکسالی و مدیریت نامناسب منابع آبی نیز کاهش ۶.۲ درصدی تولید بخش کشاورزی را به‌دنبال داشت. طبق گزارش اوپک از منابع ثانویه، میزان تولید و نرخ نفت ایران در این سال به ترتیب رشدهای ۸.۲۲ درصدی و ۵.۸۲ درصدی را تجربه کردند.

چالش تولید نفت حتی در صورت توافق

گزارش اخیر بانک جهانی حکایت از تداوم اتکای ایران به دلارهای نفتی دارد. براساس این گزارش، تولید نفت ایران اگرچه در ماه آوریل ۲۰۲۲ رکورد ۳ سال اخیر را شکست و به ۵۶.۲ میلیون بشکه در روز رسید، اما همچنان ۳.۲ میلیون بشکه کمتر از رکورد پیش از تحریم‌های اخیر امریکا است. بخش نفت و گاز ایران با بحران سرمایه‌گذاری مواجه است و در یک دهه اخیر میزان سرمایه‌گذاری در این بخش کمتر از استهلاک سرمایه موجود در آن بوده است. به این ترتیب، کل موجودی خالص سرمایه در بخش نفت و گاز ایران در سال ۱۳۹۹ حدود ۱۶ درصد کمتر از یک دهه قبل از آن بوده؛ بنابراین حتی در صورت رفع محدودیت‌های صادرات نفت ناشی از تحریم‌ها، افزایش تولید نفت در آینده با چالش مواجه است. درباره انقباض بخش ساختمان، باید به رشد ۱۸۰ درصدی نرخ مصالح ساختمانی و رشد بیش از ۱۰۰ درصدی نرخ زمین در طول ۲ سال اخیر اشاره کرد. افزایش در حدود ۳۰۰ درصدی نرخ مسکن در طول ۳ سال اخیر، منجر به عدم‌استطاعت خانه‌دار شدن بسیاری از ایرانیان شده است. در سمت هزینه‌ها، عمده رشد اقتصادی مثبت سال ۱۴۰۰ ، مرهون رشد مثبت مصرف خصوصی (۹.۳ درصد) و مصرف دولتی (۳.۸ درصد)، در پی رشد درآمدهای نفتی بوده است. در حالی که با کاهش شدید سرمایه‌گذاری در بخش ساختمان، کل تشکیل سرمایه ثابت ناخالص رشد مثبتی را نسبت به سال ۱۳۹۹ تجربه نکرد. در ۳ سال پس از تحریم‌های اخیر امریکا، سرمایه‌گذاری دولتی به‌طورمتوسط سالانه ۲۰ درصد افت داشته است. در این دوره نرخ رشد سرمایه‌گذاری خالص کمتر از یک درصد بود و سرمایه‌گذاری‌های جدید به‌سختی هزینه استهلاک را جبران می‌کرد. باوجود ثبت رشدهای اقتصادی مثبت در ۲ سال اخیر و پشت‌سر گذاشتن نسبی بحران کرونا، میزان اشتغال در سال ۱۴۰۰ معادل ۴.۳ درصد (۸۳۰ هزار شغل) کمتر از سطح اشتغال قبل از بروز بحران کرونا بود. به‌عبارت دیگر، بخش‌هایی مانند بخش نفت که در مقایسه با سایر بخش‌های اقتصادی، اتکای کمتری به نیروی کار دارند، منجر به رشد اقتصادی مثبت در سال ۱۴۰۰ شده‌اند و البته انقباض بخش کشاورزی نیز به کاهش سطح اشتغال کمک کرده است. از زمان شروع همه‌گیری کرونا، ۴.۱ میلیون نفر به جمعیت در سن کار افزوده شده، در حالی که ۳.۱ میلیون نفر از جمعیت فعال کاسته شده؛ به این ترتیب، نرخ مشارکت با کاهش ۲.۳ واحد درصدی به سطح ۹ درصد کاهش یافته و این کاهش نرخ مشارکت در مناطق روستایی شدیدتر بوده است که یکی از دلایل آن می‌تواند خشکسالی و کاهش فرصت‌های شغلی در بخش کشاورزی باشد.

وضعیت مالی دولت، سیاست پولی و تورم

افزایش قابل‌توجه درآمدهای نفتی (در ۹ماهه نخست سال ۱۴۰۰ حدود ۵ برابر مدت مشابه سال ۱۳۹۹) مانع از تشدید کسری بودجه در سال ۱۴۰۰ شد و به این ترتیب، اثر تورمی ناشی از کسری بودجه را مهار کرد. البته میزان صادرات نفت به سطح بلندپروازانه سقف دوم قانون بودجه نرسید، اما افزایش قابل‌توجه نرخ نفت به رشد درآمدهای نفتی کمک قابل‌توجهی کرد.

گسترش پایه مالیاتی نیز منجر به تحقق ۹۴ درصدی درآمدهای مالیاتی در سال ۱۴۰۰ شد. البته نرخ تورم بالا نیز به رشد اسمی پایه مالیاتی کمک کرد. مالیات اشخاص حقوقی و مالیات بر درآمد کمابیش به‌طورکامل محقق شدند، اما به‌دلیل افت بازار سرمایه و همچنین عدم‌تحقق مالیات بر خانه‌های خالی و مالیات بر خودروهای لوکس، مالیات بر ثروت تحقق ناچیز ۳۶ درصدی داشت. مالیات‌های غیرمستقیم نیز به‌دلیل عملکرد ضعیف مالیات بر واردات (تحقق ۴۰ درصدی) درصد تحقق ۸۰ درصدی داشتند که کمتر از درصد تحقق مالیات‌های مستقیم بود.

در سال ۱۴۰۰ و در پی افزایش انتظارات تورمی و همچنین رشد جهانی نرخ مواد اولیه و کالاهای پایه، برای سومین سال متوالی نرخ تورم ایران بالاتر از ۳۵ درصد شد. نرخ تورم ۴۰ درصدی سال ۱۴۰۰ در بیش از یک دهه اخیر بی‌سابقه محسوب می‌شود. نرخ مواد غذایی و هزینه اجاره مسکن، عوامل اصلی ثبت این نرخ تورم بالا بودند. باتوجه به اینکه این اقلام در سبد مصرفی طبقات کم‌درآمد جامعه سهم بیشتری دارند، در این سال فشار تورمی بیشتری بر دهک‌های پایین درآمدی جامعه وارد شد.

توقف و از سرگیری مجدد و مکرر مذاکرات هسته‌ای نیز منجر به بروز نوسانات زیاد در بازار ارز و انتظارات تورمی شد. در فاصله دی تا اسفند ۱۴۰۰، پیشرفت در مذاکرات هسته‌ای منجر به تقویت ۷ درصدی ریال ایران در برابر دلار امریکا شد تا شکاف بین نرخ بازار آزاد و نرخ سامانه نیما کمتر شود.

در ادامه و در فاصله فروردین تا خرداد ۱۴۰۱ با توقف مذاکرات هسته‌ای، ریال ایران تضعیف حدودی ۱۲ درصدی را در مقابل دلار امریکا تجربه کرد که در کنار افزایش بهای جهانی کالاها، منجر به افزایش تورم وارداتی شد.

در سال ۱۴۰۰ ، نقدینگی ۳۹ درصد و پایه پولی ۶.۳۱ درصد افزایش یافت که بیشتر از میانگین رشدهای بلندمدت این متغیرهای پولی در فاصله سال‌های ۱۳۵۳ تا ۱۳۹۹ بود. عوامل اصلی افزایش پایه پولی شامل افزایش خالص دارایی‌های خارجی بانک مرکزی (افزایش همزمان مقدار ارزی دارایی‌های خارجی و نرخ تسعیر این دارایی‌ها به ریال) و افزایش مطالبات بانک مرکزی از بانک‌ها بوده است. افزایش مطالبات بانک مرکزی از بانک‌ها نیز خود معلول افزایش مطالبات بانک‌ها از شرکت‌های دولتی و همچنین افزایش قابل‌توجه اعطای اعتبار از سوی بانک‌ها به بخش غیردولتی بوده است.

بخش خارجی

بازیابی تقاضای جهانی پس از رفع محدودیت‌های ناشی از کرونا، منجر به بهبود قابل‌توجه حساب جاری ایران شد. رشد ۲.۵۹ درصدی صادرات ایران از رشد ۵.۳۶ درصدی واردات آن پیشی گرفت تا پس از تجربه ۲ سال متوالی کسری حساب جاری (۱۳۹۸ و ۱۳۹۹)، مازاد ۲.۱۱ میلیارد دلاری برای این حساب در سال ۱۴۰۰ ثبت شود. به این ترتیب، مازاد حساب جاری، کسری ۱.۱۰ میلیارد دلاری حساب سرمایه را جبران کرد تا ذخایر خارجی اندکی بهبود یابد. تراز حساب سرمایه برای ششمین سال متوالی است که کسری را تجربه می‌کند و این موضوع حکایت از حجم قابل‌توجه فرار سرمایه دارد.

باوجود افزایش تجارت کالایی ایران به سطوحی فراتر از دوران پیش از همه‌گیری کرونا (بخش قابل‌توجهی از آن ناشی از افزایش حجم و نرخ صادرات نفت بود)، تجارت خدمات ایران در سال ۱۴۰۰ به‌طورکامل بازیابی نشد. باوجود افزایش به‌ترتیب ۵۵ و ۴۵ درصدی صادرات و واردات خدمات در سال ۱۴۰۰، همچنان به‌ترتیب ۴۳ و ۲۶ درصد کمتر از سطوح قبل از همه‌گیری کرونا رقم خوردند.

باتوجه به اینکه بیش از نیمی از صادرات غیرنفتی ایران به فرآورده‌های نفتی مربوط می‌شود، افزایش نرخ نفت و تقاضای این محصولات پس از بحران اوکراین به رشد ۳۷ درصدی صادرات غیرنفتی ایران کمک کرد تا به سطح ۴۸ میلیارد دلار در سال ۱۴۰۰ برسد. واردات غیرنفتی نیز با رشد ۳۴ درصد رشد به بیش از ۵۲ میلیارد دلار رسید.

چشم‌انداز

باتوجه به مشکلات داخلی و خارجی، پیش‌بینی می‌شود که رشد اقتصادی ایران در میان‌مدت در سطوح پایین باقی بماند. احتمالا تولید و تقاضا برای کالاهای واسطه‌ای با اثر منفی بیشتری نسبت به سایر کالاها مواجه شود. با چشم‌انداز موجود برای ادامه تحریم‌ها، تجارت نیز محدود خواهد شد. رشد تولید غیرنفتی نیز به‌دلیل کاهش تشکیل سرمایه در سال‌های اخیر، کمتر از سطوح بالقوه خواهد بود. البته به‌علت پیش‌بینی نرخ بالای نفت، احتمالا درآمدهای نفتی افزایش خواهد یافت که سرریز آن به سایر بخش‌ها هم سرایت خواهد کرد.

اگرچه درآمدهای نفتی بالاتر، می‌تواند اثر مثبت در کنترل کسری بودجه و همچنین بهبود تراز پرداخت‌ها داشته باشد، اما به‌سبب رشد بالای مخارج جاری دولت به‌دلیل فشار هزینه حقوق و دستمزد و هزینه بازنشستگی و البته واردات گران‌تر مواد غذایی، احتمال دارد که کسری بودجه در سطح ۴.۴ درصد تولید ناخالص داخلی تا سال ۱۴۰۲ تثبیت شود. تداوم کسری بودجه و البته فشار افزایشی نرخ ارز، تورم را در سطوح بالای ۳۵ درصد باقی خواهد گذاشت. این مسئله در ترکیب با کمبود فرصت‌های شغلی، فشار مضاعفی را بر خانواده‌های طبقات ضعیف جامعه وارد خواهد کرد.

افزایش جهانی نرخ غذا و انرژی منجر به افزایش هزینه واردات و یارانه پنهان انرژی و محصولات غذایی خواهد شد. باتوجه به گستردگی یارانه‌ها و قیمت‌گذاری دستوری در ایران، افزایش نرخ جهانی انرژی و مواد غذایی به افزایش هزینه حفظ یارانه‌ها و قیمت‌های دستوری دامن خواهد زد. با نظر به تورم بالا در سال‌های اخیر و کاهش واقعی درآمد خانوارهای ضعیف، هرگونه اصلاح این یارانه‌ها باید جامع، تدریجی، دارای یک استراتژی روابط عمومی شفاف و همراه با سیاست‌های حمایتی و تامین اجتماعی جبرانی برای اقشار کم‌درآمد باشد.

محدود نشدن و ادامه یافتن چالش‌های محیط‌زیستی می‌تواند تاثیر وخیمی بر اقتصاد ایران بر جای بگذارد.

تداوم میزان کم بارش‌ها و افزایش دمای هوا، کمبود آب را تشدید خواهد کرد که اثر آن بر محصولات کشاورزی، اشتغال و امنیت غذایی محسوس خواهد بود. تداوم این شرایط آب‌وهوایی، علاوه بر افزایش تقاضای برق، عرضه برق را با محدود شدن تولید برقابی کاهش خواهد داد که نتیجه آن کمبود برق و اختلال در تولید صنعتی خواهد بود.

تهدیدها و فرصت‌ها

باوجود ریسک‌های فراوان پیش‌روی اقتصاد ایران، نرخ بالای نفت منجر به افزایش درآمدهای ناشی از صادرات نفتی ایران خواهد شد. تحریم همزمان روسیه و ایران، تجارت و سرمایه‌گذاری بین این ۲ کشور را برای کاهش اثر تحریم‌ها افزایش خواهد داد. با این حال، صادرات نفتی ایران به چین از محل رقابت با تخفیف شدید نفت خام روسیه موردتهدید است. مقابله با استخراج بیش‌ازحد منابع آبی کمیاب زیرزمینی، حیاتی‌تر از هر زمان دیگری است. این مسئله مستلزم بهبود مدیریت تقاضای آب از طریق سیگنال‌های قیمتی و افزایش کارآیی است. در عین حال، ایران سومین کشور جهان از نظر مصرف سرانه گاز طبیعی است. وضع مقررات و عوارض زیست‌محیطی و اصلاح نرخ انرژی می‌تواند منجر به سرمایه‌گذاری‌های جدید در فرآیندهای تولید پاک‌تر، به‌ویژه در بخش‌های فولاد، سیمان و پتروشیمی شود. پرداختن به این چالش‌ها نیازمند بسته جامع اصلاحات اقتصادی به همراه نظام حمایت اجتماعی جبرانی است. سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌ها به‌ویژه در مناطق کمتر توسعه‌یافته، تحریک بخش خصوصی از طریق بهبود محیط کسب‌وکار و حذف قیمت‌گذاری دستوری، در این مسیر اهمیت ویژه دارند.

باتوجه به مشکلات داخلی و خارجی، پیش‌بینی می‌شود که رشد اقتصادی ایران در میان‌مدت در سطوح پایین باقی بماند

روایت تصویری از نادیده گرفته شدن حقوق شهروندی و گزاره «حق به شهر»

مطالبات از یاد رفته

آیدا فریدی: «جمعیت ایران در ابتدای سده، کمتر از ۱۲ میلیون نفر شامل ۶۰ درصد روستایی، ۲۵ تا ۳۰ درصد جمعیت ایلیاتی و کمتر از ۱۵ درصد جمعیت شهری بود. تهران نیز شهری متوسط با جمعیت ۲۰۰ هزار نفر بود. امید به زندگی احتمالا کمتر از ۳۰ سال و نرخ مرگ‌ومیر نوزادان ۵۰۰ مورد به‌ازای هر ۱۰۰۰ نفر بوده است. اما در پایان سده، شمار جمعیت ایران به ۶۹ میلیون نفر افزایش یافت. جمعیت ایلات و عشایر به کمتر از ۳ درصد رسید و بخش شهری آن به بیش از ۶۶ درصد افزایش یافت و تهران به کلانشهری با جمعیتی بیش از ۵.۶ میلیون نفر تبدیل شد. نرخ امید به زندگی به ۷۰ سال رسید و درصد مرگ‌ومیر نوزادان به ۲۸ نفر در هر ۱۰۰۰ نفر کاهش یافت. میزان باسوادان کشور در ابتدای سده حدود ۵ درصد بود، اما در پایان سده، نرخ باسوادی به ۸۴ درصد رسید.» (تاریخ ایران مدرن. یرواند آبراهامیان، ۱۳۹۰: ۱۸-۱۷).

داستان تحولات معاصر ایران داستان مفصلی است. شهرهای بزرگ مانند تهران قصه‌های خواندنی زیادی در خود دارند؛ هزاران داستان نگفته. یکی از مواضع مهم شهری در مطالعات شهری گزاره «حق به شهر» است. حق به شهر مطالبه‌ای قانونی و مدنی و ابزار مفهومی برای نقد وضعیت موجود شهرها است. موضوع آن بررسی شهر موجود و شهر مطلوب است. مسئله‌ای که با اجحاف بر آن می‌توان نقدی بر مدیریت شهری داشت؛ از این‌رو گزارش تصویری این شماره صمت را «مطالبات از یادرفته» نامیدیم. آنچه ما بازنمودهای آن را شبیه به شلختگی‌های شهری، ناموزونی و ناهماهنگی‌ها و البته بی‌نظمی‌های شهری می‌بینیم. حقوق شهروند نادیده گرفته شده و این نادیده انگاشتن تا آنجا پیش رفته که ضرورت آن نیز به‌تدریج به فراموشی سپرده شده است. در نتیجه هر فرد خود به‌شخصه در پی احیای حقوق ازدست‌رفته‌اش تصمیم می‌گیرد و اقدام می‌کند. اتفاقی که در برخوردهای هر روزه شهروندان هنگام عبور و مرور در خیابان، در عالم همسایگی و در کوچه و بازار مشاهده می‌کنیم. سوال این است؛ آیا بررسی حقوق شهروندی و آنچه از آن با عنوان «حق به شهر» یاد کرده‌ایم، متولی خاصی ندارد؟

عکس‌ها: آیدا فریدی

چهارشنبه
۷ تیر ۱۴۰۲- ۹ ذی‌الحجه۱۴۴۴ - ۲۸ ژوئن ۲۰۲۳- شماره ۲۳۴۷-پیاپی۳۶۶۵

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»

مدیرمسئول: عاطفه خسروی

سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۲ - ۰۹۹۹۹۱۹۵۷۶۱
ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر:(داخلی-۱۰۴) پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: امید نشر و چاپ ایرانیان

www.smtnews.ir info@smtnews.ir
telegram.me/smtnews instagram.com/smtnewspaper
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

بهارستان به تعطیلی شنبه‌ها روی خوش نشان می‌دهد؟

سهیل مافی: سال‌هاست که بسیاری از فعالان اقتصادی، از مشکلات ناشی از اختلاف تعطیلی‌های ایران با سایر کشورهای جهان و تاثیر آن بر مراودات تجاری و مالی گلایه دارند. تعطیلی پنجشنبه و جمعه در ایران باتوجه به تعطیلی شنبه و یکشنبه در اغلب کشورهای جهان، مراودات بین‌المللی کشور را برای ۴ روز متوالی تقریبا تعطیل می‌کند. روندی که ۱۵ سال پیش عمده کشورهای اسلامی و حوزه خلیج‌فارس را بر آن داشت تا برای کاهش زیان اقتصادی ناشی از این موضوع و بهره‌مندی بیشتر از تعاملات بین‌المللی در تصمیمی واحد روزهای تعطیل پایان هفته خود را از «پنجشنبه و جمعه» به «جمعه و شنبه» تغییر دهند؛ بر همین اساس اتخاذ تصمیمی که تعطیلات آخر هفته ایران را با اغلب کشورهای دنیا هماهنگ کند، ضروری است. هرازگاهی نیز این موضوع در مجلس عنوان و کمی بعد به فراموشی سپرده می‌شود؛ با این حال مدتی است که این پیشنهاد به‌طور جدی‌تر پیگیری شده و تعطیلی شنبه‌ها به تصویب کمیسیون اجتماعی مجلس رسیده و قرار است به زودی در صحن علنی بررسی شود.

بهبود روابط تجاری و هماهنگی با بازارهای جهانی

کریم حسینی، عضو کمیسیون اجتماعی مجلس در رابطه با طرح مجلس برای ساماندهی تعطیلات رسمی به صمت گفت: طرح تعطیلی شنبه‌ها به تصویب کمیسیون اجتماعی رسیده و قرار است به زودی در صحن علنی مجلس ارائه شود. برای بررسی طرح ۲ روز تعطیلی در هفته، ۲ دیدگاه متفاوت وجود دارد، برخی معتقد به تعطیلی پنجشنبه و جمعه و برخی دیگر بر تعطیلی جمعه و شنبه تاکید دارند. درحال‌حاضر استدلال‌های نمایندگان مجلس متفاوت است اما در کمیسیون اجتماعی مجلس، تعطیلی جمعه و شنبه مورد تصویب قرار گرفت.

کریم حسینی ادامه داد:برای نتیجه‌گیری نهایی، مانند روند تصویب سایر لایحه‌ها، دولت باید برای ارائه توضیحات لازم در صحن علنی مجلس حضور یافته و سپس نمایندگان موافق و مخالف نیز نظرات خود را بیان کنند. سپس موضوع برای اخذ تصمیم نهایی به رأی گذاشته می‌شود. در مجموع تصمیم نهایی دراین‌باره به‌زودی مشخص خواهد شد.

وی با بیان اینکه کشور ما در قیاس با بسیاری از کشورها دارای بیش‌ترین میزان تعطیلی است، افزود: درواقع ایران در این زمینه جزو ۱۰ کشور اول قرار گرفته است. بی‌تردید روز جمعه در میان کشورهای اسلامی، جایگاه مهم و باارزشی دارد و این موضوع در رابطه با کشور ما نیز صدق می‌کند.

■ با تعطیلی شنبه‌ها موافق هستم

این عضو کمیسیون اجتماعی مجلس به‌عنوان یکی از موافقان تعطیلی شنبه به جای پنجشنبه بیان کرد: تعطیلی شنبه به لحاظ بهبود روابط تجاری و هماهنگی بیشتر با بازارهای جهانی، موضوع مهمی تلقی می‌شود. البته به علت ارتباطات مجازی و غیرحضوری در دنیای پیشرفته امروز، این موضوع قابل بحث و تامل است. بی‌شک مجلس به این مورد توجه کافی دارد و با درنظر گرفتن تمامی جنبه‌ها، تصمیم‌گیری نهایی را به عمل خواهد آورد.

تعطیلی شنبه با فرهنگ ما همخوانی ندارد

محمدصالح جوکار، نماینده یزد در مجلس یازدهم در رابطه با تصمیم‌گیری برای تعطیلات آخر هفته به صمت گفت: هنوز متوجه مقصود اصلی اعضای کمیسیون اجتماعی برای تصویب تعطیلی شنبه به‌جای پنجشنبه نشده‌ام و هنوز جای سوال دارد که انتخاب روز شنبه به جای پنجشنبه بر حسب مادیات است یا معنویات. در حقیقت محور اصلی این طرح و مبنای انتخاب آن هنوز برای من مشخص نیست.

وی ضمن تاکید بر اهمیت تعطیلی پنجشنبه‌ها برای شهروندان اظهارکرد: بی‌شک پنجشنبه‌ها برای مردم کشور ما به جهت رسیدگی به امور فرهنگی و مذهبی مورد توجه بوده است.

این نماینده مجلس خطاب به موافقان طرح تعطیلی شنبه‌ها گفت: تعطیلی شنبه متعارف نبوده و با فرهنگ ما همخوانی ندارد. در مجموع پشت این لایحه هیچ استدلال و تدبیری مشاهده نمی‌کنم. امیدواریم دوستان موافق طرح تعطیلی شنبه‌ها در روزهای آینده، توضیحات دقیق‌تری در این رابطه ارائه کنند. وی با اشاره به برخی اثرات منفی تعطیلی شنبه‌ها گفت: همچنین با ناعدالتی در تعطیلات مواجه هستیم. یعنی نصف مردم ایران که روزهای پنجشنبه هر هفته تعطیل هستند، بیشترین تعطیلات دنیا را دارند و نصف دیگر مردم ما کمترین تعطیلات دنیا را دارند، چون در روزهای پنجشنبه هم باید به سرکار بروند. در این موضوع شاهد نوعی بی‌عدالتی هستیم و برای ساماندهی تعطیلات کشور باید اقدام لازم انجام شود. یعنی باید عدالت در تعطیلات به وجود آید و همه شهروندان به‌طور یکسان از تعطیل رسمی بهره ببرند.

جوکار با بیان اینکه باید منتظر ارسال طرح تعطیلی شنبه‌ها برای بررسی و تایید نهایی در صحن علنی مجلس ماند، افزود: ممکن است، مسائل و معاملات مادی و ارتباط با سایر کشورهای جهان برای موافقان این طرح محور اصلی باشد. درهرصورت این طرح باید به صحن آمده و مورد بررسی و ارزیابی دقیق‌تری قرار بگیرد. در نتیجه تا آن زمان نمی‌توان اظهارنظر جامعی در مورد تعطیلی شنبه‌ها ارائه داد.

تعطیلی شنبه و یکشنبه از همه بهتر است

با توجه به نظرات موافق و مخالف نمایندگان، این موضوع از دیدگاه فعالان تجاری نیز قابل توجه است. مسعود دانشمند، عضو اتاق بازرگانی ایران درباره تغییر روزهای تعطیل آخر هفته از پنجشنبه به شنبه گفت: اگر قرار به تصمیم‌گیری دوباره است که تصویب تعطیلی شنبه و یکشنبه از همه موارد دیگر بهتر است.

این فعال تجاری در گفت‌وگو با صمت گفت: تاثیرات مثبت یا منفی این موضوع به‌طور دقیق قابل‌محاسبه نیست، اما اکنون عملا پنجشنبه‌ها در کشور ما تعطیل است و با این روند مراودات بین‌المللی کشور طی ۴ روز متوالی انجام نمی‌شود. در حقیقت نتیجه مثبت زمانی حاصل می‌شود که تعطیلی روزهای پنجشنبه و جمعه به شنبه و یکشنبه منتقل شود.

دانشمند با اشاره به تاثیر تغییر روزهای تعطیل از پنجشنبه به شنبه بر روابط تجاری بین‌الملل اظهار کرد: با این تصمیم، کشور با کل دنیا هماهنگ خواهد شد.

بسیاری از کشورهای مسلمان از جمله کشورهای حاشیه خلیج‌فارس از سال ۲۰۱۲ به بعد روزهای تعطیلی آخر هفته خود را از پنجشنبه و جمعه به جمعه و شنبه تغییر دادند. قطر، عربستان، اندونزی، بحرین، سوریه، عراق، افغانستان و مالزی از جمله کشورهایی هستند که در روزهای جمعه و شنبه تعطیل هستند، اما تعدادی از کشورها هم به‌طور کامل، با این سیستم جهانی هماهنگ شده‌اند و شنبه‌ها و یکشنبه‌ها را به‌عنوان تعطیلات آخر هفته در نظر می‌گیرند که امارات متحده عربی، ترکیه و لبنان از جمله این کشورها هستند.

این فعال تجاری درباره احتمال اجرایی شدن این طرح بیان کرد: تصمیم‌گیری در زمینه تعطیلی شنبه‌ها به‌جای پنجشنبه‌ها به نمایندگان مجلس مربوط است. اما متاسفانه تاامروز هیچ یک از کمیسیون‌ها و نمایندگان مجلس درباره تاثیر این تعطیلات بر روابط تجارت بین‌الملل، از فعالان این حوزه نظرخواهی نکرده‌اند.

سخن پایانی

ایران نیز همچون کشورهای عربی حاشیه خلیج‌فارس مراودات و تبادلات نفتی، تجاری و وارداتی با کشورهای غربی دارد. بنابراین هماهنگی روزهای تعطیل از الزاماتی است که می‌تواند در روند توسعه تجاری کشور موثر واقع شود. به نظر می‌رسد تعطیلی شنبه‌ها به جای پنج‌شنبه‌ها بتواند به بهبود این مراودات بینجامد. با این حال باز هم باید در انتظار تصمیم نهایی بهارستان‌نشینان برای تعطیلی شنبه‌ها ماند.

خبر

کمبود برق ساعت کار ادارات را تغییر داد

ساعت کار خدمت حضوری تمامی کارکنان دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده ۵ قانون مدیریت خدمات کشوری، بانک‌ها، شهرداری‌ها و سایر نهادهای عمومی حداکثر تا ساعت ۱۳ اعلام شد.

سازمان اداری و استخدامی کشور در راستای حفظ پایداری شبکه سراسری برق و کاهش ناترازی تولید و مصرف برق، با هدف آسایش شهروندان و عدم‌وقفه در خدمت‌رسانی، در اجرای بند ۴ اصلاحی تصویب‌نامه ۲۸ اسفند ۱۴۰۱ هیات وزیران بخشنامه‌ای صادر کرد.

به گزارش مهر، این بخشنامه تاکید دارد که تمامی دستگاه‌های سرمایشی از ساعت ۱۲ ظهر خاموش شود و بر همین اساس دستگاه‌های مشمول، تا ۱۵ شهریور مکلف هستند ضمن برنامه‌ریزی مناسب برای تداوم خدمت‌رسانی و حفظ رضایت‌مندی ارباب رجوع، پایان ساعت کار خدمت حضوری تمامی کارکنان خود و سایر افراد شاغل (اعم از رسمی، پیمانی، قراردادی، شرکتی و...) را حداکثر تا ساعت ۱۳ قرار دهند و مابقی ساعات کار موظفی را از طریق دورکاری (با تمهیدات لازم) جبران کنند.

در این بخشنامه ساعت آغاز به کار مادران شاغل دارای فرزند زیر ۶ سال، افراد دارای معلولیت و افراد ساکن در حومه شهرهای محل خدمت، با انجام تمهیدات لازم به‌منظور حفظ تداوم خدمت‌رسانی دستگاه، به مدت یک‌ساعت شناور تعیین شده است.

روسای دستگاه‌های مشمول این بخشنامه می‌توانند به تشخیص خود، سایر مصادیق نظیر را در همین چارچوب تدبیر کنند.

درحاشیه

بلیت هواپیما نایاب شد

بلیت نیست؛ ظرفیت‌ها تکمیل است؛ این پاسخی است که متقاضیان خرید بلیت هواپیما در مراجعه به درگاه‌های فروش بلیت، آژانس‌ها و اپلیکیشن‌ها می‌گیرند.

بررسی سایت‌های فروش بلیت شرکت‌های هواپیمایی نشان می‌دهد در اغلب مسیرهای پرتقاضا نظیر تهران ـ مشهد، تا چند هفته همه هواپیماها تکمیل ظرفیت هستند و حتی یک صندلی خالی هم وجود ندارد؛ به‌عنوان‌مثال بزرگ‌ترین ایرلاین ایران در مسیر تهران-مشهد، فقط در روز ۳۱تیر یک صندلی خالی دارد و بعدازآن در تاریخ ۶مرداد هم فقط ۶صندلی خالی باقی مانده است.

سخنگوی سازمان هواپیمایی کشور، کمبود و حتی نایابی بلیت هواپیما در مسیرهای پرتقاضا را رد نمی‌کند و می‌گوید: دلیل اصلی این وضعیت، ناتراز شدن عرضه و تقاضاست؛ چراکه ناوگان مسافری فعال کشور با تمام ظرفیت در حال خدمات‌رسانی است و تقاضای ایجاد شده برای سفر هوایی با آغاز تابستان، بیشتر از این ظرفیت است.

جعفر یازرلو در ادامه می‌افزاید: رفع این وضعیت جز با افزایش ظرفیت سفر از مسیر اضافه کردن ناوگان و نهضت تعمیر هواپیماهای زمینگیر امکان‌پذیر نیست و سازمان هواپیمایی کشور و شرکت‌های هواپیمایی تمام توان خود را برای ورود ناوگان جدید به کشور به‌کار گرفته‌اند که باوجود دستاوردهایی نظیر اضافه شدن ۶۳فروند هواپیما و بالگرد در اردیبهشت‌ماه، همچنان در متناسب‌سازی عرضه و تقاضا ناتوان بوده است.

■ بازار سیاه و گرانفروشی بلیت

به گزارش خبرآنلاین، شکل گرفتن بازار سیاه و گرانفروشی بلیت هواپیما به‌خصوص در قالب پروازهای چارتر، سال‌هاست که در زمان‌های افزایش سفر تکرار می‌شود و باوجود همه تمهیداتی که برای مقابله با آن انجام شده، بازهم به اشکال مختلف وجود دارد. در شرایط فعلی نیز که بلیت هواپیما به‌خصوص در مسیرهای پرتقاضا نایاب شده است، این سناریو مطرح می‌شود که کوچ بلیت‌ها از شبکه رسمی به بازار سیاه در کاهش عرضه بلیت موثر باشد، اما سخنگوی سازمان هواپیمایی کشور ضمن قبول حواشی موجود در گرانفروشی بلیت در شبکه‌های غیرمجاز، می‌گوید: سازمان متولی صنعت هوایی و شرکت‌های هواپیمایی در دوره اخیر، خود را مطیع قوانینی می‌دانند که با قصد تنظیم بازار و برخورد با تخلفات وضع و اجرا شده و بعد از اجرای مصوبه افزایش ۲۹درصدی قیمت بلیت، نظارت سختی به‌صورت روزانه روی فروش بلیت از طریق شرکت‌های هواپیمایی، درگاه‌های نمایش، سایت‌ها و اپلیکیشن‌های فروش بلیت اعمال می‌شود؛ به‌گونه‌ای که چندین مورد تعلیق و لغو مجوز و امتیاز انجام شده، اما در شبکه پایین‌دستی فروش بلیت همچنان فعالان بدون مجوز کار می‌کنند و رانتی برای آنها ایجاد شده که از دستگاه قضایی و تعزیرات خواسته‌ایم ورود کنند.

یازرلو با اشاره به کمبود ناوگان هوایی فعال در کشور، می‌گوید: شرایط سخت صنعت هوایی، قدرت مانور ایرلاین‌ها برای خدمت‌رسانی را کاهش می‌دهد و باوجود اینکه همه در تلاش هستند تا بیشترین پرواز و باکیفیت‌ترین خدمات ارائه شود، باز هم مشکلات غیرقابل‌انکاری نظیر کمبود بلیت به‌وجود می‌آید.

■ دست‌اندازهای خرید هواپیماهای جدید

خرید هواپیماهای جدید برای تجهیز ناوگان هوایی کشور و افزایش سهم این صنعت از بازار منطقه، سیاستی است که از سال‌ها پیش در دستور کار قرار داشته و به‌خصوص در زمان اجرای برجام، به شکل گسترده‌ای در دستور کار قرار گرفت، اما پس از خروج یک‌جانبه آمریکا از برجام، این تلاش نیز بی‌ثمر شده است.

حالا اما، آن‌گونه که سخنگوی هواپیمایی کشوری می‌گوید: باوجود تلاش متولیان صنعت هوایی برای خرید هواپیماهای جدید، مشکلات بزرگی در این مسیر وجود دارد و همین مشکلات، دایره انتخاب و قدرت عمل را محدود کرده است.

یازرلو با اشاره به اینکه بیش از ۴دهه تحریم صنعت هوایی ایران، کمر این صنعت را خم کرده است، می‌افزاید: ما در شرایط تحریم محدودیت‌های زیادی برای خرید ناوگان هوایی داریم و جدای از اینکه هواپیماهای با عمر بیش از ۲۰سال به ما می‌فروشند، برای پرداخت ارزش معامله نیز اگر از سقف مشخصی بیشتر باشد، دچار مشکلات عدیده هستیم.

یازرلو افزایش تقاضا از سوی مردم برای خرید بلیت را مقصر وضعیت موجود نمی‌داند و می‌گوید: آمارها نشان می‌دهد که تعداد پروازها و مسافران در یکی، دو ماه اخیر نسبت به‌مدت مشابه سال قبل افزایش داشته، اما ما همچنان شرمنده‌ایم که بلیت به سختی پیدا می‌شود و عرضه آن با برنامه سفر و نیاز مردم همخوانی ندارد.

زیر ذره بین

متوسط زمان تاخیر پروازها به ۸۴ دقیقه رسید

طبق آمار شرکت فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی ایران، در اردیبهشت ۱۴۰۲، ۲۷ درصد پروازهای خروجی تاخیر داشتند که در مقایسه با فروردین ۱۴۰۲ حاکی از افزایش ۳ درصدی پروازهای تاخیردار است.

به گزارش ایسنا، براساس گزارش منتشرشده توسط مرکز اطلاعات و آمار شرکت فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی ایران، کل پروازهای فرودگاه‌های تحت مالکیت شرکت در اردیبهشت ۱۴۰۲ نسبت به ماه مشابه سال گذشته در نشست و برخاست ۳ درصد کاهش، در اعزام و پذیرش مسافر یک درصد و در ارسال و پذیرش بار و پست ۲ درصد افزایش داشته است.

پروازهای داخلی فرودگاه‌های تحت مالکیت شرکت در این بازه زمانی نسبت به ماه مشابه سال گذشته در نشست و برخاست ۳ درصد کاهش، در اعزام و پذیرش مسافر یک درصد و ارسال و پذیرش بار و پست ۳ درصد افزایش داشته است. پروازهای بین‌المللی فرودگاه‌های تحت مالکیت شرکت نیز نسبت به ماه مشابه سال گذشته در نشست و برخاست ۴ درصد افزایش، اعزام و پذیرش مسافر بدون تغییر و ارسال و پذیرش بار و پست ۶ درصد کاهش داشته است.

کل پروازهای فرودگاه‌های تحت مالکیت شرکت در اردیبهشت ماه ۱۴۰۲ نسبت به ماه گذشته در نشست و برخاست یک درصد کاهش، در اعزام و پذیرش مسافر ۳ درصد افزایش و در ارسال و پذیرش بار و پست ۸ درصد کاهش داشته است.

پروازهای داخلی نیز در این بازه زمانی نسبت به ماه گذشته در نشست و برخاست ۲ درصد کاهش، در اعزام و پذیرش مسافر یک درصد افزایش و در ارسال و پذیرش بار و پست ۱۲ درصد کاهش داشته است. پروازهای بین‌المللی نیز در نشست و برخاست ۱۹ درصد، در اعزام و پذیرش مسافر ۲۸ درصد و در ارسال و پذیرش بار و پست ۲۷ درصد افزایش داشته است.

در اردیبهشت ۱۴۰۲ حداقل ۸۰ درصد نشست و برخاست کل پروازها به ترتیب در ۹ فرودگاه مهرآباد، مشهد، شیراز، کیش، اهواز، تبریز، اصفهان، بندرعباس و خلیج‌فارس (عسلویه) انجام شده است.

از این میزان حداقل ۸۰ درصد نشست و برخاست پروازهای داخلی به ترتیب در ۱۰ فرودگاه مهرآباد، مشهد، کیش، شیراز، اهواز، تبریز، اصفهان، بندرعباس، خلیج‌فارس (عسلویه) و کرمان انجام شده و حداقل ۸۰ درصد نشست و برخاست پروازهای بین‌المللی در۴ فرودگاه مشهد، شیراز، اصفهان و تبریز انجام شده است.

در اردیبهشت ۱۴۰۲، پروازهای داخلی ۹۳ درصد از کل نشست و برخاست پروازهای مسافری را اختصاص داده‌اند که حدود ۹۴ درصد اعزام و پذیرش مسافر و ۸۷ درصد ارسال و پذیرش بار و پست را شامل می‌شود.

مسیر مشهد به مهرآباد در اردیبهشت سال ۱۴۰۲ با تعداد ۸۳۲ پرواز، پرترددترین مسیر در پروازهای داخلی و بیشترین مسافر نیز در همین مسیر بوده است.

در میان پروازهای بین‌المللی هم مسیر نجف به مشهد با تعداد ۱۷۵ پرواز، پرترددترین مسیر در پروازهای بین‌المللی بوده و بیشترین مسافر نیز در همین مسیر بوده است.

در گزارش منتشرشده شرکت فرودگاه‌ها، نام ۲۰ شرکت هواپیمایی فعال آمده است که در اردیبهشت ۱۴۰۲، در مجموع ۱۳ هزار و ۸۹۰ پرواز انجام داده‌اند و ۳۶۹۶ پرواز با تاخیرهای بیشتر از ۳۰ دقیقه داشته‌اند؛ میزان تاخیر پروازهای خروجی تاخیردار، ۳۰۹ هزار و ۱۵۹ دقیقه معادل ۵۱۵۲ ساعت و ۲۱۴ روز بوده که ۲۷ درصد پروازها را شامل می‌شود؛ در حالی که در فروردین ۱۴۰۲، ۲۴ درصد پروازها تاخیر بیش از ۳۰ دقیقه داشتند؛ این موضوع نشان‌دهنده افزایش ۳ درصدی پروازهای تاخیردار است.

در اردیبهشت ۱۴۰۲ شرکت‌های کیش‌ایر و تابان با ۴۴ و ۳۹ درصد بیشترین و شرکت‌های هواپیمایی ماهان، آساجت و فالی پرشیا به‌ترتیب با ۶، ۶ و ۱۰ درصد در پروازهای برنامه‌ای مسافری، کمترین درصد تاخیر را دارند؛ به عبارت دیگر شرکت‌های ماهان، آساجت و فالی پرشیا بهترین عملکرد را داشته‌اند.

همچنین نسبت به ماه گذشته، شرکت‌های هواپیمایی کیش‌ایر، کارون و کاسپین به ترتیب با ۱۶ و ۱۵ و ۱۵ درصد افزایش بیشترین و شرکت‌های هواپیمایی وارش و آتایر به ترتیب با ۱۰ و ۹ درصد کاهش در پروازهای برنامه‌ای مسافری، کمترین تغییر درصد رشد پروازهای تاخیردار را دارند؛ به‌عبارت دیگر شرکت‌های هواپیمایی وارش و آتا ایر بهترین عملکرد را نسبت به ماه گذشته داشته است.

در بخش پروازهای باطل‌شده نیز شرکت‌های هواپیمایی تابان و زاگرس با ۸۹ و ۸۷ درصد بیشترین و شرکت‌های هواپیمایی فالی پرشیا و ایران‌ایر با ۱۳ و ۱۹ درصد در کل پروازهای دارای مجوز، کمترین درصد پروازهای ابطالی را دارند؛ به عبارت دیگر شرکت‌های هواپیمایی فالی پرشیا و ایران‌ایر بهترین عملکرد را داشته‌اند.